

IN IUSTITIA

Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2016

IN IUSTITIA

Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2016

IN IUSTITIA

Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2016

Vydala: In IUSTITIA, o.p.s. v Praze 2018, vydání první

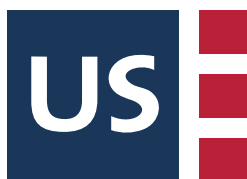
www.in-ius.cz

Redakce textu: Václav Walach

Grafické zpracování, stylistická korektura: Marek Tarnovský, Eva Petruželková Divišová

Jazyková korektura: Lenka Němečková

Všechna práva vyhrazena © 2018

embassy

Na vzniku této publikace se podílelo Velvyslanectví USA v České republice,
které finančně podpořilo monitorování nenávistného násilí.

ISBN (e-kniha): 978-80-88172-36-9

Obsah

Seznam tabulek	2
Seznam grafů	3
Seznam zkratk	4
Úvod	5
In IUSTITIA o.p.s.	7
Poděkování	8
Struktura zprávy a hlavní zjištění	9
1. Násilí z nenávisti - vymezení pojmů	12
2. Společenské ovzduší	17
2.1 Politická reprezentace	17
2.2 Místní samospráva	18
2.3 Krajní pravice	19
2.4 Bezpečnostní složky	21
2.5 Média a sociální sítě	22
2.6 Veřejnost	24
3. Metodika monitoringu násilí z nenávisti	27
3.1 Zdroje incidentů	27
3.2 Zaznamenávání incidentů	31
3.3 Ověření incidentů	32
4. Incidents z nenávisti	34
4.1 Kvantitativní vyhodnocení incidentů	34
4.1.2. Ověření incidentů	37
4.1.3. Nárůst incidentů?	37
4.1.4. Předsudečná pohnutka	38
4.1.5. Incidents související s uprchlickou krizí	42
4.1.6. Společný výskyt pohnutek	43
4.1.7. Formy útoku a způsobená újma	49
4.1.8. Pohnutky a formy útoku	50
4.1.9. Místo a čas	53
4.1.10. Oběti a útočníci	56
4.1.11. Trestní řízení	58
4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů	59
Seznam použité a doporučené literatury	105

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Formy nenávistných incidentů	12
Tabulka č. 2: Pohnutka ke spáchání násilí z nenávisti	13
Tabulka č. 3: Typy trestné činnosti s extremistickým podtextem	15
Tabulka č. 4: Limity zdrojů dat o nenávistném násilí	29
Tabulka č. 5: Časová osa vytváření zprávy o násilí z nenávisti v ČR za určitý rok	31
Tabulka č. 6: Proces zpracování nenávistných incidentů	33
Tabulka č. 7: Počet incidentů zařazených do Zprávy za rok 2016 z policejních statistik podle kategorií incidentů	35
Tabulka č. 8: Důvody nezařazení incidentů do Zprávy za rok 2016 z policejních statistik podle kategorií incidentů	36
Tabulka č. 9: Zdroje incidentů v letech 2014-2016	38
Tabulka č. 10: Počet případů vybraných podkategorií pohnutky	40
Tabulka č. 11: Proměnné popisující společné výskyty vybraných pohybů	44
Tabulka č. 12: Proměnné popisující společné výskyty vybraných pohybů	45
Tabulka č. 13: Struktura forem útoku v rámci jednotlivých kategorií pohnutky	51
Tabulka č. 14: Struktura forem útoku v rámci vybraných podkategorií pohnutky	52
Tabulka č. 15: Případy pohnutky z hlediska krajů	54
Tabulka č. 16: Charakteristiky obětí	56
Tabulka č. 17: Charakteristiky útočníků	57

Seznam grafů

Graf č. 1: Vztah mezi extremistickým a nenávistným násilím	14
Graf č. 2: Zdroje informací o incidentech	34
Graf č. 3: Případy předsudečných pohnutek	39
Graf č. 4: Případy motivace v meziročním srovnání (v %)	39
Graf č. 5: Nejčastější pohnutky k NzN (v %)	41
Graf č. 6: Nejčastější pohnutky k NzN v meziročním srovnání (v %)	41
Graf č. 7: Případy pohnutek incidentů souvisejících s uprchlickou krizí v roce 2016	42
Graf č. 8: Společný výskyt pohnutky barvy pleti s dalšími pohnutkami	46
Graf č. 9: Společný výskyt pohnutky judaismu s dalšími pohnutkami	47
Graf č. 10: Společný výskyt pohnutek incidentů souvisejících s uprchlickou krizí s dalšími pohnutkami	48
Graf č. 11: Formy útoků	49
Graf č. 12: Typy škody	49
Graf č. 13: Počty incidentů v jednotlivých krajích a v jednotlivých obcích	53
Graf č. 14: Počty incidentů dle lokalit	55
Graf č. 15: Vývoj NzN v průběhu roku (měsíce)	55
Graf č. 16: Charakteristiky obětí	56
Graf č. 17: Charakteristiky útočníků	57
Graf č. 18: Počty incidentů z hlediska postavení v trestním řízení (%)	58

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

ESSK – Evidenčně statistický systém kriminality

EU – Evropská unie

FB – Facebook

IU – In IUSTITIA

NzN – Násilí z nenávisti

OČTŘ – Orgány činné v trestním řízení

Úvod

Hlavním cílem připravování a vydávání Zpráv o násilí z nenávisti je **představení výsledků monitorování stavu násilí z nenávisti (NzN) v České republice (ČR)**. Ve Zprávě za rok 2016, kterou tímto předkládáme veřejnosti, tomu není jinak. Kromě počtu incidentů zjištěných v daném období a určení jejich povahy z hlediska pohnutky, formy útoku, vzniklé škody, charakteristik obětí i útočníků, postavení incidentů v rámci trestního řízení a vlastního popisu těchto incidentů se věnujeme také společenskému vývoji, který problematiku nenávistných incidentů utváří.

Rozsah Zprávy lze považovat za unikátní nejen v rámci ČR, ale též Evropy. K tomu výrazně přispívá skutečnost, že obsahuje také, či spíše především **příběhy lidí, kteří se stali oběťmi NzN**. Jakkoli jsou čísla a jejich analýza důležitá, nikdy nesmíme zapomenout, že se za nimi nacházejí skuteční lidé a skutečná újma, která jim byla nenávistným útokem způsobena. Součástí mapování příběhů poškozených je také **sledování vývoje od spáchání útoku po konečné rozhodnutí ze strany orgánů činných v trestním řízení (OČTŘ)**. Jsme přesvědčeni, že tuto skutečnost ocení nejen příslušníci a příslušnice policie, státních zastupitelství a soudů, ale obecně všichni, kteří se zajímají o strukturu a trendy NzN a o přístup ke spravedlnosti na straně obětí.

Vytváření výroční Zprávy o násilí z nenávisti je časově velmi náročné. Přestože se snažíme celý proces urychlit, jedná se stále o dvouleté období, v jehož rámci zaznamenáváme incidenty do naší databáze, vyhodnocujeme je z hlediska definice NzN,^{1/} získáváme doplňující informace a ty mimo jiné využíváme k ověření toho, zda se jednotlivé incidenty z nenávisti skutečně staly. Podrobné přiblížení tohoto procesu přináší kapitola č. 3 Metodika monitoringu NzN, kterou jsme se oproti loňskému roku rozhodli poměrně výrazně rozšířit. Jako každý výzkum, i ten náš má své limity. Nezbytným předpokladem správného

porozumění našim závěrům je proto i nutnost mít tyto limity stále na paměti.

Podstatnou část monitorování NzN zaměstnanci a zaměstnankyně In IUSTITIA (IU) tvoří přejímání incidentů, které byly zjištěny policií, dále postoupeny státnímu zastupitelství a nakonec o nich bylo rozhodnuto příslušnými soudy. Bez spolupráce s OČTŘ by tato Zpráva nikdy nevznikla, rozhodně ne v podobě, která může být prezentována jako **nejobsáhlejší soubor informací o NzN v ČR**. Všem zúčastněným velmi děkujeme a jsme jim vděční za nasazení, které vložili do uspokojování našich žádostí o informace. Věříme, že tato spolupráce bude fungovat i nadále a bude se stále zlepšovat.

V roce 2016 bylo zaregistrováno celkem 175 incidentů z nenávisti, což je o 34 incidentů více než v předchozím roce. Je však třeba dodat, že 24 incidentů tvoří **útoky na romského zpěváka**, jenž kritizoval umístění skupiny Ortel v soutěži Český slavík. Tyto a další podobné nenávistné útoky se odehrály na internetu, především na sociálních sítích. Faktem je, že pokud bychom zaznamenávali všechny nenávistné projevy online, mohl by být počet incidentů i několikanásobně vyšší. Na to však nemá kapacity ani IU, a jak se zdá, ani OČTŘ. Ačkoli všeobecně platí, že se policie zabývá pouze menší částí všech spáchaných trestných činů, přehlížení trestných činů z nenávisti může mít fatální politické a společenské důsledky. Jejich pachatelé mohou snadno nabýt dojmu, že je jejich jednání v pořádku a své útoky mohou stupňovat. Některé další osoby to pak mohou chápat jako pobídku k páčání vlastní trestné činnosti. Oproti běžné trestné činnosti se NzN navíc vyznačuje tím, že přispívá ke společenskému štěpení a růstu nevrzivosti mezi různými skupinami osob. Zajištění a zviditelnění práva nejen na internetu tudíž v nadcházejících letech představuje pro OČTŘ klíčovou výzvu.

Jakkoli mají OČTŘ stěžejní a nenahraditelnou úlohu, nejsou to zdaleka jediní aktéři odhalování NzN. Podle našich odhadů je výskyt NzN mnohem častější, než jak to vyplývá z údajů obsažených v této Zprávě, ačkoli i z nich můžeme vyvodit, že se **jeden nenávistný incident stane přibližně každé dva dny**. IU a její monitoring NzN z principu nemůže nahradit rozsáhlé kriminologické výzkumy zaměřené na oběti („viktimizační šetření“) či na pachatele („self-reportové šetření“). Doufáme, že se jejich využívání ve státní správě brzy stane samozřejmou součástí formulování trestní politiky tak, jak je to běžné v jiných zemích.

Tak jako v roce 2015, též v roce 2016 byli nejčastěji napadáni lidé z důvodu své domnělé nebo skutečné romské národnosti, muslimského vyznání a vyjadřování určitých politických názorů, zejména v souvislosti s podporou uprchlíků či migrantů.^{2/} Tzv. uprchlická krize, která byla konstruována především ve sféře médií,^{3/} rovněž nadále ovlivňovala složení nenávistných útoků. Zatímco však v roce 2015 se na všech incidentech projevila ze 43 %, v roce 2016 už to bylo jen 38 %. Zdá se tedy, že útoků souvisejících s uprchlickou krizí ubývá. To se ovšem týká pouze relativních hodnot, absolutně se počet incidentů ve sledovaných letech zvýšil z 61 na 66. Navzdory nejrůznějšímu okolnostem jsou NzN stále nejohroženější skupinou Romové. Struktura NzN je tedy utvářena nejen aktuálním společenským děním, ale především dlouhodobě existujícími společenskými předsudky a stereotypy.

Obojí si zasluhuje patřičnou pozornost a mělo by být zohledněno v politice boje proti NzN.

V roce 2016 nebyly zaznamenány žádné významné změny týkající se protinenávistné legislativy. Stále tedy trvá stav, kdy jsou v rámci trestního práva některé skupiny osob chráněny nedostatečně. Dle současné právní úpravy nemohou být útoky proti seniorům, lidem se zdravotním postižením, lidem z komunity LGBT+ či lidem bez domova stíhány jako trestné činy z nenávisti. To představuje nejen citelný zásah do jejich lidských práv, ale také problém při vytváření statistických informací o trestných činech z nenávisti k těmto skupinám. Vzhledem k absenci uvedených skupinových charakteristik v základních či kvalifikovaných skutkových podstatách jsou nenávistné trestné činy vůči nim prakticky v policejních statistikách neviditelné. Toto je jeden z nedostatků statistik nenávistné kriminality v ČR, o nichž podrobněji pojednává analýza zařazená na konec kapitoly č. 1 Násilí z nenávisti – vymezení pojmů.

Prevence trestných činů z nenávisti se neobejde bez zapojení široké veřejnosti, občanské společnosti a jejich významných představitelů. Analýza z kapitoly č. 2 Společenská atmosféra ukazuje, že **k šíření nenávistných nálad přispívají politici v národních i komunálních funkcích, aktivisté hlásící se ke krajní pravici, příslušníci bezpečnostních složek i další jedinci**. Jakkoli tito lidé tvoří ve společnosti menšinu, je nezbytné se proti jejich počínání ohradit. Vážíme si všech, kteří to již dělají, a vyjadřujeme jim naše poděkování.

2/ Sousloví „domnělé či skutečné“ odkazuje k důležitému aspektu definování a monitorování nenávistných incidentů. Nezáleží na tom, zda napadení skutečně jsou Romové, muslimové anebo mají určité politické přesvědčení. Z hlediska NzN je důležité, že byli jako takoví útočníky napadeni. **NzN je vždy definováno výhradně pohnutkou útočnicka, nikoli charakteristikami napadeného.** Z toho důvodu též IU neshromažďuje osobní údaje o útočnících a napadených, pouze z dostupných informací zjišťuje zaznamenanou pohnutku útočnicka.

3/ Srov. Tkaczyk, Michal, Pospěch, Pavel, Macek, Jakub. 2015. *Analýza mediálního pokrytí uprchlické krize (výzkumná zpráva)*. Brno: Masarykova univerzita; Lokšová, Terezie. 2016. *(Ne)přítomní uprchlíci: mediální obraz dění v Králikách a na Moldavě*. Praha: Multikulturní centrum.

In IUSTITIA, o.p.s.

IU se věnuje prevenci NzN a pomoci jeho obětem od roku 2009. Je jedinou organizací, která se tímto tématem v ČR specificky zabývá. Cílem organizace je přispět k řešení tématu NzN prostřednictvím práce ve prospěch obětí, vzdělávání profesionálů a profesionálek a monitoringu a analýzy.

IU je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a akreditovaným poskytovatelem právních informací. Organizace v současné podobě působí ve čtyřech městech: Praze, Brně, Olomouci a Kladně. Realizuje také terénní program, služby mohou být dle požadavků klienta poskytovány také v místě jeho bydliště. V roce 2015 začala IU poskytovat právní a sociální poradenství v první mobilní automobilové poradně též ženám bez přístřeší.

Služby obětem jsou poskytovány zdarma na celém území ČR a zahrnují osobní, online a telefonické sociální a právní poradenství a zastupování před soudem. IU se podílela na tvorbě zákona o obětech trestných činů a v současné době se dále zaměřuje na optimalizaci této normy. V červenci 2015 organizace připomínkovala novelu tohoto zákona. V roce 2015 vydala Průvodce pro cizince a cizinky, kteří se v ČR setkali s trestným činem.

Od roku 2010 se IU důsledně věnuje též monitoringu NzN. Informování veřejnosti o jeho podobách, příčinách a důsledcích považuje za jednu ze svých klíčových rolí jako nevládní

organizace. Ke stavu NzN přistupuje kriticky a konstruktivně. Navrhuje legislativní a praktická doporučení.

IU realizuje několik vzdělávacích programů. Soustředí se především na prohlubování znalostí a dovedností profesionálů a profesionálek, kteří přicházejí do kontaktu s oběťmi NzN a se zvláště zranitelnými oběťmi. Školení pořádaná IU jsou určena policistům a policistkám, sociálním pracovníkům a pracovnícím a vyučujícím. V roce 2015 organizace vyškolila téměř 200 sociálních pracovníků a pracovníc na téma zákona o obětech trestných činů a NzN.

Program pro oběti, vzdělávací program a monitoring mohou zájemci a zájemkyně podpořit jednorázovým nebo dlouhodobým darem na sbírkový účet

440 660 440/2010

či poskytnutím služeb zdarma. Pro bližší informace prosím navštivte

www.darujipomoc.cz

nebo nás kontaktujte na

dary@in-ius.cz

Poděkování

Rádi bychom touto cestou poděkovali všem, bez kterých by tato Zpráva nevznikla.

Předně děkujeme všem lidem, kteří byli NzN dotčeni a rozhodli se nám incidenty oznámit. Víme, že to pro ně nemuselo být lehké, ale také věříme, že se nám společně podaří upozornit na stav nenávistného násilí v ČR.

Děkujeme Policejnímu prezidiu ČR za poskytnutí nezbytných statistických dat o nenávistné kriminalitě. Nezastupitelnou pomoc nám poskytli ochotní tiskoví mluvčí a další představitelé policie a zaměstnanci státních zastupitelství a soudů. Jsme si vědomi, že investovali nemalou energii do zodpovězení našich dotazů, a především díky jejich ochotě a nasazení jsme mohli většinu incidentů dohledat a ověřit.

Poděkování patří kolegům a kolegyním z nevládního sektoru a komunitních organizací, kteří nám pomáhají vyhledávat incidenty z nenávisti a kteří posilují vědomí svých klientů a klientek, že se mohou proti NzN bránit. Nezastupitelnou roli v monitoringu NzN v rámci romské komunity hraje již delší dobu organizace ROMEA, která se kromě individuálních incidentů věnuje též ozřejmování mylných či lživých informací o romské komunitě a monitoringu nenávistných demonstrací.

Děkujeme ostatním kolegům a kolegyním, kteří v rámci svých pravidelných povinností věnovali svůj čas doplnění databáze a připomínkování Zprávy.

V neposlední řadě děkujeme Velvyslanectví USA v Praze, které podpořilo monitoring nenávistných incidentů využitý při tvorbě Zprávy.

Struktura zprávy a hlavní zjištění

Zpráva sestává ze čtyř kapitol. V první je definováno NzN a přiblížena jeho podoba. Protože tento pojem není součástí běžné slovní zásoby, jeho význam ilustrují konkrétní situace, které oběti nenávistného násilí prožívají. Současně je za tímto účelem NzN vztáhnuto k souvisejícím pojmům, jako je antisemitismus, islamofobie, rasismus, homofobie, transfobie, xenofobie, jakož i politický extremismus.

Druhá kapitola dokumentuje nenávistné nálady v české společnosti. Převážně jde zde kladen důraz na ty události, které nespádají pod kategorii NzN, ale svým charakterem a intenzitou s ní úzce souvisejí. Staví se zde na předpokladu, že meziskupinové napětí a stigmatizace vybraných společenských skupin podmiňuje výskyt NzN. Tyto incidenty jsou rozčleněny do pěti skupin, z nichž každá koresponduje s typem relevantního aktéra v této problematice. Těmi jsou: politická reprezentace, místní samospráva, krajní pravice, bezpečnostní složky, média a sociální sítě a veřejnost.

Třetí kapitola zevrubně popisuje metodiku monitorování NzN, které provádí IU. Konkrétně jsou popsány zdroje, z nichž jsou čerpány informace o nenávistných incidentech. Následně je přiblížen proces zaznamenávání incidentů a nakonec způsob, jímž dochází k ověřování incidentů. Cílem monitoringu IU je vytvoření co nejkvalitnějšího datového souboru o NzN v ČR.

Poslední kapitola prezentuje závěry z analýzy kvantitativních dat a narativní popis jednotlivých incidentů. Nejprve jsou incidenty analyzovány z hlediska zdrojů informací a ověření jejich statusu. Následuje krátké vyjádření k meziročnímu nárůstu incidentů, jenž byl v této Zprávě opět zaznamenán. Následují podkapitoly věnované kategoriím pohnutky,

formy útoků a škod, které způsobily. Dále je specifikováno, kde a kdy se incidenty z nenávisti v roce 2016 staly a jakými charakteristikami se vyznačovali jejich oběti i útočníci. V nejspodnější řadě je analyzováno postavení incidentů z hlediska trestního řízení.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ:

Hlavní zjištění v oblasti stavu NzN:

- Celkem bylo v roce 2016 zaregistrováno **175 incidentů NzN**, což je o **34 incidentů více než v předchozím roce**. Tento nárůst však musí být interpretován s ohledem na změny provedené v metodice zjišťování incidentů, stejně jako na změny ve veřejném informování o NzN, a též s ohledem na případ napadeného romského zpěváka.
- **Nejvíce nenávistných útoků mělo národnostní či etnickou, náboženskou a politickou pohnutku.** S tím koresponduje stanovení skupin nejvíce ohrožených NzN. **Stejně jako v roce 2015 mezi ně patřili lidé napadení z důvodu romské národnosti, muslimského vyznání a vyjadřování určitých politických názorů.** Tyto názory se obvykle týkaly uprchlické krize – s tou bylo spojeno 71 % všech incidentů motivovaných politickým přesvědčením. Útoky proti lidem romské národnosti, muslimského vyznání a lidem vyjadřujícím určité politické názory dohromady tvořily více než polovinu všech případů pohnutky v roce 2016.
- **Uprchlická krize významně ovlivnila strukturu NzN jak v roce 2015, tak v roce 2016.** Incidentů souvisejících s uprchlickou krizí se objevilo v roce 2014 12 (14 %), v roce

2015 61 (43 %) a v roce 2016 66 (38 %). Mezi tyto incidenty byly zařazeny jak útoky namířené proti lidem se statutem uprchlíků či migrantů, tak útoky proti lidem vyznávajícím islám, lidem arabské etnicity a v neposlední řadě proti lidem spojovaným s podporou uprchlíků, od zaměstnanců nevládních neziskových organizací pracujících s cizinci po různé lidskoprávní či politické aktivisty. Domníváme se, že bez mediálně konstruované uprchlické krize by se tito lidé stávali terčem nenávistných útoků mnohem méně.

■ **Většina incidentů z nenávisti se vyskytla v Hlavním městě Praze, Středočeském, Jihomoravském a Ústeckém kraji.**

Mezi města s nejvyšším výskytem zaznamenaného NzN se vedle Prahy zařadilo Brno a Kladno. Kladno se v této míře objevuje ve právě v souvislosti se zmíněným případem napadení romského zpěváka.

■ **Většina útoků se uskutečnila buď na veřejně přístupných místech, anebo na internetu.**

■ **Nejčastějšími formami NzN jsou slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování a fyzický útok.** Nezřídka se tyto formy v jednotlivých incidentech kombinovaly.

■ **Závažné formy útoku jsou ve statistikách IU charakteristické pro skupinu lidí bez domova.** Tyto útoky jsou však ve statistikách IU výrazně podprezentovány, nejspíše protože jsou oznamovány pouze incidenty s vysokou mírou brutality a závažnými důsledky.

■ **Fyzické útoky byly pozorovány zejména u útoků namířených na Romy, Araby a lidi s jinou než bílou barvou pleti.** Pro incidenty související s uprchlickou krizí jsou typické graffiti a útoky na majetek.

■ **Nejčastějším druhem újmy byl zásah do lidské důstojnosti (morální újma).** Dále to byla psychická újma, majetková škoda menšího rozsahu a méně závažná újma na zdraví.

■ **Z hlediska pohlaví, stáří a občanství představoval v roce 2016 typického napadeného NzN spíše muž, obvykle ve věku od 26 do 45 let a spíše s českým občanstvím.** Ve srovnání s předchozím rokem se tedy mírně zvýšil věk nejčastěji napadených. Hodnoty ostatních charakteristik se příliš neměnily.

■ **Totožnost útočnicka se podařilo zjistit u 67 % incidentů.** Útočil spíše jednotlivec než skupina, ovšem v 16 % incidentů se nepodařilo tuto skutečnost objasnit. Ve 27 % incidentů patřil pachatel prokazatelně mezi příznivce krajní pravice.

■ **Ze statistiky IU vyplývá, že policie se o incidentech dozvěděla nejméně ve 126 případech (72 %) všech incidentů zaznamenaných v roce 2016.**

■ **Před soud se dostalo celkem 58 incidentů** spáchaných v roce 2016, přičemž ve 12 případech (7 % všech případů) soudní líčení v době finalizace Zprávy nebylo ukončeno. **Soudní rozhodnutí bylo vydáno u celkem 46 ze 126 incidentů, tedy u 37 % incidentů, jimiž se zabývala policie.**

■ **IU se poprvé dozvěděla o NzN nejčastěji prostřednictvím samotných napadených (54 incidentů) a vlastních rešerší médií a internetu (46 incidentů).** Výrazný nárůst byl zaznamenán u napadených, kteří IU napadení sami oznámili (ze 17 na 54 incidentů). Nárůst lze interpretovat jako větší ochotu napadených hlásit případy naší organizaci. Do statistiky totiž výrazně zasáhly útoky na romského zpěváka (24 incidentů).

Hlavní zjištění v oblasti společenské atmosféry:

- **Někteří čeští politici podporovali svými výroky protimuslimské, protiromské a homofobní nálady ve společnosti i v roce 2016.**
- Obce se různým způsobem vyrovnávaly se sociálně vyloučenými lokalitami na svém území. Zatímco např. vsetínský starosta Jiří Čunek opět vyhrožoval vystěhováním romských rodin, v Brně byl zahájen projekt Bydlení především (Housing First), jehož výsledkem má být dostupné bydlení pro lidi ohrožené bezdomovectvím.
- Pokračovalo prolínání představitelů krajní pravice nebo lidí obviněných z trestných činů z nenávisti s lidmi usilujícími o vstup do politiky.
- **Bezpečnostní složky byly poměrně hojně kritizovány nejen ze strany politiků, ale také lidí ohrožených NzN.** Důvodem byla buď policejní liknavost, nebo naopak brutalita zásahů.
- **Mediálním prostorem se šířila řada hoaxů a dezinformací.** Některé organizace a iniciativy se snažily na nepravdivé a zkreslené informace upozorňovat veřejnost.
- Příslušníci nejrůznějších minorit se potýkali s diskriminací. Podle Úřadu veřejného ochránce práv zažil v ČR diskriminaci každý jedenáctý člověk.

1. Násilí z nenávisti – vymezení pojmů

NzN lze definovat jako útok vyvolaný předsudky a stereotypy vůči určité skupině lidí. Z toho důvodu se někdy o NzN hovoří jako o předsudečném násilí. V této Zprávě jsou pojmy „nenávistný“ a „předsudečný“ chápány jako synonyma.^{4/} Nenávistný útok může být spáchán verbálně i fyzicky, na ulici nebo prostřednictvím internetu, za pomoci zbraní nebo bez nich (viz tabulku č. 1). Konkrétní lidé či jejich majetek se stávají terčem tohoto násilí nikoli z důvodu osobní zkušenosti s útočícími lidmi, nýbrž na základě své skutečné či domnělé příslušnosti k určité skupině. Tato příslušnost je pachatelem či pachatelkou rozeznávána podle jistých skupinových charakteristik, které jsou často buď nezměnitelné, anebo není spravedlivé jejich změnu požadovat (tabulka č. 2).^{5/} V tomto smyslu je NzN vždy symbolické: prostřednictvím napadených je vysílána zpráva širšímu společenství o tom, že některé skupiny do společnosti nepatří anebo si zasluhují přinejlepším druhořadé postavení.^{6/}

Tabulka č. 1 – Formy incidentů z nenávisti

Slovní útok
Zastrašování nebo vyhrožování
Útoky prostřednictvím internetu (včetně sociálních sítí)
Útok na majetek (poškození budov, věcí)
Graffiti (včetně graffiti na náboženských budovách či hřbitovech)
Útok výbušninou
Fyzický útok
Znásilnění, sexuální útok
Žhářský útok
Zabití/vražda

4/ Srov. In IUSTITIA. 2016. *Tváří v tvář předsudečnému násilí – příručka pro sociální pracovníky a pracovníce*. Praha: In IUSTITIA, Nomada Association for Multicultural Society Integration, Ľudia proti rasismu, Vive Žene a International Aid Network.

5/ Pokud jsou tyto skupinové charakteristiky uvedeny v trestním zákoně, hovoří se o nich jako o chráněných charakteristikách v trestných činech z nenávisti.

6/ Více o konceptualizaci NzN, respektive trestných činů z nenávisti, viz Hall, Nathan. 2013. *Hate Crime*. Second Edition. London a New York: Routledge.

Tabulka č. 2 – Pohnutka ke spáchání násilí z nenávisti

Barva pleti
Bezdomovectví
HIV pozitivita / AIDS
Náboženské vyznání (včetně ateismu)
Národnost či etnická příslušnost
Politické přesvědčení
Příslušnost k subkultuře
Sexuální orientace či genderová identita
Užívání drog
Věk
Zdravotní postižení

K předsudečným incidentům nedochází v sociálním a kulturním vzduchoprázdnu. Pro jejich vznik je naopak rozhodující sociální kontext. Různé skupiny mají různé předsudky a stereotypy o druhých skupinách. Zatímco na jednom místě může být některá skupina vnímána negativně, na jiném může být běžně přijímána. Co však mají oběti NzN často společného, je **znevýhodněná pozice ve společnosti**. Předsudečným násilím je obvykle poškozováno členstvo společensky stigmatizovaných skupin, jehož vyšší zranitelnost může potenciální pachatele či pachatelky, posílené představou, že se jim nemůže nic stát, podpořit v rozhodování ke spáchání útoku.

Objasňování předsudečných trestných činů je složité a stále přetrvávají problémy v aplikační praxi. **Ne všechny incidenty jsou jako nenávistné kvalifikovány a zaznamenány v po-**

licejní databázi. To přispívá k významnému zkreslení poznání o nenávistných trestných činech. Jinými slovy, statisticky nízké oficiální počty nemusí značit skutečný nízký výskyt předsudečných útoků. Ty mohou být ve státních statistikách zaznamenány jako prosté trestné činy, tzn. bez zohlednění nenávistné pohnutky. Stejně problematické je, pokud je pachateli nebo pachatelce tato pohnutka přisouzena mylně.

Na základě dlouholetých zkušeností z praxe můžeme uzavřít, že **OČTŘ se při prokazování předsudečné motivace příliš často spoléhají na verbální projevy nesnášenlivosti**. Máme za to, že je důležité, aby byly brány v potaz i další indikátory svědčící o předsudečné pohnutce tak, jak to navrhuje Úřad pro demokratické instituce a lidská práva při Organizaci pro bezpečnostní spolupráci v Evropě nebo jak jsou dostupné v publikacích IU. Jedná se o indikátory na straně pachatele, poškozeného, místa a času provedení, způsobu provedení a vyloučení jiných relevantních motivů.^{7/}

Pro vyhodnocení incidentu jako NzN je nedostatečné, jestliže oběť a pachatel či pachatelka pocházejí z různých společenských skupin. Tato informace sice může ke zjištění NzN napomoci, a to zvláště tehdy, lze-li oběť přiřadit k některé z ohrožených skupin anebo se pachatelé hlásí k některému z hnutí směřujících k potlačení svobod a práv člověka, ale sama o sobě ještě nemůže vést k závěru o předsudečné pohnutce. Prakticky tento případ ilustruje příklad uvedený v rámečku:

Příklad č. 1: *Etnický Čech fyzicky napadne pozdě večer na ulici Roma, aby mu mohl vzít peníze. Vykřikne přitom: „Dej to sem, ty špíno černá.“ Jakkoli rasistická tato poznámka je, o NzN se v tomto případě nejedná. Podle okolností půjde o trestný čin loupeže. NzN by to bylo tehdy, kdyby se prokázalo, že pachatel oloupil náhodně vybraného Roma např. proto, aby se pomstil za „zneužívání sociálních dávek“, z něhož obviňuje romskou skupinu jako celek. Vlastní obohacení by pak nebylo cílem, nýbrž prostředkem; v uvedeném případě však bylo spáchání trestného činu vedeno jinou než nenávistnou pohnutkou, totiž pohnutkou zjištnou.*

7/ Podrobně viz např. zde: In IUSTITIA. 2016. *Tváří v tvář předsudečnému násilí – příručka pro sociální pracovníky a pracovníce*. Praha: In IUSTITIA, Nomada Association for Multicultural Society Integration, L'udia proti rasismu, Vive Žene a International Aid Network.

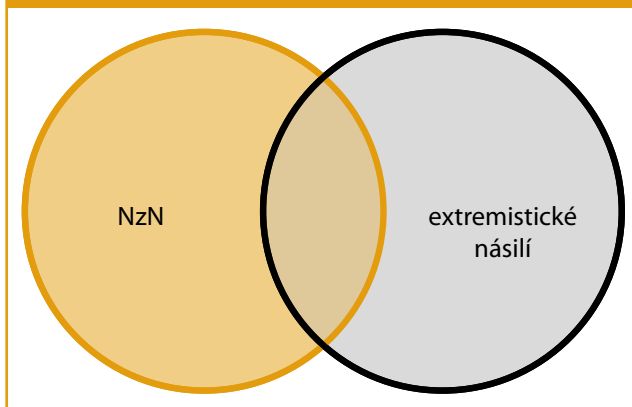
S nenávistným násilím souvisí množství pojmů. Termíny jako **anticiganismus, antisemitismus, islamofobie, rasismus, homofobie, transfobie** či **xenofobie** jsou zpravidla používány k tomu, aby osvětlily pohnutku pachatele nebo pachatelky NzN, případně sociální skupinu, proti níž bylo toto násilí namířeno. Tyto pojmy však zahrnují nejen NzN, ale i diskriminaci. Rozdíl mezi těmito dvěma výrazy můžeme vymezit s přihlédnutím k právní klasifikaci. **Zatímco NzN je záležitostí zejména trestněprávních norem a označuje individuální útoky směřující k potlačení práv a svobod člověka či skupiny, diskriminace spadá především pod antidiskriminační právo a příslušná ustanovení civilního řízení.** Rozdíl mezi předsudečným incidentem a diskriminací názorně ukazuje následující příklad:

Příklad č. 2: *Skupina gayů vstoupí na malém městě v jižních Čechách do restauračního zařízení. Číšník je odmítne obsloužit se slovy: „Buzny neobsluhujeme.“ Jeden z hostů si přisadí: „Padejte vodsad, homoklády, nebo přijdete k úrazu.“ Který z těchto výroků splňuje definici NzN a který diskriminace? Zatímco slova útočícího hosta jednoznačně odkazují k pohrůžce násilím, již jsou oběti vystaveni z důvodu své sexuální orientace, číšníkovo prohlášení nic takového neobsahuje. V jeho případě se tak jedná o diskriminační jednání. NzN tudíž odpovídá pouze jednání hosta restaurace.*

Další důležitý pojem představuje **politický extremismus**. I když se o NzN často hovoří jakožto o extremismu, tyto pojmy nemají totožný význam.^{8/} Zatímco extremistické násilí je pácháno v zájmu nedemokratických politických ideologií, incidenty z nenávisti takové cíle sledovat nemusejí. Neplatí tedy, že každý pachatel NzN je zároveň extremistou, ani že každý extremist je pachatelem výhradně NzN. Extremisté tvoří pouze část pacha-

telů NzN a podle některých zdrojů jsou dokonce mezi takovými pachateli v menšině.^{9/} Vztah mezi předsudečným a extremistickým násilím zachycuje následující graf.

Graf č. 1 – Vztah mezi extremistickým a nenávistným násilím

V ČR jsou informace o NzN uváděny v rámci **statistiky trestné činnosti s extremistickým podtextem**. Tato statistika je zveřejňována jako součást výročních zpráv o extremismu na území České republiky^{10/}, přičemž čerpá z Evidenčně statistického systému kriminality (ESSK) Policie ČR. Jsou v ní zahrnuty trestné činy, u nichž bylo v daném roce zahájeno trestní řízení. Ne všechny trestné činy obsažené ve statistice však odpovídají naší definici NzN.

Trestné činy s extremistickým podtextem lze rozdělit do tří typů: První typ označují činy, které odpovídají definici NzN. Tyto trestné

8/ Kalibová, Klára. 2012. *Stanovisko In IUSTITIA, o.s., k textu doc. JUDr. PhDr. Miroslava Mareše, PhD., Problematika Hate Crime. Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR s důrazem na trestné činy z nenávisti proti cizincům*. Praha: In IUSTITIA, o.p.s.; Mareš, Miroslav. 2011. *Problematika Hate Crime: Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR s důrazem na trestné činy z nenávisti proti cizincům*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR.

9/ Rovněž z některých výzkumů provedených v ČR vyplývá, že extremisté jsou mezi pachateli nenávistných útoků dokonce menšinou. Srov. např. Štěchová, Markéta. 2004. *Interetnické konflikty (jejich příčiny a odpady z pohledu teorie a empirických sond*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci.

10/ Ministerstvo vnitra ČR (nedatováno). *Výroční zprávy o extremismu a koncepcí boje proti extremismu*. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

činy – **restné činy z nenávisti** – mohou mít předsudečnou pohnutku buď v základní (např. § 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob), anebo kvalifikované skutkové podstatě (např. § 146 Ublížení na zdraví).^{11/}

Druhým typem jsou **restné činy související s činností antidemokratických hnutí či organizací**. Jedná se o restné činy Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka (§ 403), Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§ 404) a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia (§ 405). V případě těchto restných činů se nejedná o restné činy z nenávisti v klasickém smyslu a v řadě zemí nejsou tyto činy kriminalizovány.^{12/} Nicméně jsou to restné činy, které zpravidla páchají extremisté.

Stejně tak restné činy třetího typu pravděpodobně upřednostňují extremistickou identitu před pohnutkou pachatele. Jsou sem řazeny **restné činy, které neobsahují nenávistnou pohnutku ve svých skutkových podstatách, ale byly spáchány lidmi považovanými za extremisty, případně fotbalové chuligány**. Příkladem mohou být restné činy jako Výtržnictví (§ 358) nebo Krádež (§ 205).

Představenou typologii znázorňuje tabulka č. 3, kde je každý typ restné činnosti s extremistickým podtextem ilustrován vybranými restnými činy.

Tabulka 3 – Typy restné činnosti s extremistickým podtextem

I. typ: Restné činy z nenávisti

Předsudečná pohnutka v základní skutkové podstatě

§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob
§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

Předsudečná pohnutka v kvalifikované skutkové podstatě

§ 140 Vražda
§ 145 Těžké ublížení na zdraví
§ 146 Ublížení na zdraví
§ 175 Vydírání
§ 228 Poškození cizí věci
§ 329 Zneužívání pravomoci úřední osoby
II. typ: Restné činy související s činností antidemokratických hnutí či organizací
§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka
§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka
§ 405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia
III. typ: Restné činy spáchané extremisty či fotbalovými chuligány
§ 323 Násilí proti orgánu veřejné moci
§ 324 Vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci
§ 325 Násilí proti úřední osobě
§ 326 Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu
§ 358 Výtržnictví
§ 205 Krádež
§ 353 Nebezpečné vyhrožování

Z výše uvedeného vyplývá, že pouze část restných činů s extremistickým podtextem lze považovat za restné činy z nenávisti. Nicméně situace je v tomto ohledu poněkud složitější. Naše analýza statistik Policejního prezidia, které odpovídají údajům ze statistiky restné činnosti s extremistickým podtextem, odhalila, že část **restných činů kvalifikovaných podle §§ 403–405 může být ve skutečnosti kvalifikována jako restné činy z nenávisti**.

11/ O právním zakotvení restných činů z nenávisti více v kapitole 2. Násilí z nenávisti a právo.

12/ Za restné činy z nenávisti je nepovažuje ani Úřad pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Nicméně zde je třeba doplnit, že podle jeho definice se o restné činy z nenávisti jedná pouze v případech, kdy je předsudečná pohnutka součástí kvalifikované skutkové podstaty. Jinak řečeno, čin musí být restný bez ohledu na prokázání nenávistné pohnutky, což v případě restných činů, které mají tuto pohnutku uvedenu v základní skutkové podstatě, neplatí. Tyto restné činy řadí Úřad do kategorie hate speech, jež však v českém kontextu není upotřebitelná. V ČR jsou nenávistné slovní projevy kriminalizovány. Srov. Office for Democratic Institutions and Human Rights. 2009. *Preventing and Responding to Hate Crimes. A Resource Guide for NGOs in the OSCE Region*. Warsaw: the OSCE's Office for Democratic Institutions and Human Rights, s. 15.

Zdá se, že policisté upřednostňují extremistickou kvalifikaci před kvalifikací nenávistnou tehdy, kdy pachatel doprovodí své jednání nějakým extremistickým projevem, kupř. hajlováním, zvoláním různých (neo)nacistických hesel nebo odkazem na hromadné vraždění v plynových komorách koncentračních táborů. Ve Zprávě za rok 2015 bylo uvedeno, že z 84 trestných činů dle §§ 403–405 jich 20 korespondovalo s naší definicí NzN.^{13/} V roce 2016 to bylo 22 z 63 činů.

Další skutečností, která zkresluje statistiky trestné činnosti s extremistickým kontextem, je **využívání souběhů trestných činů**. V českém právním systému lze pachatelovy skutky kvalifikovat pomocí různých skutkových podstat trestných činů. Analýza statistik Policejního prezidia ukázala, že policisté mohou upřednostňovat takové souběhy, kdy je násilný útok kvalifikován pomocí trestného činu bez předsudečné pohnutky (např. Výtržnictví) a nenávistná pohnutka specificky pomocí některého z trestných činů souvisejících s činností antidemokratických hnutí

či organizací. Problém je v tom, že tato praxe opticky snižuje podíl násilných trestných činů z nenávisti ve prospěch těch nenásilných. Zůstaneme-li u souběhu Výtržnictví s některým trestným činem dle §§ 403–405, v roce 2016 se to týkalo 14 ze 143 trestných činů s extremistickým podtextem.

Organizace IU přejímá z policejních statistik všechny trestné činy splňující definici NzN. Jako hlavní analytickou jednotku používá **incident z nenávisti** neboli předsudečný útok, který mohl cílit na jednu nebo více společenských skupin a který mohl, ale nemusel být stíhaný podle trestního práva či přestupkového zákona. Na rozdíl od OČTŘ neslučujeme více útoků pod jeden trestný čin, respektive incident. Pokud pachatel spáchal více předsudečných útoků na různé osoby či cíle (např. židovský hřbitov), každý z těchto útoků evidujeme samostatně. Právě tak evidujeme samostatně každý jednotlivý útok, pokud útočilo více pachatelů na jednu osobu či stejný cíl v různém čase a na různých místech.^{14/}

13/ In IUSTITIA. 2016. *Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2015*. Praha: In IUSTITIA, o.p.s., s. 49.

14/ Více o tom v kapitole 3. Metodika monitoringu násilí z nenávisti.

2. Společenské ovzduší

2.1. Politická reprezentace

Část politické reprezentace podporovala protiuprchlické, protiimigrační a protimuslimské nálady ve společnosti. Populismus se přitom nevyhnul ani politikům v nejvyšších funkcích. Např. prezident Miloš Zeman v rozhovoru s britským novinářem Financial Times doporučoval deportovat ekonomické uprchlíky Evropy do severní Afriky nebo na neobydlené řecké ostrovy. Ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek (ČSSD) v reakci na to připomenul, že prezidentův návrh není oficiální zahraniční politikou ČR.^{15/}

Podobné výroky ostře odmítající migraci do ČR zaznívaly i od ministra vnitra Milana Chovance (ČSSD) nebo vicepremiéra Andreje Babiše (ANO). Ten mimo jiné řekl, že se uprchlíci nemohou integrovat do české společnosti. Sdružení nevládních organizací, které v ČR pomáhají uprchlíkům či migrantům, se proto na začátku srpna proti postojům zmíněných politiků ohradilo. Jejich veřejné projevy označilo Sdružení za nebezpečné a populistické. Prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček zareagoval na svém oficiálním účtu na Twitteru na zveřejnění stanoviska Sdružení vyjádřením: „Stát by měl okamžitě ukončit financování neziskovek, které podporují přijímání migrantů a jdou tak proti občanům ČR.“^{16/}

Poslanec Stanislav Huml (ČSSD) sdílel uprostřed léta na svém facebookovém profilu příspěvek popírající holocaust. Poslanec později video, které označil za „podnětné“, ze svého profilu sma-

zal.^{17/} Vicepremiér Babiš byl na podzim kritizován za popírání romského holocaustu, když informace o koncentračním táboře v Letech označil za lež. Podle něj to byl pracovní tábor, kam byli uistováni jen ti, kteří nepracovali. Po odsuzujících reakcích se Babiš omluvil těm, kterých se jeho výrok dotkl, a uvedl, že jeho citace byla vytržena z kontextu.^{18/}

Politici představitelé nicméně ve svých projevech útočili nejen na cizince, Romy a muslimy. Např. poslankyně Pavlína Nytrová (ČSSD) v červenci před Poslaneckou sněmovnou označila lidi s jinou sexuální orientací za promiskuitní, s nadprůměrným vztahem k alkoholu a drogám a větším sklonem k násilnému chování. Z toho také dovodila, že se homosexuálové „budou snažit zlegalizovat sex s dětmi“.^{19/} Za své výroky byla poslankyně kritizována politiky napříč politickým spektrem a vysvětlení spolu s omluvou komunitě LGBT+ po ní požadoval i předseda vlády Bohuslav Sobotka (ČSSD). Poslankyně se za své homofobní výroky neomluvila, ale rozhodla se, že v příštích volbách již nebude kandidovat.^{20/}

Premiér Sobotka naopak ve svých výrocích varoval před šířením predsudků, které podle něj vedou vždy jen ke zlu a násilí. Takto se vyjádřil např. u příležitosti konce druhé světové války.^{21/} Také Strana zelených se jasně přiklonila na stranu antirasismu, když její místopředseda Michal Berg kritizoval Ministerstvo vnitra za to, že do zprávy o extremismu za poslední čtvrtletí roku 2015 zařadilo jako krajně levicové extremisty lidi, kteří se nenásilně

15/ <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/416262-deportujeme-vsechny-ekonomicke-migranty-na-prazdne-recke-ostrovy-vyzval-zeman.html>

16/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/neziskove-organizace-k-vyrokom-zemana-babise-a-chovance-proti-uprchlikum-nebezpecne-a-populisticke>

17/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/poslanec-stanislav-huml-sdilel-video-popirajici-holocaust>

18/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/koncentrak-v-letech-je-lez-rekl-babis-celi-vlne-kritiky>

19/ <https://www.novinky.cz/domaci/409147-homosexualove-se-budou-snazit-zlegalizovat-sex-s-detmi-prohlasila-poslankyne-cssd.html>

20/ http://zpravy.idnes.cz/nytrova-se-homosexualum-neomluvi-nebude-ale-kandidovat-ve-volbach-1dd-/domaci.aspx?c=A160715_103055_domaci_kop

21/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/bohuslav-sobotka-zlu-nelze-ustupovat-je-nutno-se-mu-aktivne-branit-sireni-predsudku-plodi-jen-zlo-a-nasilni>

postavili proti pravicovým extremistickým a populistickým uskupením. Zpráva zmiňovala např. protesty proti shromáždění k 17. listopadu 2015, které pořádal protimigračně a islamofobně zaměřený Blok proti islámu. Podle Zelených by měla policie lépe rozlišovat mezi šířením nenávisti a obhajobou lidských práv.^{22/}

Ministr Chovanec pozastavil projekt Nadačního fondu Generace 21 na přesídlení křesťanských uprchlíků z Iráku. Důvodem byla skutečnost, že někteří z nich odjeli zpět do vlasti a část z nich chce podle ministra do jiné evropské země. Podle původního záměru mělo v ČR najít nový domov 153 lidí. Do konce projektu jich však stihlo přijet jen 89.^{23/}

Politickou atmosféru velmi ovlivnily podzimní senátní a krajské volby. Předvolební kampaně měly někdy až absurdní rozměr. Např. Martin Konvička z Alternativy pro Českou republiku v centru Prahy vyvolal paniku, když vjel na Staroměstské náměstí převlečen za teroristu z tzv. Islámského státu. Policie akci začala šetřit pro podezření ze spáchání trestného činu Výtržnictví.^{24/} Nakonec ale populistické a xenofobní strany ve volbách příliš neuspěly. Výraznější úspěch zaznamenal jen protiromsky vystupující Jiří Čunek (KDU-ČSL), jenž se stal hejtmánem Zlínského kraje.^{25/}

Rasismem se pokusila nalákat voliče i ODS. Ústečtí kandidáti zveřejnili předvolební spot, který začínal větou: „Hej, gádžo, máš

čas sedět? Tak koukej stříhat do práce, ať máme na dávky.“^{26/} O výrazném nárůstu aktivit krajní pravice v souvislosti s říjnovými volbami se zmiňovala i čtvrtletní zpráva o extremismu vydaná Ministerstvem vnitra.^{27/}

Po volbách skončil ve funkci ministr pro lidská práva Jiří Dienstbier (ČSSD), který se výrazně zasloužil o posun ve vyjednávání o odkupu vepřína v místě bývalého koncentračního tábora v Letech u Písku. Nahradil ho jeho spolustraníček Jan Chvojka.^{28/}

Český stát byl opět kritizován v zahraničí. Ze zprávy amerického ministerstva zahraničí vyplývá, že v ČR pokračuje diskriminace Romů a zesílily protimuslimské nálady.^{29/} Také Rada Evropy opět vyčetla ČR segregaci a diskriminaci Romů a nárůst počtu projevů xenofobie a netolerance.^{30/} Na sklonku roku byla zveřejněna zpráva Evropského centra pro práva Romů v Budapešti o násilné a systematické sterilizaci romských žen v ČR. Dokument vycházel ze svědectví obětí.^{31/}

2.2. Místní samospráva

Palčivým problémem byl v roce 2016 zejména přístup komunálních politiků k sociálně vyloučeným lokalitám. Ačkoli město Vsetín podepsalo s Agenturou pro sociální začleňování dohodu o spolupráci, mediální vystupování primátora Čunka nijak

22/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zeleni-policie-musi-rozlisovat-mezí-sirenim-nenavisti-a-obhajobou-lidskych-prav>

23/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/chovanec-zastavil-docasne-projet-gen-21-dalsi-krestansti-uprchlici-pry-chteji-z-ceska>

24/ <https://www.novinky.cz/domaci/412503-akci-konvickovcu-policie-setri-jako-vytrznictvi.html>

25/ http://www.lidovky.cz/hejtmánem-zlinskeho-kraje-bude-jiri-cunek-zastupci-koalice-podepsali-dohodu-1v4-/zpravy-domov.aspx?c=A161024_191700_In_domov_ELE

26/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ods-v-usteckem-kraji-vede-rasistickou-protiromskou-kampan-oprasila-heslo-gadzove-makejte>

27/ <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>

28/ https://zpravy.idnes.cz/ministri-vymena-sobotka-gremium-cssd-dww-/domaci.aspx?c=A161111_124554_domaci_hro

29/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/usa-kritizuji-cr-za-romy-upozornuji-na-zhorseni-lidskych-prav-ve-svete>

30/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/rada-evropy-kritizuje-segregaci-a-diskriminaci-romu-v-cr>

31/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vysla-zprava-o-nasilne-sterilizaci-romskych-zen-v-cr-popisuje-poslednich-50-let-prinasi-svedectvi>

nesvědčilo o změně jeho protiromských postojů. Prohlásil např., že pokud mu nepřinese spolupráce peníze, romské rodiny z jejich bytů opět vystěhuje.^{32/}

Konec roku byl krušný pro 110 rodin z brněnského Cejlu, jimž správce domu před Vánocemi oznámil, že jim neprodlouží tříměsíční smlouvu, protože nový majitel bude dům rekonstruovat. Na jejich podporu svolala iniciativa Chceme bydlet! protestní pochod.^{33/} Nakonec se majitel rozhodl smlouvy prodloužit o půl roku.^{34/} Také obyvatelé litvínovského sídliště Janov si stěžovali na špatnou situaci v bytech, o které se podle nich družstvo Krušnohor nestará. Nájemníci sepsali stížnost s peticí.^{35/}

Nejvyšší kontrolní úřad v březnu oznámil, že státem dotované sociální byty jsou často pronajímány i lidem bez sociálního či zdravotního znevýhodnění. Ministerstvo pro místní rozvoj navíc nemůže využívání dotovaných bytů sledovat, protože v koncepci chybí ukazatele, podle kterých by bylo možné projekt hodnotit. Kontroloři z úřadu u náhodně vybraných projektů zjistili, že 18 ze 71 příjemců dotace nespádá do cílové skupiny.^{36/} O dotaci na sociální byty mohou žádat obce, firmy i neziskové organizace.

Z pozitivních zpráv lze zmínit brněnský projekt Bydlení především (Housing First), jehož výsledkem má být bydlení pro lidi ohrožené bezdomovectvím. Projekt byl v září schválen brněnským zastupi-

telstvem. V rámci programu by mělo být rozděleno 115 bytů, část získají např. lidé odcházející z dětských domovů.^{37/} Spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování navázala kromě Vsetína i další města. Jedním z nich byl např. Vítkov, kde v srpnu uspořádali Romové ve spolupráci s městem úklid městských domů a jejich okolí.^{38/} Byl to výsledek komunitní akce, kterou iniciovali Romové z programu Romact.^{39/}

2.3. Krajní pravice

Po celý rok pokračovalo prolínání představitelů krajní pravice nebo lidí obviněných z trestných činů z nenávisti s lidmi usilujícími o vstup do politiky. Policie např. obvinila šéfa Národní demokracie Adama B. Bartoše a jeho spolustraníka Ladislava Zemánka z trestných činů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod a z Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidy. Bylo to kvůli antisemitskému textu, který umístili k hrobu Anežky Hružové v Polné během Velikonoc v roce 2015. Trestní oznámení na ně podal radní za Žít Brno Michal Doležel. Bartoš se Zemánkem na ceduli mimo jiné napsali, že židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena.^{40/} Okresní soud v Jihlavě udělil Bartošovi roční podmíněný trest, dotýčný se proti němu odvolal. Zemánek vyvázl díky projevené lítosti bez trestu.^{41/}

32/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vysla-zprava-o-nasilne-sterilizaci-romskych-zen-v-cr-popisuje-poslednich-50-let-prinasi-svedectvi>

33/ https://brno.idnes.cz/ukonceni-najmu-romum-z-domu-kolem-cejlu-v-brne-fo8-/brno-zpravy.aspx?c=A161102_2283352_brno-zpravy_krut

34/ https://brno.idnes.cz/problemy-s-bydlenim-v-brnenskem-bronxu-d9z-/brno-zpravy.aspx?c=A161230_2295532_brno-zpravy_vh

35/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obyvatele-janova-sepsali-petici-stezuji-si-na-podminky-k-bydleni>

36/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/nejvyssi-kontrolni-urad-socialni-byty-dostavaji-i-lide-bez-znevychodneni>

37/ <https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/zastupitelstvo-schvalilo-projekt-pilotni-testovani-koncepcie-socialniho-bydleni-v-brne/>

38/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vitkov-a-budisov-zahajuji-spolupraci-s-agenturou>

39/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romove-ve-vitkove-navazali-spolupraci-s-mestem-spolecne-zlepsuji-svoje-okoli>

40/ http://zpravy.idnes.cz/adam-bartos-narodni-demokracie-zadrzeni-vyslech-fuc-/domaci.aspx?c=A160429_140958_domaci_ane

41/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/soud-potvrdil-bartosovi-rocni-podminku-za-protizidovsky-text>

V roce 2016 pokračovalo také trestní stíhání předsedy Bloku proti islámu Konvičky, jenž byl v předchozím roce obviněn z podněcování k nenávisti vůči muslimům ve svých výrocích na FB. Státní zástupce nejprve na začátku dubna Konvičku obžaloval,^{42/} avšak o necelý měsíc později vrátil případ policii k došetření.^{43/}

Vlastimil Pechanec, který vykonal trest za vraždu Roma v roce 2001, požádal o obnovu procesu. Vrchní soud však jeho žádost zamítl. Pechanec už v únoru oznámil, že bude kandidovat v krajských volbách za Dělnickou stranu sociální spravedlnosti.^{44/}

V ČR se začalo formovat uskupení Odinových vojáků. Skupina samozvaných obránců před muslimskými migranty a jejich kulturou pochází z Finska. Někteří členové této domobrany mají neonacistickou minulost. V českém prostředí se v létě objevili v teplém Šanovském parku, aby vystrašili místní lázeňské turisty, pocházející z arabsky mluvících zemí.^{45/}

Byl také obnoven soudní proces s lidmi, kteří čelí obžalobě z Podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka. Obžalování jsou za to, že v letech 2008 až 2009 šířili propagační materiály neonacistického Národního odporu nebo pořádali pochod a shromáždění v Jihlavě, kterým chtěli dle obžaloby vzdát úctu příslušníkům SS. Všech osm lidí bylo již dříve

obžaloby zproštěno, ale toto rozhodnutí bylo zrušeno. Soudní proces tak trvá už šest let.^{46/}

V květnu vyšla výroční zpráva ministerstva vnitra o extremismu. Podle ní uspořádali v roce 2015 extremisté celkem 141 krajně pravicových demonstrací.^{47/} I v roce 2016 se krajně pravicoví extremisté objevovali na demonstracích, kde se projevovali verbálně i fyzicky agresivně. Po únorové demonstraci napadla skupina maskovaných neonacistů průvod iniciativy Ne rasismu! mířící k Pražskému hradu a o několik hodin později zřejmě i autonomní sociální centrum Klinika v Praze. Na centrum házeli kameny a světlice, kterými část budovy zapálili.^{48/} Jeden z účastníků strílel na demonstraci z plynové pistole, za což byl v dubnu odsouzen ke 200 hodinám obecně prospěšných prací a propadnutí zbraně.^{49/} 6. února proběhly demonstrace v Praze a Brně. Proti extremistům se postavili antirasisté.^{50/}

V březnu se v Praze uskutečnila demonstrace proti islamizaci, na které byl policií zadržen Adam B. Bartoš. Další účastník se i po policejní výzvě k rozchodu pokusil napadnout policistu. Akci organizovala hnutí Za naši kulturu a bezpečnou zem a Národní demokracie.^{51/} V dubnu se zase uskutečnila shromáždění odpůrců i zastánců přijímání migrantů. Celkem v ulicích demonstrovalo

42/ https://zpravy.idnes.cz/blok-proti-islamu-konvicka-zaloba-dlh-/domaci.aspx?c=A160408_110031_domaci_bur

43/ https://zpravy.idnes.cz/okresni-soud-v-ceskych-budejovicich-dosetreni-martin-konvicka-p7n-/domaci.aspx?c=A160428_134424_domaci_san

44/ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/za-vrazdu-roma-si-pechanec-odsedel-13-let-ted-zadal-o-novy-p/r~0c83a57e06db11e6b5c3002590604f2e/>

45/ http://www.lidovky.cz/v-cesku-se-formuji-odinovi-vojaci-teplicemi-uz-prosla-hlidka-kvuli-muslimum-1vd-/zpravy-domov.aspx?c=A160714_171425_in_domov_jzl

46/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/soud-obnovil-proces-v-kauze-propagace-neonacismu-trva-sest-let>

47/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zprava-o-extremismu-v-roce-2015-doslo-ke-33-trestnym-cinum-motivovanych-nenavisti-proti-romum>

48/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/neonaciste-zautocili-zapalnymi-lahvemi-na-autonomni-socialni-centrum-klinika-jeden-clovek-byl-zranen>

49/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/mladikovi-ktery-strilel-na-demonstraci-z-plynove-pistole-soud-ulozil-200-hodin-obecne-prospesnych-praci>

50/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/aktualne-v-parze-se-zacinaji-schazet-lide-na-demosntracich-proti-nenavisti-i-proti-udajne-islamizaci>

51/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/extremiste-radili-v-centru-prahy-museli-zasahovat-tezkoodenci-policie-zadrzela-rasistu-adama-b-bartose>

přibližně 200 lidí.^{52/} Prvního května zaútočili příznivci Bloku proti islámu na novináře České televize.^{53/}

Příslušníci krajní pravice útočili také na internetu. Hned zkraje roku čelil premiér Sobotka dalšímu napadení neonacistických hackerů. Zatímco na sklonku roku 2015 zneužili jeho twitterový účet, kde jeho jménem vyzývali k boji proti uprchlíkům, v **lednu 2016 prolomili premiérovo heslo do soukromé** emailové schránky. Poté zveřejnili jeho stránickou i soukromou korespondenci na neonacistickém webu White Media. Neonacisté odhalili např. to, že politický analytik ČSSD v soukromé korespondenci vyzýval premiéra k tomu, aby se držel ve své vládní politice sociálnědemokratických hodnot.^{54/}

2.4. Bezpečnostní složky

Kritiku ministra spravedlnosti Roberta Pelikána (ANO) si vysloužili policisté, kteří při únorové demonstraci v Praze nezabránili maskovaným neonacistům útočícím na členy iniciativy Ne rasismu!. Pelikán svou výtku postavil na tom, že na demonstracích nikdo nesmí mít zahalený obličej.^{55/} Na stejné demonstraci nezasáhla policie ani proti útočníkům z Bloku proti islámu na přenosový vůz Českého rozhlasu. Podle rozhlasového redaktora Filipa Titlbacha jeden z policistů žádost o ochranu odmítl se slovy: „Můžete si za to sami, protože lžete, najměte si svoji vlastní ochranu.“^{56/}

Úřad vlády zveřejnil Audit národní bezpečnosti, podle kterého nemá ČR jasnou a fungující koncepci prevence extremismu. Jediným nástrojem je podle dokumentu následná represe, zatímco preventivní aktivity a jasná vyjádření o potírání nezákonného jednání chybějí.^{57/} Audit zmiňuje také nutnost zaměřit pozornost z extremistů na ochranu práv a svobod obětí extremistických útoků a obětí NzN. Autoři připomínají, že stát by měl především chránit „určité skupiny obyvatel, následně pak právo každého občana mít svůj pohled na svět a podle něj žít svůj život“.^{58/}

K alarmujícím výsledku došla agentura AUGUR Consulting, když ve svém výzkumu pro českou policii zjistila, že 45 % Romů žijících v sociálně vyloučených lokalitách policii nedůvěřuje a že 67 % si myslí, že policie nevěří Romům. Důvěra v policii se však na straně těchto Romů zvyšuje, pokud jim policisté v minulosti pomohli.^{59/}

Během celého roku čelila policie kritice nepřiměřených zásahů především proti Romům. U policie skončili dva policisté, kteří byli odsouzeni k podmíněnému trestu a zákazu činnosti za to, že přihlíželi útoku na romského mladíka. Útok se odehrál na konci ledna 2015, jeden z policistů u policie sloužil ještě do dubna 2016 a druhý odešel až v červnu téhož roku.^{60/} Ze zneužití pravomoci pak GIBS obvinila policistu, který v září 2015 brutálně zasáhl proti romským brigádníkům, kteří pracovali na poli s legálně pěstovaným konopím.^{61/}

52/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zastanci-a-odpurci-prijimani-migrantu-demonstrovali-v-ostrave>

53/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/1-maj-2016-shromazdeni-proti-xenofobii-i-proti-uprchlikum>

54/ https://www.lidovky.cz/ahoj-slavku-hackeri-se-chlubi-ze-ukradli-korespondenci-premiera-sobotky-1oe-/zpravy-domov.aspx?c=A160105_111226_In_domov_hm

55/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pelikan-k-sobotnim-demonstracim-doslo-k-selhani-prace-policie>

56/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/agresivni-ucastnici-shromazdeni-bloku-proti-islam-u-napadli-prenosovy-vuz-ceskeho-rozhlasu-policie-pry-odmitla-zareagovat>

57/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/cesko-nema-koncept-prevence-extremismu-spoleha-pouze-na-represi>

58/ <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

59/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vyzkum-policii-neduveruje-45-romu-z-ghett-veri-ji-42>

60/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policista-odsouzeny-za-to-ze-necinne-prihlizel-bezduvodnemu-zbiti-romskeho-mladika-konecne-u-policie-skoncil>

61/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policista-byl-za-nepripraveny-zasah-proti-romskym-brigadnikum-obvinen-ze-zneuzeni-pravomoci>

Romové mohutně zareagovali na úmrtí mladého muže při policejním zásahu v žatecké pizzerii na podzim 2016. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny požádala o důkladné prošetření celé události.^{62/} Pochybnosti o zásahu vyjádřila podstatná část představitelů romské komunity. Policie na začátku roku 2017 zveřejnila usnesení o zastavení vyšetřování a případ odložila s odůvodněním, že nebylo zjištěno cizí zavinění. Selhání srdce bylo způsobeno poškozením daným dlouhodobým užíváním pervitinu.^{63/}

Během roku 2016 bylo vyškoleny přibližně 400 zaměstnanců Policie ČR v oblasti NzN a práce s oběťmi. Vzdělávání bylo výsledkem Memoranda o spolupráci, které podepsala v minulém roce Agentura pro sociální začleňování, odbor Úřadu vlády ČR a Policejní prezidium ČR. Realizace školení se ujala IU.^{64/}

2.5. Média a sociální sítě

Velký skandál vyvolalo neobjektivní zpravodajství FTV Prima. Vlnu kritiky si reportéři vysloužili za reportáž, v níž vystupovali křesťanští uprchlíci z Iráku. Jejich výpověď byla manipulativně přetlumočena a k divákům se tak dostal zkreslený obraz, který mohl přispět k atmosféře nenávisti vůči migrantům.^{65/}

Zpravodajský web HlidaciPes.org přinesl na konci května informaci podloženou svědectvím z několika zdrojů, že vedení FTV Prima instruuje své redaktory, aby o uprchlické krizi informovali negativně.^{66/} Později byla na webu zveřejněna i nahrávka z porady, kde tyto instrukce jasně zazněly z úst šéfredaktorky zpravodajství Jitky Obzinové.^{67/} V listopadu pak vydala Rada pro rozhlasové a televizní vysílání analýzu zpravodajství FTV Prima. Z ní vyplývá, že redakce minimálně ve čtyřech případech manipulovala se zpravodajstvím o uprchlících.^{68/}

Web Romea.cz přinesl informace i o dalších kauzách FTV Prima, které působí jako zmanipulované. Šlo např. o zpravodajství o údajném hromadném odchodu Romů z Británie po referendu o vystoupení z EU^{69/} nebo o reportáži z dění v pražském autonomním sociálním centru Klinika.^{70/}

O záměrné manipulaci mluvil také náměstek ministryně školství Stanislav Štech (ČSSD) v souvislosti s únorovým průzkumem deníku Blesk. Deník zveřejnil, že 77 % respondentů nesouhlasí s inkluzivním vzděláním. Podle Štecha byl výzkumný vzorek nereprezentativní a otázky byly nevhodně formulovány i řazeny.^{71/} Také organizace Člověk v tísni se ohradila proti lživým informacím, které o ní zveřejnil deník Blesk v rámci informování

62/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romska-rada-vyzvala-ministra-vnitra-a-policejního-prezidenta-aby-policie-dusledne-prosetrila-smrt-roma-v-zatci>

63/ <https://www.novinky.cz/krimi/428271-muz-z-zatecke-pizzerie-zemrel-na-selhani-organismu-zjistila-policie.html>

64/ <https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/tiskove-informace/v-usteckem-a-moravskoslezskem-kraji-bude-letos-proskoleno-400-policistu-140115/>

65/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/manipulativni-reportaz-televize-prima-vyvolala-nenavist-proti-kretanskym-uprchlikum>

66/ <http://hlidacipes.org/vedeni-tv-prima-naridilo/>

67/ <http://hlidacipes.org/nahravka-z-porady-zpravodajstvi-tv-prima/>

68/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/rrtv-televize-prima-musi-vysvetlit-manipulaci-se-zpravodajstvim-o-uprchlicich>

69/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/dalsi-manipulace-tv-prima-romove-z-britanie-se-nyni-do-cr-masove-nechystaji>

70/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/televize-prima-ma-dalsi-problem-rada-s-ni-zahajila-spravni-řízení-kvuli-manipulativni-reportazi-o-socialnim-centru-klinika>

o inkluzivním vzdělávání. Člověk v tísní dementoval zprávy o tom, že zaměstnává přes tisíc lidí bez uzavřených dohod o provedení práce.^{72/}

Na začátku roku byl zablokován facebookový profil islamo-fobního uskupení Islám v České republice nechceme. Před zásahem FB měla stránka 163 000 fanoušků.^{73/} Facebookový profil byl opět obnoven v prosinci 2016.^{74/} Zpravodajský web Romea.cz přinesl informaci, že se kvůli podobným zásahům administrátorů FB čeští xenofobové přihlašují na ruskou sociální síť V Kontakte (VK.com).^{75/}

Organizace Evropské hodnoty přišla se seznamem serverů, které v ČR šíří prokremelskou propagandu. Podle Evropských hodnot tím weby ohrožují demokratické instituce. Ze zprávy vyplývá, že největší vliv má server Parlamentní listy. Podle serveru Romea.cz obsahují webové stránky zmíněné ve zprávě také velké množství rasistických a protiromských článků.^{76/}

V Brně byl na konci roku pokřtěn průvodce brněnským Bronxem Brnox výtvarnice Kateřiny Šedé. Její počín stejně jako jeho následná prezentace ale vyvolaly negativní kritiku. Reakci vyvolalo např. paušalizující tvrzení, že Romové nechtějí pracovat ani se vzdělávat, které autorka uvedla v rozhovoru pro server

iDnes.cz. Šedá později vysvětlovala, že její slova byla vytržena z kontextu.^{77/}

Byl dokončen dokument FC Roma o romském fotbalovém mužstvu. Vedení pražského fotbalového klubu Bohemians však muselo kvůli výhrůžkám rasisticky smýšlející části vlastních fanoušků zrušit premiéru filmu na svém stadionu.^{78/}

Po celý rok byl internet zaplaven hoaxy. Jeden z nich se šířil podobně jako internetový virus a informoval uživatele FB o smyšleném teroristickém útoku v Praze, při němž zemřely stovky lidí. Po kliknutí se autoři zprávy snažili ukrást přihlašovací jména a hesla z facebookových profilů.^{79/} Desítky dalších vymyšlených zpráv zaznamenali autoři webu HateFree Culture a pomáhali je vyvracet. V jednom ze zmíněných hoaxů např. kolovaly fotografie ze střelnice v severočeských Hrobčicích. Podle šířitelů šlo o uprchlíky, kteří se chystají na povstání a střílejí „na způsob džihádu“. Podle vyjádření policie nedošlo na střelnici k žádnému porušení platné legislativy a všechny osoby na fotografiích byly na území ČR legálně.^{80/}

Na hoaxy a stereotypy, které se ve společnosti šířily, reagovala kampaň #PrayForPrej. Plakáty reagovaly např. na tvrzení, že Romové mají léky a dopravu zadarmo a kradou. Kampaň byla

71/ <http://www.romea.cz/cz/publicistika/komentare/namestek-ministryne-skolstvi-stech-pruzkum-objednany-bleskem-vyказuje-znaky-manipulativniho-zneuzivani-hlasu-lidu>

72/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/clovek-v-tisni-aktiviste-z-deniku-blesk-o-nas-v-protiinkluzivni-kampani-zverejnili-lez>

73/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/facebook-zablokoval-stranky-nenavistneho-uskupeni-islam-v-cr-nehceme>

74/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/facebook-obnovil-puvodni-stranku-islam-v-ceske-republice-nehceme-se-160-tisici-fanousky>

75/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/rusky-facebook-vk-com-laka-ceske-xenofoby-i-stalinisty-hledaji-tam-utociste-po-zakazu-od-zuckerberga>

76/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/seznam-ceskych-dezinformacnich-webu-siri-prokremelskou-propagandu-jsou-rasisticke-a-protiromske>

77/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/katerina-seda-v-rozhovoru-pro-idnes-cz-jsem-v-souvislosti-s-romy-nepausalizovala-text-byl-zkracen-chybel-kontext>

78/ <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/bohemka-zrusila-kvuli-bezpecnosti-premieru-filmu-o-romskych/r~db48a0e478e111e68d0-0002590604f2e/>

79/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/hoaxy-o-teroristickem-utoku-v-praze-siril-strach-a-kradl-osobni-udaje>

80/ <https://www.hatefree.cz/blo/hoaxy/1654-uprchlici-trenuji-strelbu-v-cesku>

spuštěna u příležitosti oslav Mezinárodního dne Romů.^{81/} Další kampaň s názvem Ale hejt neskryje měla zase za cíl upozornit na sdílení nenávistného obsahu na internetu. Tvůrci chtěli propojit verbální nenávist na internetu s reálnými extremistickými projevy ve společnosti.^{82/}

Proběhl také další ročník festivalu filmů o lidských právech Jeden svět. Organizátoři se při sestavování programu snažili reflektovat aktuální dění a divákům představovali filmy věnující se tématům migrace i dění na Ukrajině.^{83/}

Na začátku roku byl rovněž spuštěn nový web zaměřený na téma popírání romského holokaustu www.nepopirej.cz. Vzdělávací web vytvořila organizace IU a uveřejněné texty se věnují problematice z historické, společenské a právní perspektivy.

Bývalý ředitel Agentury pro sociální začleňování Martin Šimáček založil spolu se svými kolegy think-tank Institut pro sociální inkluzi, který reflektuje sociální politiku v oblasti integrace a prevence sociálního vyloučení. V červnu Institut zveřejnil mapu hlavních událostí, které zásadně ovlivňují a mění sociální politiku v ČR.^{84/}

2.6. Veřejnost

Protiimigrační nálady se projevovaly i ve společnosti. Např. bistro na pražské Palmovce vylepilo na dveře obrázek s přeškrtnutou tvář ženou zahalené v nikábu, čímž chtěli dát provozovatelé najevo, že muslimky v jejich podniku nejsou vítány.^{85/} Diskriminaci ale lidé z různých menšin zažívali i v dalších oblastech. Česká obchodní inspekce udělila pokutu za diskriminaci na trhu s byty realitní kanceláři, jež odmítala zprostředkovávat ubytování Romům.^{86/} Podle Úřadu veřejného ochránce práv zažil v ČR diskriminaci každý jedenáctý člověk.^{87/}

Také na základní škole v Krásné Lípě zjistila Česká školní inspekce závažná pochybení. Ve třídách s převážně romskými dětmi byla horší úroveň výuky než ve třídách, kde převažovali žáci patřící k majoritě.^{88/} K případu se vyjádřila i Kancelář veřejného ochránce práv, která navrhla škole několik kroků, které by měly vést k odstranění diskriminace. Starosta Krásné Lípy Jiří Kolář médiím řekl, že je považuje za nereálné.^{89/}

V únoru se dočkala padesátitisícového odškodnění a omluvy za diskriminaci rodina z Brna. Zubařka odmítla ošetřit otce a jeho dceru kvůli romskému původu, ačkoli byli předem telefonicky

- 81/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/prej-kradu-prej-mlatim-lidi-prej-mam-leky-zadarmo-nova-kampan-upozornuje-na-predsudky-vuci-romum>
- 82/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/ale-hejt-neskryje-nova-kampan-nadace-osf-varuje-pred-propojenim-hejtu-na-internetu-a-realnym-extremismem>
- 83/ https://www.lidovky.cz/hledani-domova-festival-jeden-svet-se-zameri-na-migraci-i-situaci-na-ukrajine-1vu-/kultura.aspx?c=A160222_130223_In_kultura_hep
- 84/ <http://www.tiki-toki.com/timeline/entry/656735/Pro-v-esku-vyrostlo-za-26-let-pes-600-chudinskch-tvrt/>
- 85/ <https://www.novinky.cz/domaci/427745-v-bistru-na-prazske-palmovce-vylepili-zakaz-vstupu-v-nikabu.html>
- 86/ http://www.lidovky.cz/byt-vam-nepronajmeme-jste-romove-rekla-realitka-zajemcum-dostala-pokutu-14l-/zpravy-domov.aspx?c=A160317_183448_In_domov_ele
- 87/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ombudsman-ka-kazdy-jedenacty-clovek-v-cr-se-setkal-s-diskriminaci>
- 88/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/csi-o-romske-tride-v-zs-krasna-lipa-nevyhovujici-vyuka-a-slozeni-tridy-proti-principum-inkluze>
- 89/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/diskriminace-romskych-deti-na-zs-krasna-lipa-ombudsman-ka-navrhuje-starostovi-reseni-ten-jeji-navrhy-poklada-za-nerealnei>

objednání. Podle brněnské organizace IQ Roma servis se rodina neúspěšně pokoušela domoci spravedlnosti prostřednictvím podnětů a stížností dohledovým institucím. Zubařka přiznala diskriminaci až ve chvíli, kdy hrozilo soudní dokazování.^{90/}

IQ Roma servis pomohl svým klientům i v případě opakovaných diskriminací v některých brněnských nočních klubech. Případy byly nahlášený České obchodní inspekci, která zjistila diskriminaci z důvodu barvy pleti ve dvou brněnských podnicích.^{91/} Velkým úspěchem byla také pokuta 20 000 Kč, kterou Česká obchodní inspekce uložila zaplatit jedné z brněnských realitních kanceláří. I tento případ diskriminace pomohli odhalit pracovníci IQ Roma servisu.^{92/}

Xenofobní a rasistické výroky zaznívaly během roku i při oficiálních příležitostech a z úst autorit. Soudce Miloš Zbránek z liberecké pobočky Krajského soudu v Ústí nad Labem zveřejňoval na internetu rasistické, stereotypní a zesměšňující texty o Romech, uprchlících i homosexuálech. Svou urážlivou „kritiku“ adresoval i ombudsmance Anně Šabatové. Už v minulosti za to dostal výtku od předsedy krajského soudu, své texty přesto uveřejňoval dál. Na soudce proto byla podána kárná žaloba a ministr spravedlnosti sdělil médiím, že by soudce neměl nadále vykonávat svou profesi.^{93/} V červnu soudce potrestal Kárný senát Nejvyššího správního soudu důtkou.^{94/}

Překvapivý proslov zazněl na Tereziánské tryzně. Předseda Českého svazu bojovníků za svobodu Jaroslav Vodička přednesl protiuprchlický projev, v němž varoval před uprchlíky, kteří chtějí „vytěžit náš léta a práci generace před námi budovaný evropský sociální a ekonomický systém“. Na tato slova spontánně zareagoval vrchní zemský rabin Karol Sidon, který připomněl, že Židé mají sami zkušenost s válkou, kdy umírali také proto, že jim byla „uzavřena cesta záchrany“.^{95/}

Proti nenávisti se otevřeně postavil i zpěvák Radek Banga, když na protest proti druhému místu pro kapelu Ortel v soutěži Český slavík Mattoni 2016 opustil sál, kde probíhal galavečer. Vyjádřil tím nesouhlas s oceněním kapely, která je spojována s krajní pravíci a jejíž texty jsou otevřeně xenofobní a rasistické.^{96/} Bangovo gesto podpořila např. zpěvačka Iva Pazderková, jež taktéž odešla ze sálu. Naopak Lucie Bílá nebo Lucie Vondráčková zpěvákovu reakci odsoudily.^{97/}

Dubnové útoky na HateFree zóny přivedly do pražských ulic asi dva tisíce lidí, kteří přišli vyjádřit nesouhlas s tím, že někdo popsal několik podniků a stanic metra nenávistnými hesly a pokreslil je neonacistickými symboly.^{98/} V květnu zase na pražské náměstí Jiřího z Poděbrad dorazilo shromáždění zvané Mlčet nehodlám. Účastníci si připomínali konec druhé světové války a upozorňovali i na nárůst antisemitismu a rasismu v ČR.^{99/} S podobnou

90/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zubarka-odmitla-osetrit-romskou-rodinu-priznala-se-az-kdyz-melo-dojit-na-dukazy>

91/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/dva-brnenske-kluby-nepustily-dovnitru-romy-coi-asi-zahaji-spravni-rizeni>

92/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/brnenska-realitni-kancelar-nechtela-romum-pronajmout-byt-dostala-20-tisic-pokutu>

93/ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/soudce-na-internetu-zesmesnoval-uprchlicky-gaye-i-romy-mel-by/r~d50067dcc9a811e5bb3a0025900fea04/>

94/ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/soudce-ktery-v-clancich-urazel-uprchlicky-dostal-od-karneho-s/r~9c59a13e2bf311e6b597002590604f2e/?redirected=1534257828>

95/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/predseda-csbs-prednesl-behem-terezinske-tryzny-xenofobni-protiuprchlicky-projev-karol-sidon-se-emotivne-ohradil>

96/ https://revue.idnes.cz/radek-banga-ortel-cesky-slavik-ceny-piskot-nacizmus-fh5-/lidicky.aspx?c=A161127_173507_lidicky_zar

97/ <https://echo24.cz/a/wz8AT/slavik-a-ortel-lucie-bila-odsoudila-bangu-nektere-veci-se-rikaji-jen-v-soukromi>

98/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/stovky-lidi-demonstrovaly-v-praze-proti-rasismu-do-ulic-vysly-po-utoku-neonacistu-na-prazske-hatefree-kavarny>

99/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pres-tisic-lidi-demonstrovalo-proti-fasizaci-spolecnosti-politici-zpusobili-ze-se-lide-nestydi-za-nenavist>

myšlenkou se vydalo asi 500 lidí do pražských ulic i 17. listopadu. Demonstrace měla název Nacionalismus není alternativa.^{100/} O dva dny později pořádala na Václavském náměstí demonstraci proti rasismu, xenofobii a nesnášenlivosti i Romská demokratická strana spolu s představiteli spolku Pražských romských organizací.^{101/}

Také muslimové chtěli vyjádřit nesouhlas se vzrůstajícím násilím v Evropě. V srpnu se sešli před katolickým kostelem Nejsvětějšího Srdce Páně na pražských Vinohradech a symbolicky se zúčastnili tamní bohoslužby.^{102/}

Zástupci pražského sociálního centra Klinika získali Cenu Františka Kriegla, kterou udílí Nadace Charty 77 za občanskou statečnost. Ocenění získali za dobrovolné aktivity, které „překračují hranice jakékoliv ideologie i tržního světa a stávají se obecně lidskými“.^{103/} Cenu Alice Garrigue Masarykové zase získala organizace Pomáháme lidem na útěku, která koordinuje pomoc českých dobrovolníků uprchlíkům na tzv. balkánské cestě.^{104/}

Symbolického odškodnění se dočkalo deset českých Romů, kteří přežili holokaust. Německá strana se po letech vyjednávání rozhodla vyplatit přeživším částku 2 500 eur.^{105/} Podle redakce webu HlidaciPes.org potvrdilo Ministerstvo zahraničí.

Začátek dubna patřil v Brně oslavám a akcím spojeným s Mezinárodním dnem Romů. Na programu byly debaty, romská hudba i módní přehlídky.^{106/} V létě se v Brně už popáté konal festival Ghettofest, který tentokrát přilákal na 3 000 lidí. Festival se tradičně odehrává v brněnské lokalitě Cejl a snahou organizátorů je propojovat kultury a vyvracet předsudky.^{107/} V Praze se zase konal festival romské kultury Khamoro, který vyvrcholil průvodem a galakonzertem.^{108/} V srpnu se opět uskutečnil týdenní festival Prague Pride, který byl zakončen pochodem hrlosti a programem na Letné. Festival tradičně upozorňuje na problematiku LGBT+ lidí.^{109/}

100/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pochodu-proti-nacionalismu-v-praze-se-ucastnilo-asi-300-lidi>

101/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/primy-prenos-demonstrace-proti-rasismu-xenofobii-a-nesnasenlivosti-na-vaclavskem-namesti-v-praze>

102/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/muslimove-prisli-v-praze-na-katolickou-msi-odsoudili-nasili>

103/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/aktiviste-ze-socialniho-centra-klinika-prevzali-od-charty-77-cenu-za-obcanskou-statecnost>

104/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/velvyslanectvi-usa-udelilo-cenu-alice-garrigue-masarykove-organizaci-pomahame-lidem-na-uteku>

105/ <http://hlidacipes.org/prulom-romove-prezivsi-holocaust-ziskaji-odsodneni/>

106/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/oslavy-mezinarodniho-dne-romu-v-brne-debata-romska-hudbu-modni-prehličky-vestkyne>

107/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/letosni-rocnik-ghettofestu-prilakal-na-3000-navstevniku>

108/ <http://www.romea.cz/cz/kultura/hudba/khamoro-2016-centrem-prahy-prosel-pruvod-romskych-hudebniku-a-tanecnic>

109/ https://zpravy.idnes.cz/prague-pride-pochod-prahou-2016-dj3-/domaci.aspx?c=A160813_104816_domaci_jw

3. Metodika monitoringu násilí z nenávisti

Monitoring NzN prováděný IU přináší **nejobsáhlejší ověřený datový soubor o NzN** v ČR. Podílí se na něm několik pracovníků a pracovník IU, jejichž práci lze zhruba rozlišit na **sběr dat a na jejich následnou analýzu**. Pracovníci a pracovníce sběru dat mají na starosti vyhledávání incidentů pomocí různých zdrojů, vytváření záznamů incidentů v databázi a doplňování nových informací k nim. Analytičtí pracovníci kontrolují zadané informace, zadávají do databáze incidenty z nenávisti, o nichž informace poskytlo Policejní prezidium z ESSK, a žádají OČTŘ o informace k incidentům zjištěným z ostatních zdrojů.

3.1. Zdroje incidentů

Informace o jednotlivých incidentech jsou získávány z různých zdrojů. Celkem jich lze rozlišit šest: terénní práce, online formulář, telefonní linka, spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi, komunitními organizacemi a náboženskými společnostmi, spolupráce s OČTŘ a monitoring médií včetně sociálních sítí.

Terénní práce: Osobní kontakt s lidmi v jejich „přirozeném“ prostředí považuje IU za nenahraditelný a nejefektivnější přístup k řešení problémů spojených s NzN. Ve snaze o rozšiřování povědomí o své činnosti se účastní množství veřejných akcí, od veřejných shromáždění přes diskuse a kulturní festivaly po odborné semináře a konference. Cíleně jsou také vyhledávány a oslovyvány osoby z ohrožených komunit v místech, kde se pravidelně zdržují. I když se obětí předsudečného útoku může stát kdokoli a kdekoli, míra tohoto rizika není pro všechny sociální skupiny stejná. Předností tohoto zdroje je, že umožňuje oslovit klienty z ohrožených skupin přímo a budovat mezi nimi a pracovníky a pracovníkmi IU dlouhodobý vztah a důvěru.

Online formulář: Základním nástrojem zjišťování nenávistných incidentů je formulář dostupný na webových stránkách IU. Oběti

nebo svědci NzN zde mohou vyplnit konkrétní údaje týkající se průběhu a okolností incidentu. Vyplněný formulář se automaticky přenesou do databáze, kde se jím přednostně zabývají pověřeni pracovníci a v závislosti na charakteru incidentu volí další postup. Pokud je to možné, IU se snaží poškozené zpětně kontaktovat a nabídnout jim své služby. Formulář je možné vyplnit v češtině a angličtině. Předností online formuláře je, že bývá využíván lidmi, kteří často své napadení jinak žádným institucím neoznámují. V případě IU se jedná především o napadené z důvodu sexuální orientace či genderové identity nebo zdravotního stavu.

Telefonní linka: K ohlašování incidentů a požádání o pomoc při jejich řešení byla rovněž zřízena telefonní linka. Volat lze jak na pevnou linku (+420 212 242 300), tak na mobil (+420 773 177 636) a na bezplatnou linku (+420 800 922 922). Příležitostně je zaváděna speciální telefonní linka v době konání rizikovějších veřejných událostí, jako je např. každoročně pořádaný pochod Prague Pride. Telefonní linka je dominantním kanálem, prostřednictvím kterého IU navazuje kontakt s poškozenými a identifikuje, zda se jedná o oběti NzN. Její hlavní předností je snadná dostupnost.

Spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi, komunitními organizacemi a náboženskými společnostmi: Protože skupiny ohrožené NzN jsou v ČR poměrně různorodé, využívá IU při jejich oslovování pomoc organizací, které s potenciálně ohroženými lidmi pracují v jiném kontextu (poskytují jim služby, sdružují je). Pracovníci a pracovníce těchto organizací mají velkou příležitost dozvědět se o nenávistných incidentech. Se členy ohrožených skupin jsou v častém, dlouhodobém a přirozeném kontaktu. Poškození jsou zvyklí v rámci těchto organizací řešit své problémy či mluvit o své situaci. Proto lze očekávat, že zde budou sdílet i své případné

ohrožení či napadení. Je důležité, aby pracovníci a pracovnice měli kompetence identifikovat incidenty z nenávisti a věděli o službách IU.^{110/} V minulých letech navázala IU spolupráci s řadou organizací.^{111/} Předností této spolupráce je, že se na mapování NzN podílejí organizace, které mají přímý přístup k ohroženým skupinám.

Spolupráce s OČTŘ: Činnost OČTŘ je v případě mapování NzN nezastupitelná. Především Policie ČR disponuje rozsáhlým aparátem a nástroji k získávání informací o předsudečně kriminalitě napříč ČR. Zároveň disponuje pracovišti, která jsou pověřena informováním veřejnosti a sdílením informací s občanskou společností. V kontextu policie hrají ústřední roli Policejní prezidium ČR, oddělení tisku a prevence Krajských ředitelství policie a Služba kriminální policie a vyšetřování, dále pak státní zastupitelství a soudy. Kvalita výstupů této výzkumné aktivity je závislá na kvalitě dat v ESKK a na ochotě OČTŘ spolupracovat s organizací IU. Co se kvality dat týče, dodatečné dotazování odhaluje některé nesoulady mezi databázemi policejního prezidia a policejních útvarů, které trestné činy objasňovaly. Údaje se někdy liší jak v místě spáchání trestného činu, tak v čase spáchání incidentu. V některých případech se ukázalo, že došlo k překvalifikování skutkové podstaty trestného činu (včetně změny z nenávistné kriminality na běžnou), aniž by se tato informace promítla do ESKK. V jiných případech pak nebyly incidenty z ESKK na jednotlivých policejních útvarech vůbec dohledatelné. Míra spolupráce s IU závisí na dobré vůli pracovníků jednotlivých policejních útvarů, proto velice oceňujeme ochotu tiskových mluvčích a dalších policistů a policistek poskytnout doplňující data a informace.

Monitoring médií: Předností monitorování médií je, že pokrývají nemalou část násilné trestné činnosti po celé ČR, a proto se často jejich prostřednictvím dozvídáme o případech, které se nedostaly do policejních statistik jako NzN či nebyly zohledněny v jiných zdrojích. Mediální zpravodajství je analyzováno průběžně. Tým pracovníků každý týden vyhledává v křimi rubrikách, „černých kronikách“ a krajských sekcích vybraných zpravodajských serverů: Aktuálně.cz, Blesk.cz, Deník.cz, iDnes.cz, a Novinky.cz. Pracovnice také příležitostně monitorují sociální sítě a výstupy audiovizuálních médií, případně obsahy regionálních tiskovin a webových stránek s regionální tematikou. Vyhledávají také ve zpravodajství publikovaném na oficiálních stránkách Policie ČR. K informacím získaným z médií přistupuje IU velmi obezřetně. Ne vždy se incidenty skutečně odehrály tak, jak jsou popisovány. Někdy se dokonce vůbec nestaly. Abychom se vyvarovali reprodukování polopравd a lží, pokoušíme se tyto incidenty ověřovat pomocí jiných zdrojů. Nejdůležitější postavení zaujímají samotní poškození. Ty se pokoušíme kontaktovat jak prostřednictvím policie a sociálních pracovníků, tak nevládních neziskových organizací a aktivistů. Nepodaří-li se to anebo nemají-li poškození o spolupráci s IU zájem, pak daný incident monitorujeme v médiích a v rámci vývoje trestního řízení.

Všechny zdroje mají určité nedostatky, které se mohou promítnat do nižší efektivity získávání informací o NzN (viz tabulku č. 4). Současné využívání více zdrojů může nedostatky nicméně kompenzovat. Používáním více zdrojů dochází k vzájemnému doplňování, a tím i ke zvýšení schopnosti monitorovat NzN. Využití všech zdrojů podle nás vytváří vysokou kapacitu monitorování předsudečných incidentů a zároveň umožňuje překonat některé problémy, které jsou pro jejich mapování příznačné.

110/ Pro sociální pracovníky a pracovnice realizuje IU školení o NzN a právech zvlášť zranitelných obětí. V období 2014/2015 bylo vyškoleno 211 osob z řad pomáhajících profesí.

111/ Diakonie, Federace židovských obcí v ČR, Integrační centrum Praha, Integrační centrum Ústí nad Labem, IQ Roma Servis, Jako doma, Meta, Naděje, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Prague Pride, PROUD, ROMEA, Romské muzeum, Sdružení pro integraci a migraci, SOZE aj.

Tabulka 4 – Limity zdrojů dat o nenávistném násilí

Terénní práce	<ul style="list-style-type: none"> • Oběti nemají o problematice NzN dostatek informací, a tak v praxi nevědí, jak mají reagovat • Incidentsy z nenávisti jsou v některých komunitách přijímány jako běžná součást života • Absence typického „terénu“ (osoby ohrožené NzN se nevyskytují pouze v určité lokalitě) • Uzavřenost komunit a nedostatek kvalifikovaných pracovníků z komunit (zejména cizinecká a LGBT+)
Online formulář	<ul style="list-style-type: none"> • Lidé jsou nedůvěřiví vůči webovým formulářům, raději využívají jiný způsob komunikace • Frekvence využívání online formuláře je významně závislá na jeho propagaci • Formulář je na první pohled velmi rozsáhlý, a tak může oznamovatele odradit • Formulář je v současnosti složité dohledat na stránkách IU • Formulář vykazuje i určitou míru zneužití, IU skrze něj obdržela několik výhrůžek
Telefonní linka	<ul style="list-style-type: none"> • Někteří poškození nechtějí své problémy sdělovat telefonicky • Telefonní linka není realizována non-stop • Pracovnice obsluhující linku hovoří pouze česky a anglicky, a tak vzniká jazyková bariéra
Spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi, komunitními organizacemi a náboženskými společnostmi	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovníci a pracovnice organizací nemusejí věnovat pozornost problematice NzN • Lidé ohrožení NzN nejsou zvyklí takové násilí řešit v komunitních a jiných organizacích • Organizace samotné někdy fungují jako bariéra, poškozené odrazují od řešení nenávistného napadení, což má vliv na důvěru poškozených v nevládní neziskové organizace, případně nevěří, že by se s NzN dalo cokoli dělat
Spolupráce s OČTŘ	<ul style="list-style-type: none"> • Neochota a neschopnost obětí hlásit NzN policii • Neochota a omezená schopnost rozpoznávat a zaznamenávat NzN na straně policie • Nedostatečná kvalita a zevrubnost dat poskytovaných OČTŘ • Neochota a nezájem OČTŘ spolupracovat s neziskovým sektorem • Odlišné nastavení systému sběru dat policie od systému IU
Monitoring médií	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná pozornost věnovaná NzN ze strany médií, nedostatečná znalost problematiky NzN u novinářů • Nedostatečná spolupráce policie při ověřování incidentů zjištěných z médií • Nedostatečná spolupráce s poškozenými při ověřování medializovaných incidentů

Kombinování více zdrojů je důležité, neboť pro NzN je typický vysoký počet případů, které zůstanou neoznámeny relevantním institucím, především OČTŘ („latence“). **Sběr dat z více zdrojů umožňuje do jisté míry překlenout problém policejních statistik, do nichž se mnoho incidentů z nenávisti z různých důvodů nedostane.** Pro oběti je předsudečně napadení obvykle natolik frustrujícím zážitkem, že o své viktimizaci nechťejí hovořit. Svůj podíl na tom má často nízká důvěra v možnost domoci se spravedlnosti a málo informací, na koho se obrátit o pomoc. Část poškozených se také bojí pomsty pachatele či nechce podstupovat zdlouhavé a traumatizující trestní řízení. Vztah osob ohrožených a vystavených NzN k policii sehrává důležitou úlohu. Napadení nemusejí policii důvěřovat nebo se mohou obávat prohloubení újmy v důsledku necitlivého přístupu policistů („sekundární viktimizace“).^{112/}

Další předností využívání více zdrojů je skutečnost, že pokrývají různé segmenty populace. To je důležité zejména v kontextu nastavení ESSK, které v důsledku omezeného výčtu chráněných charakteristik v trestním zákoníku systematicky nesleduje jiné nenávistné pohnutky, než je rasa, národnost, etnická příslušnost, náboženství a politické přesvědčení.^{113/} Policie se sice může dozvědět o trestných činech motivovaných sexuální orientací či genderovou identitou, bezdomoveckým statutem nebo zdravotním postižením, avšak ve statistice trestných činů z nenávisti se tato informace neprojeví. Čerpání informací z jiných zdrojů než policejních statistik tento problém rovněž alespoň zčásti řeší.

Poslední významnou předností postupu IU je, že dovoluje informace z různých zdrojů propojit a ověřit. Pokud se dozvíme o případu z médií a následně se napadený stane naším klientem, jsme s to využít informace z obou těchto zdrojů. Pokud je v tom-

to případě zahájeno trestní řízení, lze čerpat i z policejních spisů a rozhodnutí státních zástupců a soudců. Výsledný soubor dat tudíž vykazuje vysokou míru spolehlivosti a podrobnosti informací o NzN. Navíc také umožňuje sledovat značnou část trestných činů z nenávisti v průběhu trestního řízení.

Sběr dat o nenávistných incidentech je nicméně ovlivněn **kapacitami organizace.** S ohledem na vysokou latenci je možné tvrdit, že čím více sil a prostředků je investováno do monitoringu, tím více NzN je identifikováno. Nižší uvedené incidenty nepředstavují ani definitivní výčet veškerého NzN, které se v daném roce vyskytlo, ani jeho statisticky reprezentativní vzorek. Spíše jej lze charakterizovat jako určitou sondu do daného fenoménu, která sleduje následující cíle:

- 1) upozornit na problematiku NzN zveřejněním jednotlivých incidentů,
- 2) podrobně popsat stav NzN z hlediska zaznamenaných incidentů,
- 3) odhalit neoznámené incidenty z nenávisti, tedy ty, které v oficiálních statistikách kriminality nejsou evidovány buď jako NzN, nebo vůbec,
- 4) identifikovat problematické aspekty NzN z hlediska jeho řešení, zejména důvodů, proč a které skupiny incidenty z nenávisti neoznamují,
- 5) zaznamenávat dlouhodobé trendy v oblasti NzN (ohrožené skupiny, struktura pachatelů, formy násilí, způsobená škoda aj.) a
- 6) srovnávat poznatky z analýzy v dlouhodobé perspektivě.

112/ Podle Nathana Halla není trestným činům z nenávisti policisty obvykle připisována vysoká důležitost. Nejsou tedy vnímány jako „skutečné“ trestné činy, což pochopitelně může mít vliv na přístup policistů při jejich řešení a ve vztahu k jejich obětem. Vzhledem k tomu, že v ČR je mnoho obětí NzN ze společensky stigmatizovaných a do jisté míry i marginalizovaných skupin, je vhodné pro pochopení vztahu policistů k obětem využít koncept ideální oběti Nilse Christieho. Jednou z charakteristik ideálních obětí je, že jsou snadno rozlišitelné od pachatele. To v kontextu stigmatizovaných a marginalizovaných skupin nebývá vždy pravidlem, ať už v důsledku vlastní zkušenosti policistů s konkrétními osobami, anebo z důvodu předsudků a stereotypů. Názornou ukázkou vnímání Romů jako lidí, jejichž status oběti je problematický, představuje studie Markéty Vaňkové. Srov. Hall, Nathan. 2013. *Hate Crime*. Second Edition. London and New York: Routledge, s. 129–130; Christie, Nils. 1986. „The ideal victim“ In: *From crime policy to victim policy*. Ed. E. A. Fattah. London: The MacMillan Press, s. 17–30; Vaňková, Markéta. 2008. „Systém brána aneb Jak přispívá policie k reprodukci sociálního vyloučení.“ In: *Romové a Cikáni – známí i neznámí*. Interdisciplinární pohled. Ed. M. Jakoubek, M a L. Budilová. Voznice: Leda, s. 125–130.

113/ Výjimku představuje pouze trestný čin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356), jenž dovoluje sledovat také kategorii „jiné skupiny osob“.

3.2. Zaznamenávání incidentů z nenávisti

Základním nástrojem sběru a uchování dat o předsudečných incidentech je databáze. Ta umožňuje vytvářet a spravovat informace o jednotlivých incidentech napříč analytickým týmem. Incidenty jsou evidovány samostatně. Každý **záznam obsahuje množství kategorií, které pomáhají incident specifikovat pomocí statistických proměnných, a pole pro narativní popis incidentu.** Konkrétně jsou sledovány údaje o spáchaném útoku, tj. obecné informace o oběti a pachateli, okolnosti (místo, čas), forma útoku a typ škody způsobené útokem a stav incidentu z hlediska trestního řízení. Narativní pole umožňuje popsat průběh incidentu a doplnit ho o další podrobnější informace, např. o tom, jak se projevila nenávistná pohnutka pachatele (znění nadávek, vyobrazené symboly, výpovědi oběti či svědků atd.).

Jakmile jsou zjištěny prvotní informace o incidentu, o němž se zodpovědný pracovník či pracovnice IU domnívá, že by mohl odpovídat definici NzN, je v databázi vytvořen záznam a do něj zadány příslušné informace. Ke každému incidentu jsou průběžně zodpovědným pracovníkem doplňovány a aktivně dohledávány informace z výše popsaných zdrojů. Dodatečné informace čer-

The screenshot shows a web form for recording incidents. At the top, there are navigation tabs: 'Editovat data', 'Přidání data z webu', 'Klienti & Zákazky', and 'Kontakty'. The form is divided into several sections:

- Metadata:** Fields for 'Název incidentu*', 'Datum*', 'Datum je odhad', 'Kraj', 'Počet napadených*', 'Zdroj', 'Typ incidentu*', 'Denní doba', 'Obec*', and 'Kontakt v terénu*'.
- Popis incidentu:** A large text area for entering a narrative description, with a toolbar above it.
- Reporting details:** Fields for 'Způsob vyřízení*', 'Datum vyřízení*', 'Archivace*', and 'Krátká veřejná narace'.

pané z dalších zdrojů jsou dále vyhodnocovány s ohledem na to, zda incident odpovídá naší definici NzN^{114/}, doplňovány o další relevantní informace, které se nepodařilo dříve zjistit, a nakonec používány k ověřování incidentu. Tento proces je časově velmi náročný a probíhá průběžně po dobu dvou let, během nichž jsou vykonávány různé aktivity s cílem dosáhnout co nejvyšší kvality datového souboru (viz tabulku č. 6).

Tabulka 5 – Časová osa vytváření Zprávy o násilí z nenávisti v ČR za určitý rok

Dvouleté období						
Rok, který je předmětem výzkumu				Následující rok		
1. kvartál	2. kvartál	3. kvartál	4. kvartál	1. kvartál	2. a 3. kvartál	4. kvartál
Kvartální kontrola a vyhodnocení incidentů	Kvartální kontrola a vyhodnocení incidentů	Kvartální kontrola a vyhodnocení incidentů	Kvartální kontrola a vyhodnocení incidentů	Vyžádání informací z ESK a z krajských policejních ředitelství	Vyžádání informací ze státních zastupitelství a soudů	Závěrečná kontrola incidentů, uzavření databáze a analýza NzN za předchozí rok

Všechny zaznamenané incidenty procházejí kontrolou. Jejím hlavním účelem je zjistit, zda byly zadány všechny dostupné informace a zda byly zadány správně. Během vyplňování množství kategorií a subkategorií se může stát, že se na některé zapomeno anebo že si vybrané možnosti navzájem odporují. Kromě toho v rámci kontroly dochází k vyhodnocování, zda daný incident stále – ve světle nových informací – odpovídá definici NzN, potažmo zda se skutečně stal. Rovněž je zajišťováno, aby se incidenty v databázi neduplikovaly. Tyto plošné kontroly probíhají po každém čtvrtletí a jejich výsledkem jsou „Kvartální zprávy o násilí z nenávisti v ČR“^{115/}

114/ Při určování předsudečného incidentu využíváme několik indikátorů: charakter osoby vystavené NzN, charakter útočníka, způsob provedení útoku, místo a čas spáchaní útoku a absence jiného motivu. Podrobně jsou tyto indikátory popsány v: In IUSTITIA. 2016. *Tváří v tvář předsudečnému násilí – příručka pro sociální pracovníky a pracovnice*. Praha: In IUSTITIA, Nomada Association for Multicultural Society Integration, Ľudia proti rasismu, Vive Žena a International Aid Network, s. 18–23.

115/ Tyto zprávy jsou, stejně jako výroční zprávy, dostupné na webových stránkách IU zde: <http://www.in-ius.cz/ke-stazeni/zprava-o-nasilí-z-nenavisti/>.

Po skončení prvního kalendářního roku jsou znovu zkontrolovány všechny incidenty, a to především s cílem zjistit, zda je v jejich případech smysluplné podávat žádosti o informace OČTŘ. Zároveň jsou zpracovávány statistické informace poskytnuté Policejním prezidiem z ESK tak, aby bylo možné na základě dostupných údajů požádat o další údaje jednotlivá krajská ředitelství policie. Tyto žádosti zpravidla obsahují jak případy zaznamenané v policejní statistice, tak incidenty zaregistrované v databázi IU, u kterých není zřejmé, zda se jimi policie zabývala, respektive zda se jimi zabývala jinak než jako trestnou činností z nenávisti.

Získávání doplňujících informací od policie je zpravidla realizováno v několika fázích, kdy jsou požadovány opomenuté informace a případně řešeny nejasnosti, které během komunikace vznikly. Pakliže byly případy vyšetřované policií ukončeny návrhem na podání obžaloby, jsou s žádostmi o poskytnutí informací oslovovány příslušná státní zastupitelství a soudy. Tato procedura umožňuje nejen zjistit aktuální pozici případu v průběhu trestního řízení, ale také získat podrobnější informace o případu a ověřit, zda byla nenávistná kvalifikace těmito orgány zachována, či zda byla změněna.

Získávání informací od OČTŘ obvykle zabere tři čtvrtiny druhého roku vypracování Zprávy. Po získání všech potřebných informací jsou všechny incidenty opět kontrolovány. Následně je databáze uzavřena, incidenty, včetně jednotlivých kategorií, jsou exportovány do excelového souboru a nakonec jsou analyzovány v softwaru IBM SPSS. Výsledky této analýzy pro rok 2016 tvoří obsah 4. kapitoly. Všechny incidenty jsou vždy zveřejňovány v anonymizované podobě. Jedním z hlavních principů práce IU je dodržování soukromí a bezpečnosti svých klientů. Z toho důvodu vždy dbáme na to, aby naše klienty a klientky, ale i další poškozené nebylo možné na základě našich výstupů ztotožnit.^{116/}

3.3. Ověřování incidentů

Ověřováním incidentu se vyjadřujeme k otázce, zda se útok skutečně stal, respektive k míře, v jaké lze považovat jednotlivé incidenty za hodnověrné. Takto rozlišujeme tři možné výsledky ověření incidentu: silně ověřený, slabě ověřený nebo neověřený.

Za **silně ověřený** považujeme v první řadě incident, o jehož průběhu a předsudečném motivu nás informoval samotný poškozený či poškození (případně se takto vyjádřili nezprostředkovaně v médiích), a dále pak incident, o němž byly informace sděleny současně dvěma a více zdroji: za silně ověřený tedy považujeme i takový incident, u kterého vyšetřování policií skončilo návrhem na podání obžaloby a který následně pokračoval obžalováním pachatele, případně jeho odsouzením.

Jako **slabě ověřený** je hodnocen takový incident, o němž se podařilo získat informace pouze z jednoho zdroje. Vzhledem k tomu, že tímto zdrojem bývá nezřídkou policie, považujeme za vhodné, aby takto identifikované incidenty nebyly stavěny na roveň těm, které označujeme za neověřené.^{117/}

Konečně za **neověřené** pokládáme ty incidenty, u nichž existuje silné podezření, že byly motivovány nenávistnou pohnutkou, kterou se však nepodařilo přesvědčivě potvrdit, ani vyvrátit. Zpravidla se jedná o incidenty zjištěné v rámci mediálního monitoringu. Jiným příkladem může být podezření pracovníce organizace poskytující sociální služby, že byl na jejího klienta spáchán předsudečný útok. Nenávistnou pohnutkou ovšem není možné potvrdit, a tudíž není možné ani ověřit incident.

Tabulka č. 7 znázorňuje jednotlivé fáze zpracování předsudečných incidentů, jak byly popsány výše. Ukazuje, jaké aktivity jsou v rámci monitoringu NzN realizovány organizací IU a případně s jakým výsledkem.

116/ Výjimku představují případy, kdy oběti byla veřejně známá osobnost a její napadení bylo silně medializováno.

117/ Obecně se ověřování nenávistných trestných činů převzatých z ESK řídilo pravidlem, podle něž jsou všechny považovány za projevy NzN, pokud se neprokáže opak. U trestných činů dle §§ 403–404 byl postup opačný. Za nenávistné incidenty považujeme jen ty činy, u nichž se podařilo zjistit nenávistnou pohnutku pachatele.

Tabulka 6 – Proces zpracování incidentů z nenávisti

Výstupy první fáze – vytváření incidentu:

1) Proměnné popisující základní charakteristiky incidentu:

a) místo a okolnosti incidentu

b) informace o oběti

c) informace o pachateli

d) forma útoku a škody

e) pohnutka

f) stav incidentu z hlediska jeho hlášení institucím

g) ověření a zdroje incidentu

h) stav incidentu z hlediska trestního řízení

2) Krátká veřejná narace: základní popis incidentu uveřejněný na konci Zprávy

a) Co, kde, kdy a jak se stalo? Kdo to spáchal a vůči komu/čemu?

b) Jak se projevila nenávistná motivace?

c) Jaký je aktuální stav incidentu z hlediska trestního řízení?

Výstupy druhé fáze – vyhodnocování incidentu a doplňování informací:

1) Odstranění duplicitních incidentů

2) Kontrola, zda jsou v záznamu incidentu vyplněny všechny kategorie a zda jsou vyplněny správně

3) Kontrola, zda se skutečně incident stal a zda se stal skutečně tak, jak bylo popsáno

4) Kontrola, zda se jedná skutečně o incident motivovaný nenávistně

Výstupy třetí fáze – ověřování:

1) Ověření incidentů:

a) Silně ověřeno

b) Slabě ověřeno

c) Neověřeno

4. Incidenty z nenávisti

Incidenty z nenávisti byly pro rok 2016 zjišťovány a zpracovávány způsobem popsaným v předešlé kapitole. Ve srovnání s rokem 2015 je však třeba zmínit dvě změny, které ovlivnily podobu analyzovaného souboru. Předně je třeba zmínit **změny provedené ve způsobu konstrukce datového souboru** na straně IU. Na rozdíl od roku 2015 jsme při vytváření datového souboru nemohli využít incidenty zjištěné Federací židovských obcí v ČR, protože ta v tomto roce monitoring neprováděla. Dále jsme nezačlenili tři nenávistné incidenty, které se tiskovým mluvčím na krajských ředitelstvích policie v Hlavním městě Praze, Středočeském kraji a Zlínském kraji nepodařilo dohledat.

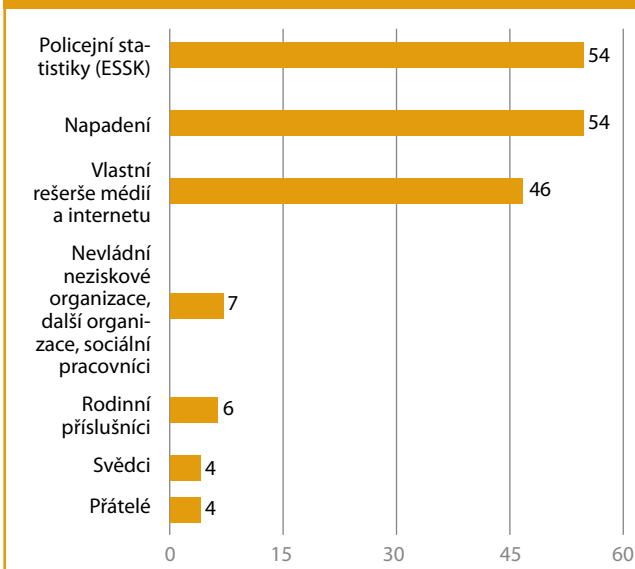
4.1. Kvantitativní vyhodnocení incidentů

V této části textu budou v 11 kapitolách představeny výsledky kvantitativního vyhodnocení zaznamenaných incidentů. První tři kapitoly se soustředí na zdroje, ověření a meziroční nárůst incidentů. Další tři kapitoly popisují strukturu pohnutek útoků, vliv uprchlické krize na strukturu pohnutek a překryvy různých pohnutek. V následujících dvou kapitolách budou nejprve analyzovány formy útoků a jimi způsobené škody a posléze formy útoků ve vztahu k pohnutkám a ke konkrétním skupinám ohroženým NzN. Poté budou blíže popsány okolnosti útoků, tedy místo a čas, kdy byly spáchány. Na závěr budou představeny charakteristiky obětí a útočníků a také bude zmapována pozice incidentů v rámci trestního řízení.

4.1.1. Zdroje informací o incidentech

IU v roce 2016 zaznamenala celkem 175 incidentů z nenávisti. Tyto incidenty byly zjištěny z následujících zdrojů (graf č. 2). Z policejních statistik (ESSK) jsme získali informace o 54 incidentech. Informace o zbývajících 121 incidentech jsme zjistili prostřednictvím oznámení napadených (54 incidentů), vlastních rešerší médií a internetu (46 incidentů), kontaktů nevládních neziskových organizací, dalších organizací a sociálních pracovníků (7 incidentů), rodinných příslušníků (6 incidentů), svědků (4 incidenty) a přátel poškozených (4 incidenty).

Graf č. 2 – Zdroje informací o incidentech

Jak již bylo zmíněno výše, v rámci našeho monitoringu **přebíráme do Zprávy také incidenty z policejních statistik**. Po odstranění duplicit^{118/} byly ze statistiky z ESKK obdrženy informace o celkem 135 trestných činech, u nichž bylo v roce 2016 zahájeno trestní řízení.^{119/} Z těchto trestných činů jsme v souladu s definicí NzN vybrali a do Zprávy převzali celkem 54 incidentů. Z toho bylo převzato 39 incidentů (64 % incidentů v této kategorii) z kategorie trestných činů z nenávisti, 13 incidentů z kategorie trestných činů souvisejících s činností antidemokratických hnutí či organizací (21 % incidentů v této kategorii) a dva incidenty z kategorie ostatních trestných činů (15 % incidentů v této kategorii).

Podíváme-li se blíže na jednotlivé kategorie (tabulka č. 8), zjistíme dva poznatky. Zaprvé, ve všech třech kategoriích jsme již nějaké incidenty registrovali, což vypovídá o určitém překryvu databází IU a policie. V tomto ohledu je zajímavé, že **mezi incidenty spadajícími pod kategorii trestných činů z nenávisti se vyskytovalo 7 % činů (4 incidenty), které nespĺňovaly definici NzN**.

Zadruhé, **nesoulad existuje rovněž v případě kategorií trestných činů souvisejících s činností antidemokratických hnutí či organizací a ostatních trestných činů**. Z těchto dvou kategorií bylo do Zprávy zařazeno celkem 15 incidentů. To znamená, že 11 % ze všech nám zasláných incidentů nebylo policií kvalifikováno jako trestná činnost z nenávisti, přestože definici předsudečného násilí odpovídají. Obecně pak platí, že definici NzN splňovala téměř čtvrtina všech trestných činů kvalifikovaných podle §§ 403–405 trestního zákoníku, které byly uvedeny v policejní statistice. Z nich bylo do Zprávy převzato 13 incidentů a čtyři již byly zaznamenány v databázi IU.^{120/} Toto zjištění podle našeho názoru svědčí o pokračující tendenci upřednostňovat krajně pravicové, především nacistické symboly jako hajlování a hákové kříže, při trestněprávní kvalifikaci trestných činů na straně OČTŘ.^{121/}

Tabulka 7 – Počet incidentů zařazených do Zprávy za rok 2016 z policejních statistik podle kategorií incidentů

Kategorie	Celkový počet incidentů získaných policejních statistik (ESSK)	Z toho do Zprávy zahrnuto incidentů		Z toho do Zprávy z různých důvodů nezařazeno	
	Abs.	Abs.	% z celkového počtu incidentů v kategorii	Abs.	% z celkového počtu incidentů v kategorii
Trestné činy z nenávisti	59	39*	64	21	36
Trestné činy související s činností nenávistných hnutí či organizací	63	13	21	50	79
Ostatní poskytnuté trestné činy	13	2	15	11	85
Celkem	135	54	40	82	60

*V jednom případě policie dva případy graffiti, které byly nasprejovány s několikaměsíčním odstupem, sloučila do jednoho incidentu, přestože se pachatele nepodařilo odhalit. V tomto případě jsme rozdělili jeden incident do dvou incidentů, protože jsme neshledali žádný důvod pro to, aby případy byly sloučeny. Ve výsledku tak do naší databáze bylo zahrnuto 39 incidentů, i když policejních incidentů bylo 38. Součet zahrnutých a nezahrnutých incidentů tak o jeden incident převyšuje celkový počet incidentů.

118/ Soubor zasláných policejních statistik byl strukturován tak, že na jednom řádku byl uveden jeden pachatel trestného činu. Zasláný soubor umožňuje pomocí filtru odstranění duplicit filtrovat řádky tak, aby na každém řádku byl uveden jeden incident.

119/ Z toho 59 trestných činů spadalo pod trestné činy z nenávisti, 63 činů pod trestné činy související s činností nenávistných hnutí či organizací (§§ 403–405) a 13 činů pod ostatní trestné činy (viz také kapitolu 1). Těchto 13 incidentů nám bylo zasláno z neznámých důvodů, avšak tři z nich jsme nakonec vyhodnotili jako NzN.

120/ O těchto čtyřech incidentech jsme se dozvěděli pomocí vlastních rešerší médií a internetu.

121/ Příkladem takovéto klasifikace je incident, který je v kapitole 5.2 uveden pod názvem „Špinavý, zkurvený, černý cigošky“ a pod číslem 126. U toho incidentu je v ESKK uvedena tato kvalifikace: projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku a výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku.

Do Zprávy tedy nebylo z policejní statistiky zařazeno 82 z celkem 135 incidentů, respektive trestných činů (tabulka č. 9). Stalo se tak z následujících důvodů:

- Incidenty již byly registrovány v databázi IU (8 % všech incidentů z ESSK),
- incidenty byly spáchány před rokem 2016 (11 % všech incidentů z ESSK),

■ incidenty nebyly dohledány na úrovni krajských ředitelství policie (4 % všech incidentů z ESSK),^{122/}

■ incidenty nebyly zařazeny z důvodu nenaplnění definice NzN (37 % všech incidentů z ESSK). To znamená, že na základě získaných informací nebylo možné incidenty klasifikovat jako NzN.

Tabulka 8 – Důvody nezařazení incidentů do Zprávy za rok 2016 z policejních statistik podle kategorií incidentů

	Incidenty již registrované v databázi IU		Incidenty spáchané před rokem 2016		Incidenty nedohledány		Incidenty nebyly zařazeny z důvodu nenaplnění definice NzN		Celkový počet vyřazených incidentů
	Abs.	% z celkového počtu incidentů v kategorii	Abs.	% z celkového počtu incidentů v kategorii	Abs.	% z celkového počtu incidentů v kategorii	Abs.	% z celkového počtu incidentů v kategorii	
Trestné činy z nenávisti	6	10	8	14	3	5	4	7	21
Trestné činy související s činností nenávistných organizací či hnutí	4	6	6	10	1	2	39	62	50
Ostatní poskytnuté trestné činy	1	8	1	8	2	15	7	54	11
Celkem	11	8	15	11	6	4	50	37	82

122/ Dohledáno nebylo celkem šest trestných činů, z nichž tři odpovídaly kategorii trestných činů z nenávisti.

4.1.2. Ověření incidentů

Ze 175 zaznamenaných incidentů lze za silně ověřené považovat 148 incidentů, za slabě ověřené můžeme považovat 24 incidentů a za neověřené tři případy. Počet **slabě ověřených incidentů** je dán především povahou zdrojů, z nichž jsme při identifikování nenávistných incidentů čerpali.

Tři čtvrtiny slabě ověřených incidentů (18 incidentů) pochází z ESSK. To neznamená, že policejní data jsou nedůvěryhodná, ale že policie sama nemá dostatek informací o incidentu a pohnutce. Zpravidla se jedná o případy končící odložením nebo zastavením trestního řízení. Vyšetřování bylo zastaveno nebo odloženo u 14 z těchto 18 incidentů. V případě dalších tří incidentů pak nebylo možné incidenty ověřit proto, že policejní vyšetřování stále v době sestavování Zprávy probíhalo. V jednom případě nám krajské ředitelství policie neposkytlo dostatečné množství informací k ověření případu. Ostatní slabě ověřené incidenty byly získány z vlastní rešerše médií a internetu (3) a jiných zdrojů (3). Zde však byla možnost ověření limitována tím, že poškození neoznámili své napadení OČTŘ.

Neověřené incidenty je možné najít v kapitole 4.2 pod těmito čísly a názvy: 14. Likvidace oka, 29. Zmlácená žena a 121. Brutální vražda bezdomovce. Jedná se o incidenty, u kterých se nám nepodařilo ověřit pohnutku incidentů. O těchto incidentech jsme se dozvěděli z vlastní rešerše médií a internetu, od sociálního pracovníka a přítele napadeného.

4.1.3. Nárůst incidentů?

V roce 2016 byl opět zaznamenán meziroční nárůst incidentů, a to o 34 incidentů. Nicméně v porovnání s lety 2014 a 2015 lze hovořit o zpomalení tempa růstu nenávistných incidentů. Zatímco v roce 2015 bylo zaznamenáno o 64 % incidentů více než v roce předchozím (nárůst z 86 incidentů na 141 incidentů), v roce 2016 to bylo již jen o 24 % více než v přechodném roce (nárůst ze 141 incidentů na 175 incidentů).

Bilance pro období 2015–2016 je následující (tabulka č. 10): Výrazný nárůst byl zaznamenán v kategorii poškozených, kteří své napadení oznámili IU (54 incidentů). Ve srovnání s rokem 2015 bylo takto zjištěno o 37 incidentů více. Nárůst je možné interpretovat jako výrazně větší ochotu napadených hlásit případy naší organizaci. Nicméně je třeba vzít v úvahu skutečnost, že do této statistiky se výrazně promítla zkušenost romského zpěváka s nenávistnými útoky, které IU oznámil. Jedná se o celkem 24 incidentů.^{123/} I bez jejich započítání se však meziročně počet takto zaregistrovaných incidentů zvýšil (o 13 incidentů).

Naopak pokles byl zjištěn na úrovni nevládních neziskových organizací. V roce 2015 byly jejich prostřednictvím získány informace o 15 incidentech, kdežto o rok později pouze o šesti. Zde se patrně projevuje absence monitorování antisemitských incidentů Federací židovských obcí v ČR.

U ostatních zdrojů nedošlo k výrazné změně, případně je zde počet incidentů natolik malý, že změnu jejich počtu lze interpretovat jen velmi obtížně.

123/ Do našich statistik zaznamenáváme incidenty podle počtu útoků, nikoli podle počtu jednotlivých poškozených, což je ve shodě i s policejními statistikami. Zvýšený počet incidentů v této kategorii tedy odráží zvýšený počet útoků.

Tabulka 9 – Zdroje incidentů
v letech 2014–2016

	2014	2015	2016	Změna v letech 2015 a 2016
Policejní statistiky (ESSK)	37	50	54	4
Vlastní rešerše médií a internetu	16	45	46	1
Napadení	19	17	54	37
Nevládní neziskové organizace	3	15	6	-9
Přátelé	2	7	4	-3
Svědci	3	3	4	1
Rodinní příslušníci	2	2	6	4
Média	0	1	0	-1
Sociální pracovníci	4	1	1	0
Celkem	86	141	175	32

Odpověď na otázku, co stálo za meziročním zvýšením počtu incidentů, bude vždy neúplná a spekulativní. Metodické změny se mohly promítnout do pomalejšího zvyšování počtu zaznamenaných incidentů. K celkovému zvýšení počtu incidentů pak mohla přispět vyšší ochota napadených hlásit případy IU a výskyt opakovaných napadání určitých osob a institucí, především romského zpěváka. Nicméně lze konstatovat, že po roce 2015 došlo k určité stabilizaci vývoje NzN na území ČR, což platí specificky i pro útoky související s uprchlickou krizí (viz níže).

4.1.4. Předsudečné pohnutka

U 175 incidentů bylo zjištěno 212 případů pohnutky. Použitím termínu „případy pohnutky“ upozorňujeme na to, že v databázi IU je možné incidentu přiřadit více typů nenávistné pohnutky současně (např. nenávisť vůči národnosti či etnicitě a náboženství), proto součet všech případů pohnutek převyšuje počet incidentů.^{124/} V roce 2016 se více než jedním typem motivace vyznačovalo 27 incidentů (15 % všech incidentů zaregistrovaných v roce 2016).^{125/}

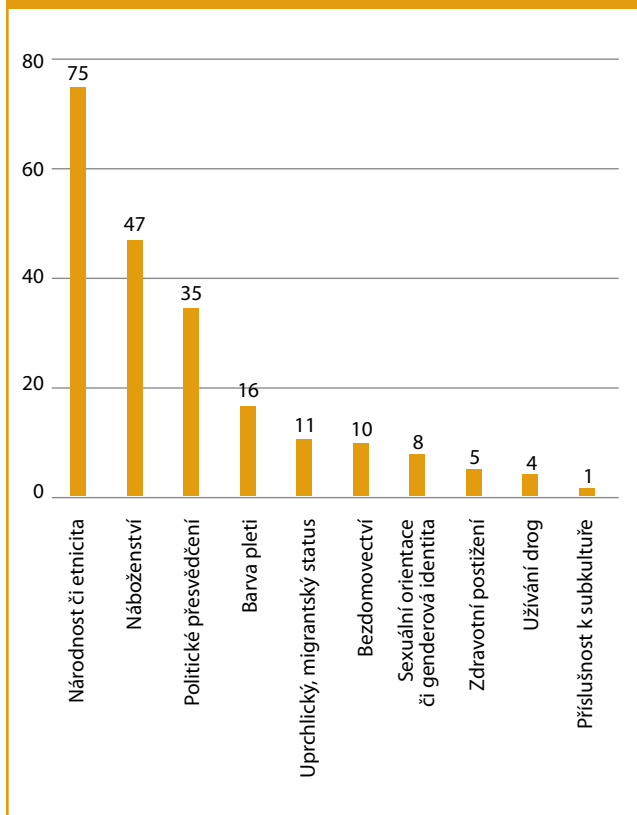
Strukturu předsudečných pohnutek zobrazuje graf č. 3. Nejčastější pohnutkou byla nenávisť proti národnosti či etnicitě se 75 případy a dále předsudky proti náboženství s 47 případy. Dále se relativně často objevila pohnutka politického přesvědčení, barvy pleti, uprchlického či migrantského statusu, bezdomovectví a sexuální orientace či genderové identity.^{126/} Relativně méně často se objevila pohnutka zdravotního postižení, užívání drog a příslušnosti k subkultuře.

124/ Policejní statistiky (ESSK) neumožňují sledovat více pohnutek. To je problematické, neboť jak ukazují statistiky IU, pachatelé často útočí z několika pohnutek najednou. Příkladem může být incident č. 40 Napadení na náměstí, kdy byly rozeznány tři specifické pohnutky: sexuální orientace či genderová identita, náboženství a uprchlický či náboženský status.

125/ Připomeňme, že IU neshromažďuje informace o národnosti, etnicitě, náboženství, sexuální orientaci či genderové identitě, politickém přesvědčení obětí ani jejich žádné ostatní citlivé osobní údaje. Informace o pohnutce se vždy týkají výhradně útočnickovy pohnutky. Nezáleží tedy na tom, zda oběť napadená z důvodu např. romské národnosti Romem skutečně je. Důležité je pouze to, že ji z tohoto důvodu napadl sám pachatel.

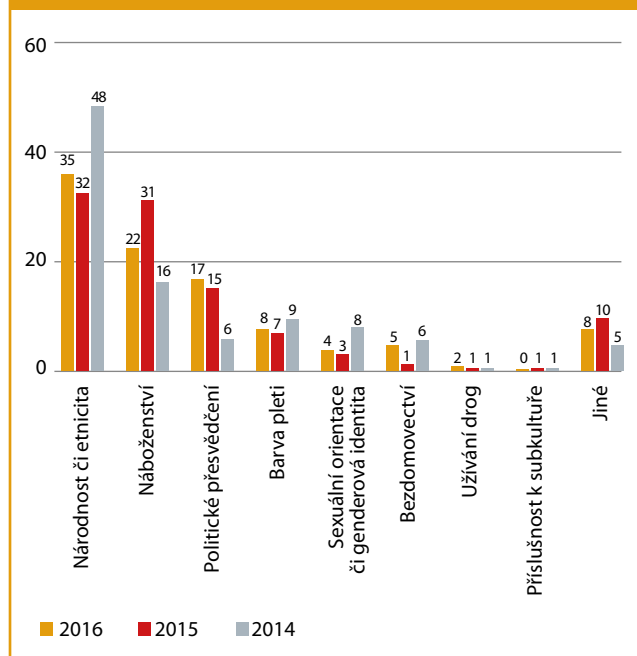
126/ V monitoringu IU se kategorie útoků proti uprchlíkům či migrantům poprvé objevila již v roce 2014, kdy byla řazena mezi jiné motivace. Nejinak tomu bylo i v roce 2015 a 2016. Vzhledem k poměrně vysokému počtu těchto útoků jsme se však s touto motivací rozhodli pracovat i jako se samostatnou kategorií. Příkladem protiuprchlických incidentů je např. tento příspěvek na FB: „Správce areálu propasti Macocha potvrdil, že jsme schopni přijmout 24 000 imigrantů. Kapacity na to prý má.“ Uvedený incident je blíže popsán v kapitole 4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod č. 36 „Imigranty do Macochy“.

Graf č. 3 – Případy předsudečných pohnutek

opak snížil z 31 % na 22 % (47 incidentů). K mírnému nárůstu došlo v případě kategorie bezdomovectví a politického přesvědčení. Podíly jednotlivých kategorií pohnutky na celkovém souboru případů pohnutek zůstaly podobné.

Graf č. 4 – Případy motivace v meziročním srovnání (v %)

V grafu č. 4 jsou tyto pohnutky přepočítány tak, aby je bylo možné lépe srovnat s roky 2014 a 2015. Jednak byly pohnutky sloučeny do stejných kategorií jako v minulých letech, jednak byly všechny kategorie převedeny na procentuální podíly, které umožňují interpretovat počty případů pohnutek v kontextu všech incidentů zjištěných v daném roce. **V roce 2016 se oproti předchozímu roku zvýšil odstup mezi prvními dvěma nejvíce zastoupenými kategoriemi.** Podíl případů nenávislné pohnutky proti národnosti či etnicitě vzrostl z 32 % na 35 % (75 incidentů), podíl případů pohnutky proti náboženství se na-

Útoky vedené proti národnosti či etnicitě, náboženství a sexuální orientaci či genderové identitě lze dále rozdělit do specifických podkategorií (tabulka č. 11). **Z celkového počtu 75 případů pohnutky vůči národnosti či etnicitě jich 71 % (53 případů) zahrnovalo útoky proti Romům.** Po protiromských útocích následují útoky z důvodu arabské etnicity, které tvořily 8 % (6 incidentů) z celkového počtu případů pohnutky v kategorii národnosti či etnicity. Rozdíl mezi četností protiromských a protiarabských útoků je tak poměrně markantní. Další incidenty s pohnutkou proti národnosti či etnicitě se objevovaly

pouze v pěti a méně případech. Zastoupeny zde jsou útoky proti české (5 incidentů), vietnamské (3 incidenty), ukrajinské (4 incidenty), ruské (3 incidenty) a bulharské (1 incident) národnosti či etnicitě.

V případě protinábožensky motivovaných útoků jsou zastoupeny čtyři podkategorie. **Protimuslimské útoky byly ty nejpočetnější, představují 62 % (28 incidentů) všech náboženských incidentů.** Zbývající incidenty tvoří protižidovské útoky, které se podílejí na útocích proti náboženství z 36 % (17 incidentů), a dále protikřesťanské a protiateistické útoky, které se podílejí na nábožensky motivovaných útocích shodně ze 2 % (v každé kategorii šlo o jeden incident).

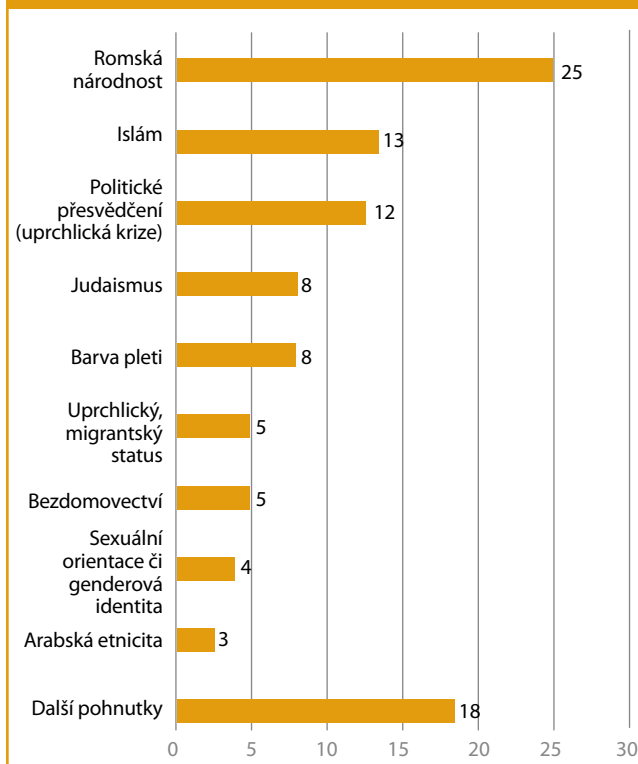
Pohnutku proti sexuální orientaci či genderové identitě můžeme specifikovat pomocí tří kategorií LGBT+. Relativně nejpočetnější část tvoří útoky proti gayům (5 případů), s odstupem následují 2 případy útoků proti transgender lidem a 1 útok proti lesbám.

Tabulka 10 – Počet případů vybraných podkategorií pohnutky

Národnost či etnicita	Abs.	% případů v kategorii
romská	53	71 %
arabská	6	8 %
vietnamská	3	4 %
ukrajinská	4	5 %
ruská	3	4 %
česká	5	7 %
bulharská	1	1 %
Celkem	75	100 %
Náboženství	Abs.	% případů v kategorii
islám	28	60 %
judaismus	17	36 %
křesťanství	1	2 %
bez vyznání	1	2 %
celkem	47	100 %
Sexuální orientace či genderová identita	Abs.	% případů v kategorii
gay	5	62,5 %
transgender	2	25,0 %
lesba	1	12,5 %
celkem	8	100 %

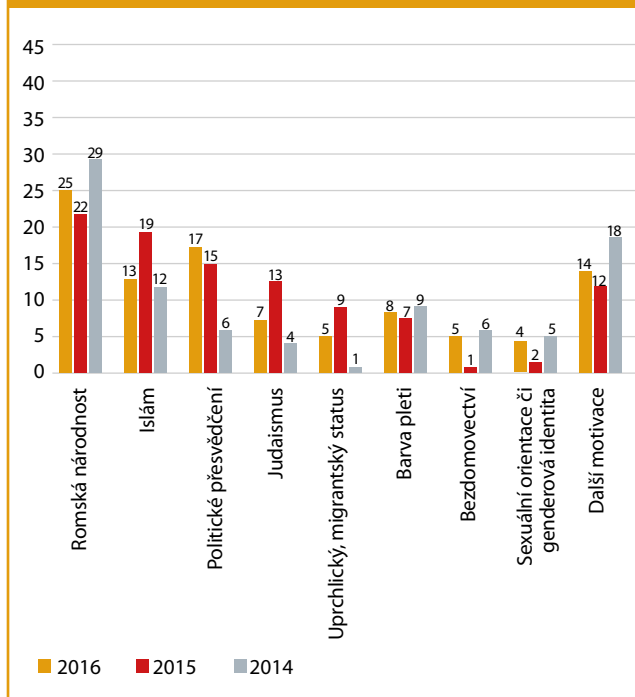
Nyní se pokusíme stanovit **společenské skupiny nejvíce ohrožené NzN** v ČR v roce 2016 (graf č. 5). Odvozeny budou z četnosti případů pohnutky útočníků, přičemž budou zohledněny jak obecné kategorie pohnutky, tak jejich specifické podkategorie. Z tohoto pohledu představují tři nejohroženější skupiny **Romové** (25 %, 53 incidentů), **muslimové** (13 %, 28 incidentů) a **lidé napadení pro politické názory v souvislosti s uprchlickou krizí** (12 %, 25 incidentů).^{127/} Útoky na ně tvoří polovinu všech případů pohnutky. Dalšími zastoupenými jsou lidé napadení z důvodu judaismu, uprchlického či migrantského statusu, barvy pleti, bezdomovectví, arabské etnicity, sexuální orientace či genderové identity a ostatní.

Graf č. 5 - Nejčastější pohnutky k NzN (v %)

Po výrazných změnách mezi rokem 2014 a 2015 došlo v roce 2016 ke stabilizaci a částečnému návratu k dřívější struktuře pohnutek NzN (graf č. 6). To je dáno zejména nárůstem protiroských útoků (z 22 % na 25 %, tj. z 34 na 53 incidentů), který je dán především napadáním romského zpěváka, a poklesem relativního počtu protimuslimských útoků (z 19 % na 13 %, tj. z 30 na 27 incidentů). Dále se snížil počet antisemitských útoků (ze 13 % na 7 %, tj. z 20 na 15 incidentů) a útoků proti uprchlíkům či migrantům (z 9 % na 5 %, tj. ze 14 na 11 incidentů). Nárůst byl naopak zaznamenán u útoků na bezdomovce a na lidi s odlišnou sexuální orientací a genderovou identitou. K takřka nezatelnému nárůstu došlo též v zastoupení útoků kvůli politickému přesvědčení a barvě pleti.

Graf č. 6 - Nejčastější pohnutky k NzN v meziročním srovnání (v %)

127/ ČR patří mezi státy, kde trestní zákon stanovuje politické přesvědčení jako chráněnou charakteristiku. Oběti útoků proti politickému přesvědčení nicméně nejsou pouze ani převážně členové politických stran. Jedná se o podstatně širší kategorii, jež zahrnuje všechny ty, kdo veřejně projevují své politické postoje a v jejich jméno podnikají určité kroky. Příkladem mohou být lidskoprávní aktivisté.

4.1.5. Incidenty související s uprchlickou krizí

V roce 2016 významně ovlivňovala strukturu NzN tzv. **uprchlická krize**. S uprchlickou krizí jsme stejně jako v minulých letech spojili následující kategorie předsudečné pohnutky: **status uprchlíka či migranta, islám, arabská etnicita a politické přesvědčení**. Přidání útoků proti muslimům, Arabům a lidem určitého politického přesvědčení k útokům na uprchlíky (a obecně migranty) považujeme z hlediska určování dopadů uprchlické krize na strukturu předsudečných incidentů za opodstatněné, a to z následujících důvodů:

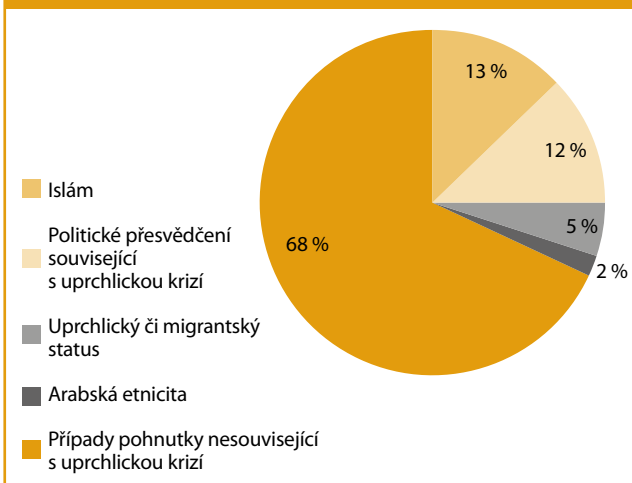
Zprvé, uprchlíci byli často ve veřejném prostoru líčeni jako vyznačiči islámu, přestože ne všichni uprchlíci se k tomuto náboženství hlásí.^{128/} Stejně tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že země, z nichž uprchlíci pocházeli, byly často zeměmi arabskými. Proto počítáme i s protiarabskými útoky.^{129/} V neposlední řadě řadíme mezi incidenty související s uprchlickou krizí útoky z důvodu politického přesvědčení, kdy byli napadáni lidé spojování s podporou uprchlíků, od zaměstnanců nevládních neziskových organizací pracujících s cizinci po různé aktivisty.^{130/} Nutno ovšem dodat, že u tří incidentů se vyskytuje více z uvedených pohnutek.^{131/}

V roce 2016 jsme klasifikovali 66 incidentů (38 % všech incidentů) jako souvisejících s uprchlickou krizí. To odpovídá celkem 70 případům pohnutek (32 % všech případů pohnutek), jak to ukazuje graf č. 7. Z toho útoky proti uprchlíkům či migrantům tvořilo 11 případů (5 % všech případů pohnutek), útoky proti muslimům 28 případů (13 % všech případů pohnutek), útoky proti arabské etnicitě 6 případů (2 % všech případů pohnutek)

a konečně vybrané útoky proti politickému přesvědčení 25 případů (12 % všech případů pohnutek).

V roce 2015 bylo zaregistrováno 61 incidentů (43 %), kdežto v roce 2014 pouze 12 incidentů (14 %) souvisejících s uprchlickou krizí. Jakkoli se tedy počet incidentů souvisejících s uprchlickou krizí v letech 2014–2016 zvyšoval, v posledních dvou letech se jejich podíl na celkovém počtu incidentů snížil ze 43 % na 38 %, tedy o pět procentních bodů. Vliv uprchlické krize na NzN v ČR lze přesto hodnotit jako významný. Jestli lze snižující se podíl souvisejících incidentů považovat za trend, ukáže rok 2017.

Graf č. 7 – Případy pohnutek incidentů souvisejících s uprchlickou krizí v roce 2016

128/ Příkladem protimuslimského útoku je incident „Nenávistné skladby“, uvedený v kapitole 4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod č. 95. Útočník na internet nahrál píseň „Nikdo Islám Nechce“, která obsahuje urážky a nadávky určené muslimům a vyzývá k jejich likvidaci.

129/ Příkladem útoků proti lidem arabské etnicity je incident „Výhrůžky před rychlým občerstvením“, který je uveden v kapitole 4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod č. 173. Útočník napadl slovně majitele bistra Kebab a opakovaně křičel: „Zkurvený Arabe, Araby do plynu, zabijte všechny Araby!“

130/ Příkladem je incident „Výhrůžky fyzickou likvidací organizací“, který je uveden v kapitole 4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod č. 6. V tomto případě organizace podporující cizince ve vzdělávání a pracovní integraci obdržela řadu výhrůžných emailů.

131/ Jako příklad lze uvést incident vedený v kapitole 4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod názvem „Napadení na náměstí“ (č. 40). Zde útočník sdělil své oběti, že „všichni Židi, imigranti a islamisti patří do plynu“.

4.1.6. Společný výskyt pohnutek

V této kapitole je analyzován společný výskyt pohnutek u jednotlivých incidentů.^{132/} **V roce 2016 bylo celkem identifikováno 27 incidentů (15 % všech incidentů), kdy se útok pachatele vyznačoval dvěma či více pohnutkami.** Analýza společného výskytu pohnutek zohledňuje vedle celkového počtu případů u konkrétních kategorií pohnutky následující **proměnné:**

- (1) celkový počet společných výskytů jedné kategorie pohnutky s dalšími kategoriemi pohnutky,
- (2) poměr celkového počtu případů pohnutky k celkovému počtu společných výskytů s dalšími pohnutkami a
- (3) počet procent případů pohnutky, které nemají žádný společný výskyt s dalšími pohnutkami (viz tabulku č. 12).

Celkový počet společných výskytů jedné kategorie pohnutky s dalšími kategoriemi pohnutky odpovídá hodnotě vyjadřující, kolikrát se jedna pohnutka (např. uprchlický či migrantský status) vyskytovala spolu s dalšími pohnutkami (např. vietnamská národnost, barva pleti, arabská etnicita atd.) v souboru všech incidentů. Je-li v tabulce č. 12 u kategorie „uprchlický či migrantský status“ uvedeno ve sloupci „Celkový počet společných výskytů s dalšími pohnutkami“ číslo 15, znamená to, že z 11 případů jich nejméně jeden zahrnoval více než dvě různé pohnutky.^{133/} Tuto informaci je však třeba upřesnit, k čemuž slouží tabulka č. 13. Ta ukazuje, že uprchlický či migrantský status se vyskytl čtyřikrát společně s barvou pleti, třikrát s judaismem, dvakrát s romskou národností, dvakrát s islámem, jednou se sexuální orientací či genderovou identitou, jednou s vietnamskou národností,

jednou s arabskou etnicitou a jednou s politickým přesvědčením v souvislosti s uprchlickou krizí.

Poměr celkového počtu případů pohnutky a celkového počtu společných výskytů s dalšími pohnutkami indikuje, které pohnutky se nejčastěji vyskytují společně s dalšími pohnutkami. Již bylo vysvětleno v předchozím odstavci, že u některých kategorií pohnutky zaznamenáváme větší počet společných výskytů, než je počet případů této pohnutky, a to proto, že u některých incidentů se objevuje vyšší počet případů pohnutky než dvě. Pokud budeme mít u jednoho incidentu zaznamenány tři pohnutky, pak každá z nich zaznamená dva různé společné výskyty. Nejvyšší poměr celkového počtu případů vybraných pohnutek a počtu společných výskytů s dalšími pohnutkami mají tyto pohnutky: uprchlický či migrantský status, vietnamská národnost a barva pleti.

Při interpretaci poměru je třeba vzít v potaz, že tento poměr u pohnutek, které mají málo případů, může být vychýlen být jediným případem, který má více společných výskytů. Proto je vhodné zaměřit se především na pohnutky, které mají vyšší míru výskytu.

Další proměnnou je **počet procent případů pohnutky, které nemají žádný společný výskyt s dalšími pohnutkami.** Podstatné je, že kategorie pohnutky, které mají vysoký poměr počtu případů pohnutky a společných výskytů, mají také nízký počet procent případů pohnutky, které nemají žádný společný výskyt s dalšími pohnutkami.

132/ Příkladem může být incident č. 85 „Anti kurwy“ v kapitole 4.2. V rámci tohoto incidentu útočník napsal na sociální síti „Všechny ty anti kurwy do plynu cigani, antifa, židi a lidi co to hlavě nemají v pořádku a svět bude hned lepší zdár morgošiiiiii :D.“ Tím napadl nejen Romy, ale také Židy a lidi pro jejich antifašistické smýšlení.

133/ V tomto hypotetickém případě by jeden případ pohnutky uprchlického či migrantského statusu obsahoval 15 dalších kategorií pohnutek. Jinak řečeno, zatímco 10 případů by bylo motivováno pouze nenávistí proti uprchlickému či migrantskému statusu, poslední případ z 11 by byl motivován dalšími 15 kategoriemi pohnutky.

Tabulka 11 – Proměnné popisující společné výskyty vybraných pohnutek

	Celkový počet případů pohnutky	Celkový počet společných výskytů s dalšími pohnutkami	Poměr celkového počtu případů pohnutek a celkového počtu společných výskytů s dalšími pohnutkami	Počet procent případů pohnutek které nemají žádný společný výskyt s dalšími případy pohnutek
Uprchlícký či migrantský status	11	15	1,36	27 %
Vietnamská národnost	3	4	1,33	33 %
Barva pleti	16	18	1,13	25 %
Arabská etnicita	6	5	0,83	50 %
Judaismus	17	12	0,71	65 %
Sexuální orientace či genderová identita	8	5	0,63	63 %
Užívání drog	4	2	0,50	25 %
Zdravotní postižení	5	2	0,40	60 %
Ruská národnost	3	1	0,33	67 %
Islám	28	8	0,29	86 %
Romská národnost	53	12	0,23	79 %
Česká národnost	5	1	0,20	80 %
Bezdomovectví	10	1	0,10	90 %
Politické přesvědčené spojené s uprchlickou krizí	25	2	0,08	92 %

Tabulka 12 – Proměnné popisující společné výskyty vybraných pohnutek

	Barva pleti	Sexuální orientace či genderová identita	Bezdomovectví	Užívání drog	Zdravotní postižení	Romská národnost	Vietnamská národnost	Ruská národnost	Česká národnost	Judaismus	Islám	Uprchlíky či migrantský status	Arabská etnicita	Politické přesvědčení spojené s uprchlickou krizí
Barva pleti		0	0	0	0	6	2	0	1	2	1	4	2	
Sexuální orientace či genderová identita	0		0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Bezdomovectví	0	0		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Užívání drog	0	0	1		0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdravotní postižení	0	1	0	0		0	0	0	0	0	0	0	1	0
Romská národnost	6	0	0	1	0		0	0	0	2	1	2	0	0
Vietnamská národnost	2	0	0	0	0	0		0	0	1	0	1	0	0
Ruská národnost	0	0	0	0	0	0	0		0	0	1	0	0	0
Česká národnost	1	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Judaismus	2	1	0	0	0	2	1	0	0		2	3	1	0
Islám	1	1	0	0	0	1	0	1	0	2		2	0	0
Uprchlíky či migrantský status	4	1	0	0	0	2	1	0	0	3	2		1	0
Arabská etnicita	2	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1		1
Politické přesvědčení spojené s uprchlickou krizí	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

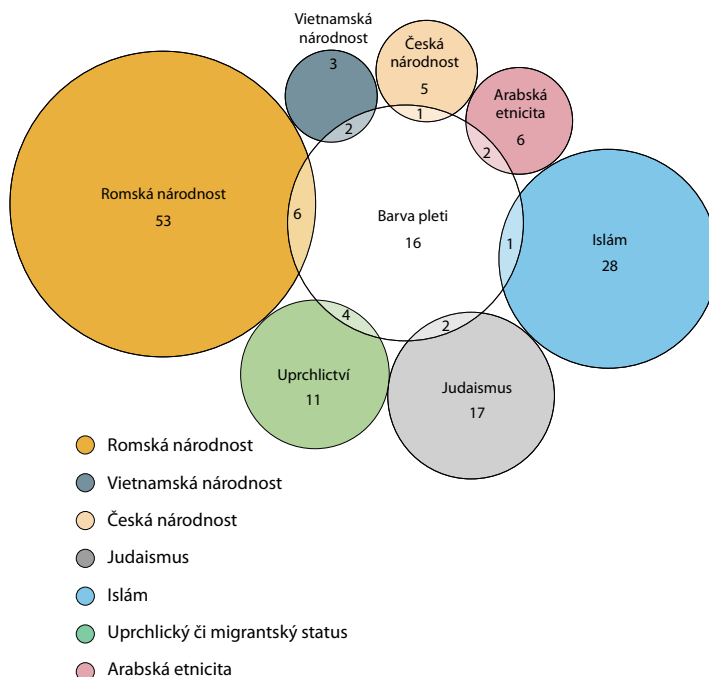
Přehledným způsobem zobrazují společný výskyt pohnutek zjednodušené Vennovy diagramy. Pro přehlednost jsme vždy zobrazili pouze společný výskyt kategorie pohnutky, která je předmětem diagramu, s ostatními kategoriemi pohnutky. Společný výskyt dalších pohnutek či společný výskyt více pohnutek najednou jsme nezohledňovali. V diagramu jsou vždy zobrazeny jen ty pohnutky, které mají alespoň jeden společný výskyt s pohnutkou, která je předmětem diagramu.

Jak je patrné z grafu č. 8, **pohnutka nenávisti k barvě pleti se objevuje především společně s pohnutkami z kategorie**

národnosti či etnicity a uprchlické krize. Na základě tohoto zjištění se lze domnívat, že útočníci mohou spojovat určitou barvu pleti s dalšími charakteristikami, jako je právě národnost či etnicita. Např. u pohnutky nenávisti vůči romské národnosti se objevují nadávky typu: „černí zmrdrí“ (např. incident č. 120 v kapitole 4.2). Jiným příkladem je incident uvedený pod č. 142, jenž popisuje napadání prodejce zeleniny z důvodu arabské etnicity a barvy pleti. Jako poslední příklad společného výskytu pohnutky barvy pleti s dalšími pohnutkami lze zmínit incident č. 94, kdy útočníci nazývali své oběti jako „černé Cigány“, „negry“ a „islamisty“.

Graf 8 – Společný výskyt pohnutky barvy pleti s dalšími pohnutkami

	Celkový počet incidentů	Společný výskyt
Romská národnost	53	6
Vietnamská národnost	3	2
Česká národnost	5	1
Judaismus	17	2
Islám	28	1
Uprchlíky či migrantský status	11	4
Arabská etnicita	6	2

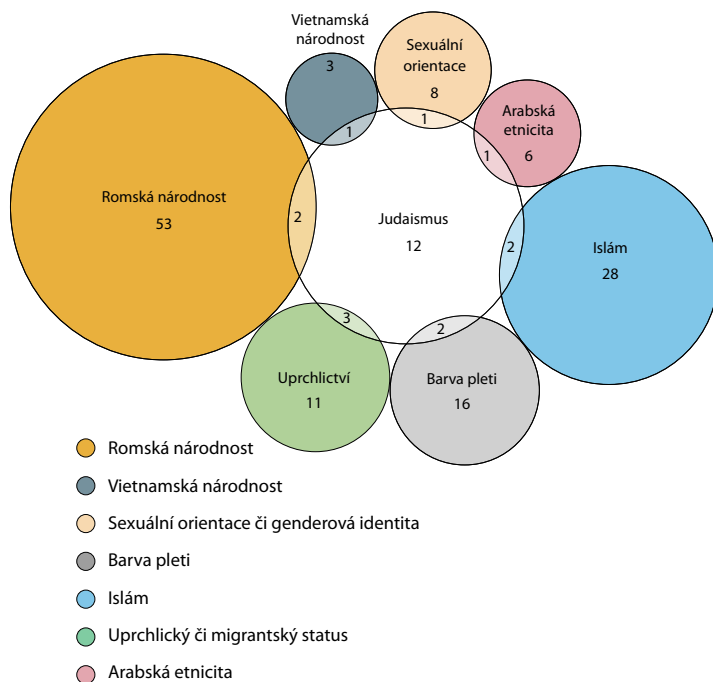

Další kategorií, u níž budeme analyzovat společný výskyt s dalšími pohnutkami, je judaismus (graf č. 9). **Antisemitské útoky jsou často namířeny také proti jiným skupinám.** Příkladem je incident registrovaný v kapitole 4.2 pod č. 45. Opilý útočník nejprve hajloval na projíždějící turisty a poté křičel: „Smrt negrům, smrt Vietnamcům, smrt židům, Cikánům, smrt uprchlíkům!“ Podobným incidentem (č. 40) je napadení na náměstí, kdy útočník napadl svou oběť nejprve z důvodu sexuální orientace, což později doplnil o tvrzení, že „všichni židi, imigranti a islamisti

patří do plynu“. Dalším takovým incidentem je napadání v diskuzi na sociálních sítích (č. 75), kdy byla oběť viktimizována kvůli barvě pleti a romské národnosti a kdy v rámci stejné diskuze byla oběť napadána i z důvodu nenávisti proti judaismu: „Ale ty jsi židák no cikáni jedou podle vašich instrukcí.“ „Jebu tě do huby židáku howk.“ Podobným incidentem je incident vedený pod č. 85. Útočník napsal na FB: „Všechny ty anti kurwy do plynu cigani, antifa, židi a lidi co to hlavě nemají v pořádku a svět bude hned lepší zdár morgošiiii :D“

Graf 9 – Společný výskyt pohnutky judaismu s dalšími pohnutkami

	Celkový počet incidentů	Překryvy
Barva pleti	16	2
Sexuální orientace či genderová identita	8	1
Romská národnost	53	2
Vietnamská národnost	3	1
Islám	28	2
Uprchlíky či migrantský status	11	3
Arabská etnicita	6	1

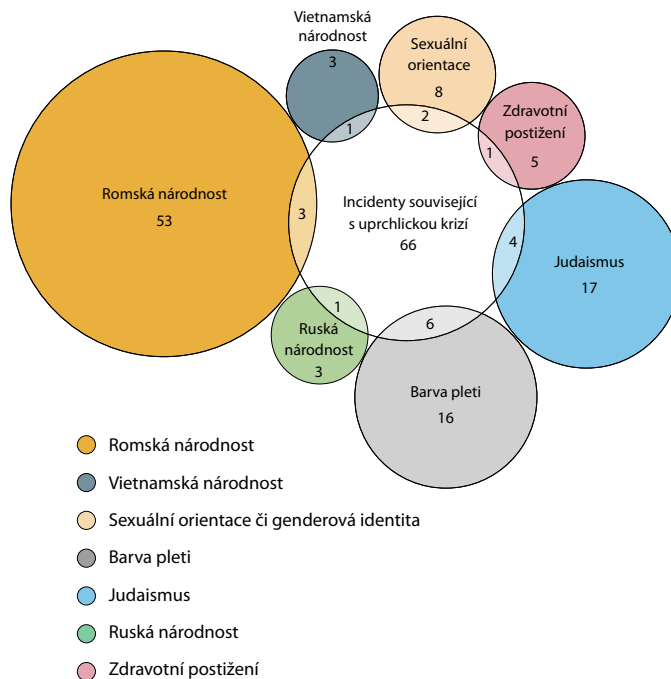

Nakonec se zaměříme na incidenty související s uprchlickou krizí (graf č. 10). V této kategorii se vyskytuje více pohnutek současně pouze u 13 z 66 incidentů (20 %).

Graf č. 10 zobrazuje to, jak se incidenty související s uprchlickou krizí vyskytují společně s dalšími pohnutkami. Příkladem společného výskytu pohnutek spojených s uprchlickou krizí je incident č. 34. Pohnutkou útočníka v tomto incidentu byla jednak národnost, jednak zdravotní postižení.

Graf 10 – Společný výskyt pohnutek incidentů souvisejících s uprchlickou krizí s dalšími pohnutkami

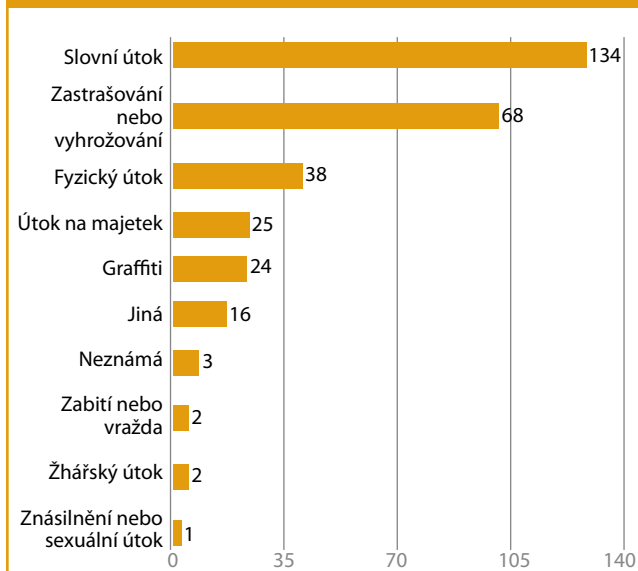
	Celkový počet incidentů	Překryvy
Barva pleti	16	6
Sexuální orientace či genderová identita	8	2
Zdravotní postižení	5	1
Romská národnost	53	3
Vietnamská národnost	3	1
Ruská národnost	3	1
Judaismus	17	4

4.1.7. Formy útoku a způsobená újma

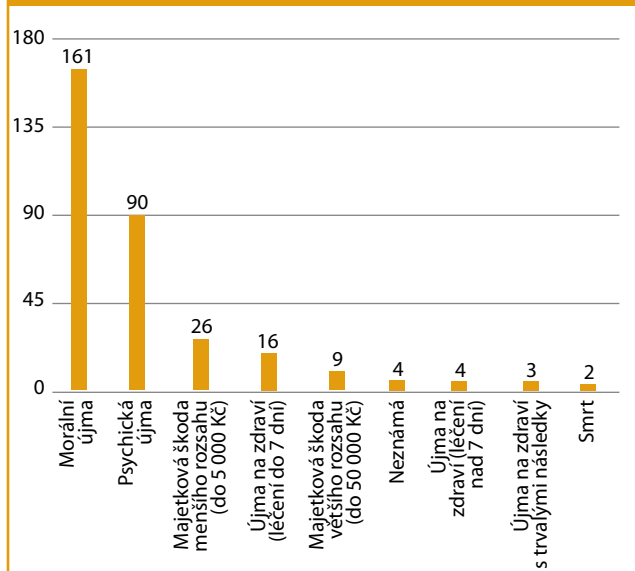
Stejně jako tomu bylo u pohnutek, také formy útoku početně převyšují incidenty. Jeden incident se totiž často vyznačoval více různými formami útoku. **Celkem bylo v roce 2016 u 175 incidentů zaznamenáno 313 forem útoku.** Jednalo se většinou o útoky verbální či psané (graf č. 11). Slovní útoky, nadávky a urážky tvoří společně se zastrašováním nebo vyhrožováním skoro dvě třetiny všech forem útoku. Třetí nejpočetnější jsou fyzické útoky, které se podílejí na celkové struktuře forem útoku z 12 % (38 případů forem útoku). Následují útoky proti majetku a graffiti, jejichž podíl na celkové struktuře je 16 % (49 případů forem útoku). Zaznamenány byly také případy žhářského útoku, vraždy a sexuálních útoků, byť ojediněle. Forma útoku zůstala neznámá v případech, kdy nebyla specifikována napadenými (1 případ) nebo policií (2 případy). Relativně vysoký počet jiných forem útoku je zde dán především hajlováním (10 případů ze 16), které doprovázelo ostatní formy útoku (především slovní útok a zastrašování a vyhrožování).

Graf č. 11 – Formy útoku

Struktura škod v zásadě výše uvedené struktury forem útoků odpovídá (graf č. 12). **Z celkem 315 případů škod se převážně jednalo o zásah do lidské důstojnosti (morální újma).** Jednalo se o 161 případů, které tvořily 51 % všech zaznamenaných škod. S poměrně značným odstupem se na pozici druhého nejčastějšího typu škody umístila psychická újma projevující se strachem, zvýšenými obavami či poruchami spánku s 90 případy (29 % zaznamenaných škod). Dále bylo identifikováno 26 případů majetkové škody menšího rozsahu. Mezi dvouciferné položky se ještě řadí újma na zdraví menší závažnosti, a sice s počtem 16 případů. Tyto a všechny další typy škody, které byly zastoupeny v řádu jednotek, se na souboru všech škod podílely jednotlivě méně než z 10 %. Ve třech případech skončil útok újmou na zdraví s trvalými následky a ve dvou případech smrtí. Typ škody zůstal neznámý v případech, kdy nebyla specifikována napadenými (1 případ) nebo policií (3 případy).

Graf č. 12 – Typy škody

Obecně se tedy jednalo spíše o méně závažné formy útoku s ještě o něco mírnějšími následky. Statistické hodnoty by však neměly zastínit skutečnost, že v některých případech byly útoky provedeny zvláště brutálně a skončily tragicky. Jako příklad lze uvést zavraždění muže bez domova, jehož si vyhlédla dvojice nezletilých. Ti muže kopali do hlavy a hrudníku. Následně si přinesli dřevěné desky, kterými ho bili tak silně, až se zlomily. To prováděli minimálně 20 minut, než napadený ztratil vědomí. Muž pak za několik málo hodin zemřel v důsledku otoku mozku. Brutální bití mu způsobilo i řadu dalších zranění včetně zlomenin.^{134/}

4.1.8. Pohnutky a formy útoku

Jaké formy útoku jsou spojeny s jednotlivými pohnutkami, bude ukázáno nyní. Tabulka č. 14 zobrazuje četnost vybraných forem útoků vzhledem k obecným kategoriím pohnutky, jako je národnost či etnicita či náboženství. Tabulka č. 15 pak totéž zobrazuje u specifických podkategorií pohnutky, jako jsou romská národnost nebo muslimské vyznání. Obě tabulky obsahují u každého typu pohnutek nejen absolutní hodnoty počtu případů forem útoků v každé kategorii pohnutky, ale také ty relativní týkající se forem útoku. **Společně pak tyto ukazatele umožňují lépe prozkoumat skladbu forem útoku ve vztahu k jednotlivým kategoriím pohnutky.**

Uvedme si **příklad**. V tabulce č. 14 čítá kategorie náboženství 45 případů^{135/}, ve kterých se slovní útok vyskytl ve 32 případech (71 %), zavrašňování nebo vyhrožování v 12 případech (27 %), fyzický útok ve třech případech (7 %) atd. Procenta uvedená v závorce vyjadřují podíl jednotlivých forem útoku, které byly v daném počtu případů u dané kategorie pohnutky přítomny.

Sledování velikosti procentuálních podílů usnadňuje použití dvou odstínů žluté barvy. Světle žlutou jsou vyznačeny čtyři nejčastěji se vyskytující formy útoku. Plocha políček označená tmavě žlutou barvou pak vyjadřuje procentuální hodnotu, ve které se vyskytla daná forma útoku. Porovnáme-li tedy kategorii pohnutky proti

náboženství s pohnutkou proti národnosti či etnicitě, je zřejmé, že národnostně či etnicky motivované útoky se vyznačují vyšším podílem fyzických útoků než ty náboženské. V kategoriích užívání drog, zdravotního postižení a bezdomovectví jsou pak podíly fyzických útoků vůbec nejvyšší, avšak zde je třeba mít na paměti, že srovnáváme z hlediska absolutních hodnot velmi odlišné soubory. I když v 80 % útoků proti bezdomovcům bylo přítomno fyzické násilí, jedná se o osm případů z 10. Jednotlivé kategorie pohnutky lze tedy navzájem srovnávat jen omezeně.

Nyní se zaměříme na nejvýznamnější zjištění. **Slovní útok se objevuje ve většině případů (77 %)**, což je patrné i na vysokém zastoupení této formy útoku v různých kategoriích pohnutky. Slovní útok představuje vůbec největší podíl všech forem útoku takřka u každé kategorie. **Zavrašňování nebo vyhrožování je druhou nejvíce zastoupenou formou útoku. Objevuje se ve 39 % všech případů**, a to jako druhá nejčastěji zastoupená forma útoku u jednotlivých kategorií pohnutky s výjimkou barvy pleti, bezdomovectví, užívání drog a zdravotního postižení. Zajímavým zjištěním je rovněž **i relativně vysoká přítomnost útoku na majetek a graffiti u kategorie politického přesvědčení a náboženství**. Jiná forma útoku (většinou hajlování) se umístila na prvních čtyřech místech nejčastějších forem u kategorií národnosti a barvy pleti.

Co se týče závažnějších forem útoku, do popředí se dostává více kategorií. Žhářství se vyskytuje u kategorií politického přesvědčení a bezdomovectví. Z násilnění nebo sexuální útok nacházíme u kategorií národnosti či etnicity a zdravotního postižení a vraždu u kategorií barvy pleti, národnosti či etnicity a bezdomovectví. Fyzické útoky se pak vyskytly v relativně vysokém zastoupení u útoků motivovaných barvou pleti a národností či etnicitou. To platí také pro méně zastoupené kategorie pohnutky. Fyzické útoky se objevily u více než 50 % případů u těchto kategorií: bezdomovectví, užívání drog a zdravotní postižení. Fyzické útoky byly nejméně zastoupeny u útoků proti náboženskému vyznání a politickému přesvědčení.

134/ Popisovaný incident je evidovaný v kapitole 4.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod č. 121 „Brutální vražda bezdomovce“.

135/ Ve zbytku Zprávy uvádíme, že bylo 47 případů náboženské pohnutky. V tomto případě uvádíme 45 incidentů, u kterých se vyskytla náboženská pohnutka, protože u dvou incidentů byly u každého jednotlivě přítomny dvě pohnutky. V obou případech se jednalo o společný výskyt muslimské a židovské pohnutky (viz kapitola 4.1.6.).

vé. Fyzický útok se vyskytl v 10 z 53 (19 %) případů proti romské národnosti a u tří ze šesti (50 %) případů proti arabské etnicitě. Pro **incidenty související s uprchlickou krizí je typické graffiti a útok na majetek.** Na tom se podílejí zejména případy politické-

ho přesvědčení související s uprchlickou krizí. Vražda se objevila v kategorii útoků z důvodu romské národnosti a sexuální útok v kategorii arabské etnicity.

Tabulka 14 – Struktura forem útoku v rámci vybraných podkategorií pohnutky

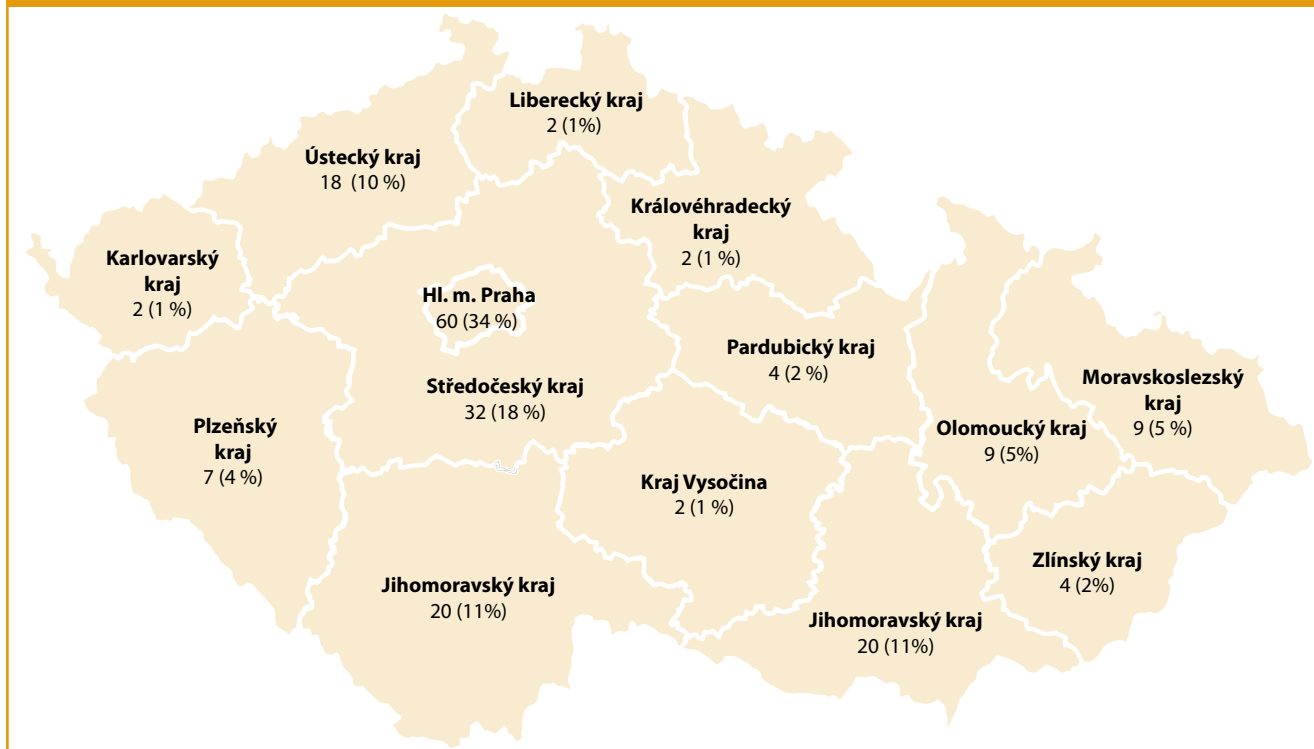
	Slovní útok	Zastrašování nebo vyhrožování	Fyzický útok	Graffiti	Útok na majetek	Zhářský útok	Znásilnění / sexuální útok	Zabití / vražda	Jiná forma	Neznámá forma	Celkem
Romská národnost											
Abs.	48	32	10	4	3	0	0	0	1	8	53
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	91 %	60 %	19 %	8 %	6 %	0 %	0 %	0 %	2 %	15 %	
Judaismus											
Abs.	13	6	0	2	2	0	0	0	1	0	17
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	76 %	35 %	0 %	12 %	12 %	0 %	0 %	0 %	6 %	0 %	
Islám											
Abs.	19	6	3	5	6	0	0	0	4	1	28
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	68 %	21 %	11 %	18 %	21 %	0 %	0 %	0 %	14 %	4 %	
Uprchlíky či migrantský status											
Abs.	9	3	1	2	1	0	0	0	1	0	11
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	82 %	27 %	9 %	18 %	9 %	0 %	0 %	0 %	9 %	0 %	
Arabská etnicita											
Abs.	6	1	3	0	2	0	1	0	1	0	6
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	100 %	17 %	50 %	0 %	33 %	0 %	17 %	0 %	17 %	0 %	
Politické přesvědčení související s uprchlickou krizí											
Abs.	12	10	2	11	8	1	0	0	1	1	25
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	48 %	40 %	8 %	44 %	32 %	4 %	0 %	0 %	4 %	4 %	
Uprchlíká krize											
Abs.	44	19	9	16	16	1	1	0	7	1	66
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	67 %	29 %	14 %	24 %	24 %	2 %	2 %	0 %	11 %	2 %	

4.1.9. Místo a čas

Místo incidentu je zaznamenáváno na třech úrovních – na krajské, obecní a lokální. **Na krajské úrovni bylo nejvíce útoků zaznamenáno v Hlavním městě Praze, Středočeském, Jiho-moravském a Ústeckém kraji (graf č. 13).** Vliv na počet incidentů ve Středočeském kraji mají opakované útoky na zná-

mého romské zpěváka. Dále se 5 % všech incidentů odehrálo jednotlivě v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. V dalších krajích se incidentů objevovalo již méně. Výskytu incidentů na úrovni krajů v zásadě odpovídá i výskyt incidentů na úrovni obcí. V Praze se vyskytlo 60 incidentů, v Kladně 24 incidentů a v Brně 16 incidentů. V dalších městech se objevovalo mezi 2 a 4 incidenty včetně.

Graf 13 (1/2) – Počty incidentů v jednotlivých krajích

Graf 13 (2/2) – Počet incidentů v jednotlivých obcích

Praha: 60, Kladno: 24, Brno: 16

Plzeň, Přešov, Most, Ostrava, Teplice, Ústí nad Labem, Liberec, Pardubice, Šternberk, Žatec: >5 < 1

Na úrovni krajů lze rozlišit i **počty případů u jednotlivých kategorií pohnutky**. Barevně jsou v tabulce odlišeny první dva kraje, v kterých se objevilo nejvíce incidentů s danou pohnutkou. V tabulce č. 16 jsou zobrazeny vybrané kategorie. **Dominantní zastoupení Hlavního města Prahy, Jihomoravského, Středo-**

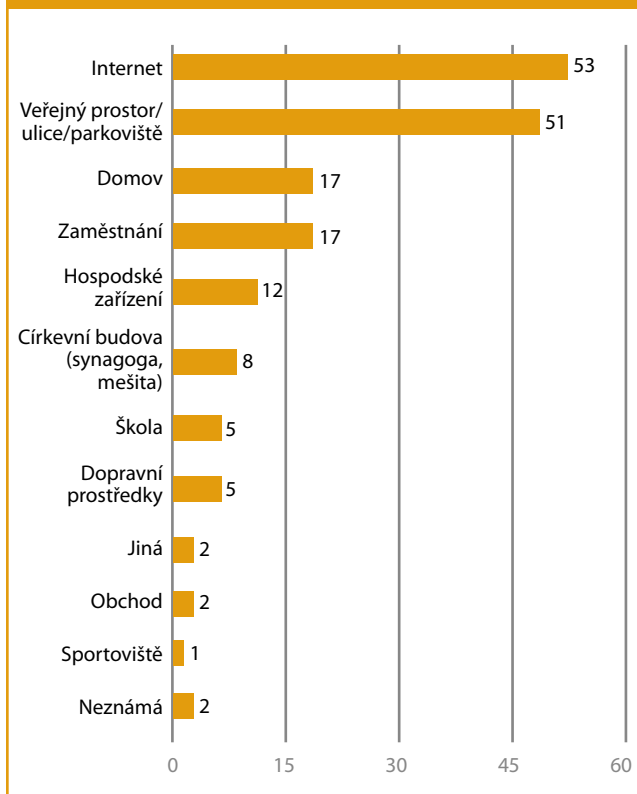
českého a Ústeckého kraje přetrvává. Je však třeba podotknout, že v Hlavním městě Praze a v Jihomoravském kraji bylo zaznamenáno více útoků spojených s uprchlickou krizí a politickým přesvědčením. Středočeský a Ústecký kraj soustředí převážnou většinu útoků souvisejících s romskou národností.

Tabulka 15 – Případy pohnutky z hlediska krajů

	Hlavní město Praha	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Píseňský kraj	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Zlínský kraj
Romská národnost	3	2	1	1	1	0	4	3	1	1	27	7	1
Judaismus	6	0	0	0	0	1	0	2	0	2	3	1	1
Barva pleti	5	2	2	1	0	0	2	0	0	0	2	2	0
Politické přesvědčení	20	0	7	1	0	1	1	0	2	1	2	0	0
Sexuální orientace či genderová identita	5	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Bezdomovectví	4	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	2	0
Zdravotní postižení	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Incidenty související s uprchlickou krizí	32	3	12	1	0	0	3	2	3	2	2	5	1
Arabská etnicita	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Islám	11	2	6	0	0	0	0	2	1	2	0	4	0
Uprchlíky či migrantský status	6	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	1	0
Politické přesvědčení související s uprchlickou krizí	15	0	5	1	0	0	1	0	2	0	1	0	0
	54	3	18	2	1	2	8	8	4	7	32	15	3

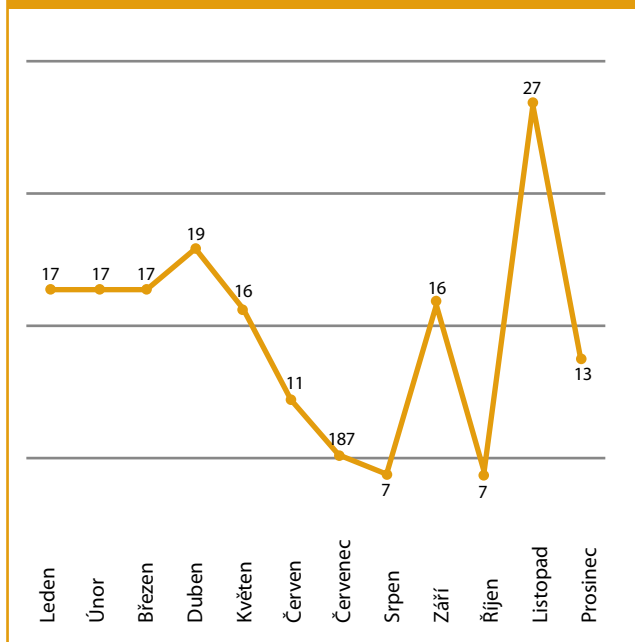
Na úrovni lokality jsme převážnou část incidentů zaznamenali na internetu (30 % všech incidentů) a ve veřejném prostoru (29 % všech incidentů). Dohromady tvoří téměř dvě třetiny lokalit, kde se incidenty odehrály. Po nich se značným odstupem následuje zaměstnání napadených (10 %), jejich domov (10 %), restaurační zařízení (7 %) a církevní budovy (5 %). V ostatních lokalitách se incidenty odehrávaly méně často. V grafu č. 14 je struktura incidentů dle lokalit prezentována v absolutních číslech.

Graf č. 14 – Počty incidentů dle lokalit

Časové rozmístění incidentů lze sledovat z hlediska různých období: kvartálů, měsíců a denní doby. Pro všechna tato období platí, že incidenty jsou v nich rozmístěny relativně nerovnoměrně. V prvním (29 %), druhém (26 %) a čtvrtém (27 %) kvartálu se stal relativně podobný počet incidentů. Menší počet incidentů se odehrál ve kvartálu třetím (18 %). Na úrovni měsíců pozorujeme, že incidenty se nejčastěji udály v listopadu, avšak zde stejně jako pro třetí kvartál platí, že vliv má zmíněné napadání romského zpěváka (graf č. 15). Dále můžeme usuzovat, že **nejbezpečnější měsíce** z hlediska NzN byly právě ty **letní**.

Graf č. 15 – Vývoj NzN v průběhu roku

Určení denní doby je poněkud obtížnější, ať už proto, že se jí buď nedaří zjistit vůbec (27 %), anebo že jsou útoky vedeny dlouhodobě nebo opakovaně (21 %). Mezi denní a noční dobou jsou zřejmé určité rozdíly. **Zatímco mezi šestou hodinnou ranní a šestou hodinnou večerní se odehrálo 22 % všech útoků, mezi šestou hodinnou večerní a šestou hodinnou ranní to bylo 30 % všech útoků.** Odečteme-li útoky realizované přes internet, nejen že se sníží podíl incidentů s neznámou dobou na 12 %, ale hlavně se zvýší procentuální zastoupení útoků spáchaných mezi šestou hodinou večerní a šestou hodinou ranní, a sice na necelých 43 %. Lze tedy říct, že **pro útoky spáchané mimo internet platí, že se spíše dějí v noci než přes den.**

4.1.10. Oběti a útočníci

V roce 2016 jsme u 119 incidentů zaznamenali celkem 190 konkrétních obětí. U zbývajících 56 incidentů buď nebyli konkrétní oběti žádné^{136/}, anebo se o obětech nepodařilo zjistit podrobnější informace. Sledovanými charakteristikami obětí jsou pohlaví, věk a občanství. Tyto charakteristiky se podařilo zjistit pouze u některých obětí, a proto se v jednotlivých kategoriích počty zjištěných charakteristik liší (tabulka č. 17). V případě pohlaví jsme byli relativně neúspěšnější. Zjištěno bylo u všech 190 obětí, přičemž **muži převažovali nad ženami (58 % versus 42 %)**. Občanství bylo zjištěno u 162 osob. **Převažovali čeští občané** (130 napadených), **cizinci byli zastoupeni 32 případy** (20 % ze všech obětí se známým občanstvím). Z toho se vesměs jednalo o občany zemí mimo EU (26 napadených). Věk obětí se podařilo určit u 162 osob. **Oběti se nejčastěji stávali lidé ve věku 26–35 let (36 %) a 36–45 let (30 %)**. U mladších a starších to je 20 %, respektive 13 %.

Tabulka 16 – Charakteristiky obětí

Pohlaví	Abs.	%
Muž	110	58
Žena	80	42
Celkem	190	100
Občanství	Abs.	%
Občan ČR	130	80
Občan třetí země	26	16
Občan EU	6	4
Celkem	162	100
Věk	Abs.	%
Do 15 let	13	8
16–18 let	3	2
19–25 let	17	10
26–35 let	59	36
36–45 let	49	30
46–55 let	12	7
56 a starší	9	6
Celkem	162	100

136/ Některé incidenty, zpravidla ty odpovídající hanobení či podněcování nenávisti vůči určitým skupinám osob, nemají konkrétní oběť. To ovšem neznamená, že by se jednalo o útoky bez obětí. Za oběť je zde třeba považovat napadanou skupinu jako celek.

Dále jsme sledovali **charakteristiky útočníků** (tabulka č. 18). **Totožnost útočníka** byla známa oběti, veřejnosti nebo OČTŘ u více než dvou třetin incidentů (117 incidentů). Kolik lidí se na jednom útoku podílelo, zůstalo v 16 % incidentů nezjištěno. Z dostupných informací však lze usuzovat, že se jednalo **spíše o útoky jednotlivců než skupin** (51 % versus 33 %). U 154 incidentů se podařilo identifikovat, jestli byl útočník příznivec krajní pravice či ne. U většiny incidentů útočník příznivcem krajní pravice nebyl (61 %). Nutno dodat, že příslušnost útočníka ke krajní pravici byla určena i u incidentů, kde byl pachatel neznámý, pokud během svého útoku projevil své politické směřování (např. verbálními nadávkami, graffiti apod.).

Tabulka 17 - Charakteristiky útočníků

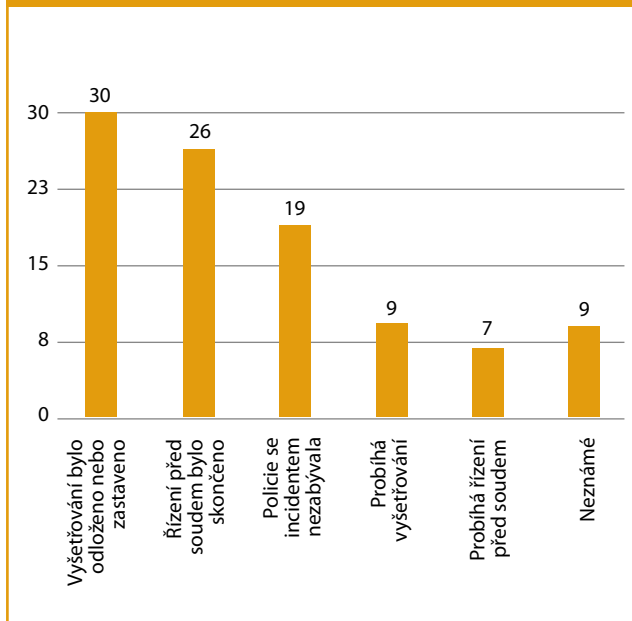
Známy útočník		
	Abs.	%
Ano	117	67
Ne	57	33
Celkem	174	100
Počet útočníků		
	Abs.	%
Jeden	88	51
Skupina	58	33
Neznámý počet	28	16
Celkem	174	100
Příznivec krajní pravice		
	Abs.	%
Ano	47	27
Ne	107	61
Neznámé	21	12
Celkem	175	100

4.1.11. Trestní řízení

Ze statistiky IU vyplývá, že **policie se ze všech incidentů zaznamenaných v roce 2016 dozvěděla nejméně o 126 (72 %) z nich**. Ve 33 případech se policie incidentem nezabývala a u 16 incidentů se nepodařilo tuto informaci zjistit (graf č. 16). Ke dni zpracování této Zprávy ze 126 incidentů policejní vyšetřování stále probíhalo u 16 z nich (9 % všech incidentů). Vyšetřování bylo zastaveno nebo odloženo u 52 incidentů (30 % všech incidentů). Před soud se dostalo celkem 58 incidentů, přičemž u 12 incidentů (7 % všech případů) soudní líčení nadále trvalo. Soudní rozhodnutí bylo tedy vydáno u celkem 46 ze 126 incidentů, tedy u 26 % incidentech.

Policie se tedy dozvěděla téměř o dvou třetinách incidentů. Ne všechny incidenty však byly policií vyšetřovány jako trestné činy z nenávisti, respektive u nich byla nějakým způsobem objasněna nenávistná pohnutka pachatele. **Ze všech 175 incidentů se policie prokazatelně věnovala nejméně 61 z nich jako trestným činům z nenávisti, tj. bezmála 35 %**. (V roce 2015 to bylo rovněž 61 incidentů, respektive 43 % ze všech tehdy zaznamenaných incidentů.) V 20 případech se nepodařilo zjistit, zda byla policií zohledněna předsudečná pohnutka. V ostatních případech tomu tak nebylo. Pochopitelné platí, že ne všechny incidenty byly policii oznámeny, že mnoho z těch oznámených nemusí naplňovat definici trestného činu, případně chybí legislativní opora pro jejich kvalifikaci jakožto trestných činů z nenávisti (typicky: útoky z důvodu bezdomoveckého statusu či sexuální orientace či genderové identity). I tak považujeme za užitečné výše uvedené hodnoty porovnat.

Graf 18 – Počty incidentů z hlediska postavení v trestním řízení (%)

4.2. Charakteristika jednotlivých incidentů

Hlavní město Praha

1. AKADEMIK

Leden 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Lidskoprávní aktivista zažil vlnu verbálních nenávistných útoků prostřednictvím FB. Útočníci mu vyhrožovali fyzickým útokem a uráželi ho. Ve zprávách si přečetl, že za jeho činnost „zaplatí jeho rodina“, že je „zločinecká lúza“ a v neposlední řadě mu bylo doporučeno, aby se sám zlikvidoval. Hlavní záminkou útočníků bylo aktivistovo rozhodnutí bránit se nařčení prezidenta Miloše Zemana. Prezident v jednom ze svých projevů uvedl, že iniciativa napadeného aktivisty nesla na jedné z demonstrací transparent s nápisem: „Tahle země není naše – Refugees welcome.“ Podle aktivisty to nebyla pravda a na transparentu bylo napsáno: „Tahle země patří všem – Refugees welcome.“

2. POKŘIK NA ULICI

Leden 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Muž se stal svědkem nenávistného verbálního napadání svých dvou kamarádek z Turecka. Jakmile s nimi vyšel z domu v centru Prahy, začala na ně pokřikovat cizí žena, že jsou čarodějnice.

3. VÝKALY PŘED DOMEM A NÁPIS NA ZDI

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: útok na majetek, graffiti

Osmičlenná rodina syrských uprchlíků a muslimů se na sklonku roku 2014 přestěhovala do nového domu. Ještě v průběhu prosince našli dvakrát před vraty lidské výkaly, čemuž nevěnovali pozornost. V lednu 2016 se na zdi domu objevil nápis „Táhněte odsud!“. Napadení podali trestní oznámení. Policie věc řešila důsledně. Policisté několikrát navštívili lokalitu a mluvili i se sousedy rodiny. Skutek byl prověřován jako přečin Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Věc byla policií odložena, jelikož pachatel zůstal neznámý, avšak napadená rodina byla s výsledkem spokojena, protože její členové už žádný další útok nezaznamenali.

4. NENÁVISTNÉ ÚTOKY NA ÚČASTNÍCI TELEVIZNÍ SOUTĚŽE

Leden 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Účastnice televizní soutěže Prostřeno čelila po zveřejnění pořadu mnoha nenávistným komentářům v internetových diskusích, na stránkách pořadu i na sociálních sítích. Autorům příspěvků vadil ruský původ a muslimské vyznání soutěžící. Nenávistné příspěvky byly brzy mazány administrátory. Facebooková stránka Proti projevům nenávisti zveřejnila znění některých příspěvků. „Tak to už je trochu moc, kam všude už se ta naplavenina cpe. Když slyším islám, tak se mi otvírá nůž v kapse.“ „To aby soutěžící měli celou dobu obavy, jestli nemá kolem pasu slušivý doplněk ze Semtexu.“ „Já jenom když vidím tu utěrku co má na hlavě, tak už se mi z ní dělá špatně!!!!“ „Zajímalo by mě, jak je to se zajištěním bezpečnosti účastníků a štábu. Jsou soutěžící vždy po příchodu na místo natáčeni kontrolováni a prohledáni, jestli

Hlavní město Praha

nemají například pás s výbušninou?“ a „Že je z Ruska mi nevadí, ale že přestoupila k islámu mně vadí.“

5. VÝKALY NA DVEŘÍCH CENTRA

Leden 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení, užívání drog

Forma incidentu: Útok na majetek

Kontaktní centrum pro uživatele drog nebylo napadeno poprvé. Tentokrát došlo k znečištění dveří K-Centra fekáliemi. Podle tiskového prohlášení vedoucího centra k útokům docházelo opakovaně: „Pochody pravicových extremistů, fyzické napadání členů týmu i klientů, verbální agrese na denním pořádku, fašistické symboly sprejované na omítku, rozbitá okna dlažebními kostkami (tak patnáctkrát jsme nově a nově nechávali zasklít okna), polévání dehtem, fekáliemi apod. – to vše jsou příklady, čemu jsme léta čelili.“

6. VÝHRŮŽKY ORGANIZACI FYZICKOU LIKVIDACÍ

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, odmítla se incidentem zabývat

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Organizace podporující cizince ve vzdělávání a pracovní integraci obdržela řadu výhrůžných emailů. Tyto emaily a jejich obsah byly podle zástupců organizace zaslány policii k prověření. Na zprávu jim přišla odpověď, že organizaci nic nehrozí a že dané emaily s výhrůžným textem mají návaznost na vydané a mediálně kritizované publikace. Uvádíme znění vybraných emailů: „Naše děti si od vás v žádném případě kazit nenecháme. Dohlédneme na to, aby jim vaše multikulturní sračka nebyla nalita do hlav. Pokud bude kdokoliv z vás obtěžovat a oblbovat naše děti, bude po zásluze odměněn. Nepotřebujeme k výchově svých dětí žádné příživnické a pomatené idioty, jako jste vy. Takže běžte do prdele. MG.“ „Filcky zkurvený parazitický, co to tady vy svině předvádíte... Garantuji vám, že brzy skončíte a to hodně špatně.“ „Vy špíny! Že se nestydíte? Placeni z veřejných prostředků, chcete vymývat mozky našim dětem! Zasluhujete nejhlubší opovržení za to, že chcete naši zemi zaneřádit násilím jakého byli svědky Paříž a Kolín n. Rýnem! Doufám, že neujdete spravedlnosti a jednoho dne se budete ze svých zločinů zodpovídat hrdlem.“

7. VULGÁRNÍ URÁŽENÍ ROMSKÉ RODINY

Leden 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování

nebo vyhrožování, fyzický útok

Celý incident začal na autobusové zastávce na okraji Prahy. Útočník v podnapilém stavu nejprve slovně napadl romskou rodinu: „Vy černé huby, já vás tady podřežu, já vás tady udělám, já na to mám, já se vás nebojím.“ Když mu jeden z napadených řekl, že je opilý, a vyzval jej, aby šel pryč, útočník opakovaně „zahajloval“ a dvakrát zakřičel: „Sieg heil!“ K tomu na celou rodinu křičel, že „na ně dělá“, a na ženu plivnul. Žena útočníka vyzvala, aby na ni neplival, načež on na ni zakřičel, že „jí vylíže“, a dále se snažil vyprovokovat vzájemný fyzický konflikt. Následně společně s napadenými nastoupil do autobusu, ve kterém pokračoval ve verbálním napadání: „Ty držko černá, já tě udělám, já na tebe mám.“ V reakci na napadání muž z rodiny útočníka vyzval, aby šel pryč, avšak útočník si ho nevšímal, dal mu pohlavek, kterým mu shodil klobouk. Když muž klobouk zvedal, útočník ho kopl do hýždí. Muž útočníka odstrčil, načež útočník vyjmul nůž tzv. „motýlek“, kterým před mužem mával. Mávání nožem zanechal až po výzvě další osoby a nůž schoval do kapsy. Následně před přivolanými policii prohlášoval, že je „rasista“ a že „nenávidí Cikány“. Policie případ kvalifikovala jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci podle § 352 trestního zákoníku. Ve věci byl soudem I. stupně vyneseno pravomocný rozsudek. Útočník byl odsouzen pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci podle § 352 odst. 2 v jednocínném souběhu s přečinem Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let za současného vyslovení dohledu v rozsahu stanoveném trestním zákoníkem. Zároveň byla obviněnému uložena povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek. Dále mu byl uložen trest propadnutí nože.

Hlavní město Praha

8. NAPADENÍ V TRAMVAJI

Leden 2016

Stav: Neoznámeno policií

Pohnutka: Užívání drog, bezdomovectví

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Žena bez domova byla napadena v tramvaji. Došlo k tomu poté, co okřikla dva muže, kteří se tam hádali před matkou a jejím dítětem. Řekla jim, ať přestanou, když je tam dítě. Muži i matka dítěte obrátili svou agresi proti ní. Začali jí nadávat do „fetáckých mrdek“, povalili ji na zem a kopali do ní. Jeden z mužů jí držel ruku před ústy, aby nemohla křičet. Napadené nikdo nepomohl, ačkoli byla tramvaj plná cestujících.

9. PODPÁLENÍ CENTRA POMÁHAJÍCÍHO UPRCHLÍKŮM

Únor 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek, žhářský útok

Po nenávistných demonstracích proti migraci se zhruba 20 maskovaných útočníků pokusilo zapálit autonomní sociální centrum Klinika, které mimo jiné pořádalo sbírky pro uprchlíky či realizovalo bezplatné doučování češtiny pro cizince. Toto centrum bylo napadeno s největší pravděpodobností kvůli aktivitám ve prospěch cizinců, proti kterým byly ten den zaměřeny nenávistné demonstrace. Útočníci do objektu vhodili několik zápalných lahví a následně utekli. Na místě museli zasahovat hasiči, kteří osoby uvnitř objektu evakovali, a některé z osob musely být ošetřeny. Policie případ odložila, protože neztotožnila pachatele.

10. PRONÁSLEDOVÁNÍ A VÝHRŮŽKY SKUPINOU MUŽŮ

Únor 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování
Skupina zhruba 40 mužů pronásledovala asi 10 účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a vyhrožovala jim zabitím. Stalo se tak po skončení demonstrace antiislámského hnutí, která se rovněž konala ten den v Praze. Účastníci byli pronásledováni pro své politické přesvědčení. Je známo, že se policie případem zabývala, ale v době sestavování Zprávy nebyl znám výsledek.

11. HÁZENÍ PŘEDMĚTŮ PO NÁZOROVĚ ODLIŠNÉ SKUPINĚ

Únor 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Demonstranti účastníci se „Protestního pochodu proti pevnosti Evropa“ byli napadeni skupinou zakuklených útočníků a odpůrců migrace. Všichni útočníci se po předchozí vzájemné dohodě dostavili na místo, kudy procházeli účastníci pochodu. Obě skupiny osob se i přes přítomnost policejního kordonu, který se je snažil oddělovat, začaly vzájemně napadat, načež útočníci začali ve směru průvodu s velkou razancí házet různé předměty, které našli na chodníku nebo si je donesli. Nikdo z demonstrantů nebyl zraněn. Policie případ kvalifikovala jako přečin Výtržnictví podle § 358 trestního zákoníku. Tři pachatelé byli pro tento přečin odsouzeni podle § 358 odst. 1, jeden pachatel podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku. Všichni byli uznáni vinnými trestním příkazem. Byly uloženy následující tresty: obecně prospěšné práce (250 hodin), obecně prospěšné práce (50) hodin a trest odnětí svobody na tři měsíce, který byl podmíněně odložen na jeden rok.

Hlavní město Praha

12. ČLÁNEK NA WHITE MEDIA

Leden 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Žena, která se provdala za muslima, ale sama není praktikující muslimkou, byla nenávisně urážena a pomlouvána na ultrapravicových stránkách White Media. Na těchto stránkách byla zveřejněna její e-mailová komunikace s V. Sářkou, kterému hackeři vnikli do e-mailové schránky a jehož e-maily byly zveřejněny. Žena se zveřejněním e-mailů, urážením a pomluvkami cítila velice zasažena v osobním, ale také profesním životě, a proto podala trestní oznámení. V policejních statistikách se případ neobjevil.

13. VÝHRUŽKY V TRAMVAJI KVŮLI POLITICKÉMU NÁZORU

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování

Jeden z příznivců Národní demokracie slovně napadl předsedu Strany zelených kvůli podpoře uprchlíků v tramvaji slovy: „To je ten hajzl, kterej k nám zve muslimy, aby znásilňovali naše český ženy. Já to tady všem řeknu, je to Matěj Stropnický, podívejte se na něj, ostuda našeho národa. Tak co, ty zmrde, rozdáš si to se mnou? Pojd', vystup, ať tě můžu zmalovat.“ Tramvaj mezitím uvízla v dopravní zácpě, což poskytlo útočnickovi dost prostoru, aby v podobném duchu pokračoval, dokud nevystoupil. Podle napadeného při té příležitosti prohlásil, že až ho potká příště, bude rád, když přežije. Poškozený se obrátil na policii, která muže vypátrala. Vzhledem k tomu, že se k činu sám doznal na svém profilu na FB, byla mu správním orgánem uložena pokuta ve výši 5 000 Kč spolu s nařízením uhrazení nákladů na správním řízení ve výši 1 000 Kč.

14. LIKVIDACE OKA

Březen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Zdravotní postižení

Forma incidentu: Fyzický útok

Pracovnice organizace poskytující sociální služby přišla s podezřením, že na jejich klienta byl spáchán útok z nenávisti. Nenávistný motiv ovšem nelze potvrdit. Poškozený následkem útoku přišel o oko. Podle pracovnice měl být klient napaden z důvodu, že při chůzi používal berle.

15. „ODSKÁČE TO TA TVOJE DCERUŠKA“

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Rodina původem z Ukrajiny zažívá několikaletou šikanu ze strany sousedů. Neustále na ně volají policii a obviňují je z narušování nočního klidu. Sousedské spory vyvrcholily fyzickým napadením muže, při kterém mu útočník rasisticky nadával. Opakovaně zdůrazňoval, že je cizinec a že se tady nepřizpůsobí. Několikrát ho udeřil do obličeje. U napadení byly přítomny i partnerka útočníka a jejich dcera. Útočník vyhrožoval, že příště „to odskáče ta jeho dceruška“.

16. NENÁVIST K ARABŮM A ŽIDŮM

Leden 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství, barva pleti, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Policie stíhala muže za pronesení nenávistného projevu na Václavském náměstí v Praze během demonstrace „Za Českou republiku“ spolupořádané stranou Národní demokracie. V projevu mimo jiné zaznělo: „Beze zbraní se černým nájezdníkům neubráníme.“ „Všichni vetřelci půjdou pryč“, „STOP MIGRACI, NE EVROPSKÉ UNII.“ Tento příspěvek byl jedním z veřejně publikovaných, mluvených i psaných projevů a komentářů, které útočník publikoval v období nejméně

Hlavní město Praha

od ledna roku 2015 do července roku 2016. V nich podle obžaloby útočník cíleně předestíral a podsouval negativní pohled na imigranty převážně muslimského vyznání, pocházející z oblastí zejména Blízkého východu a severní Afriky, a to právě pro jejich muslimské vyznání, ale i pro jejich odlišnost jako etnika, předkládala překroucená, selektivně vybraná, neprokázaná nebo neprokazatelná tvrzení. Těmito tvrzeními se snažil podle obžaloby vyvolávat či upevňovat předsudky či zkrleslé názory na imigranty, imigrantům přisuzoval pouze negativní vlastnosti a páchání kriminálních skutků, varoval před rabováním a ozbrojeným bojem proti tuzemskému obyvatelstvu z jejich strany, nabádal k zavírání imigrantů do zajateckých táborů. Dále podle obžaloby doporučoval, aby bylo zákonem zakázáno míšení ras, hovořil a psal o migrantech jako o „nadržovaných negrech“, „parazitech“, „vetřelcích“, „barbarech“ a „nigramotech“. Policie se případem zabývala jako přečinem Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku a podala návrh na podání obžaloby. Návrh na podání obžaloby byl podán pro několik případů. Obžaloba byla podána pro přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), Podněcování k nenávisli vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku. Hlavní líčení v době sestavování Zprávy ještě neproběhlo.

17. „FUCK HALAL“

Duben 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Útok na majetek, graffiti

„Fuck Halal.“, „Uprchlíky nechceme.“ Tyto nápisy se opakovaně objevovaly na obchodu s arabskými potravinami. Útočník obvykle také strhával reklamní cedule, což se stalo i v tomto případě. Poškozený kontaktoval policii a zjistil, že se takový útok nestal jen jemu. O dalším postupu policie není více známo.

18. KVŮLI ARABŠTINĚ

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, odmítla se incidentem zabývat

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Na studentku původem z Libanonu zaútočila v tramvaji cizí žena jen kvůli tomu, že se svou mladší sestrou, kterou měla na klíně, mluvila arabsky. Útočnice ji udeřila do obličeje a sprostě jí nadávala. Napadená žena se telefonicky obrátila na policii, ale její „laxní“ přístup ji odradil. Serveru Lidovky.cz napadená žena sdělila, že cítila ze strany policie nezájem o vyřešení případu. Nakonec se tedy rozhodla na policii nejit, trestní oznámení nepodávat a informaci o napadení šířit jen prostřednictvím svého účtu na FB. Policie potvrdila, že případ byl hlášen pouze telefonicky. Dle policie byla poškozená poučena o dalším postupu a na policii se nedostavila.

19. PLACKA

Duben 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Fyzický útok

Na sociální síti byla sdílena informace o napadení dívky kvůli tomu, že veřejně nosila placku s nápisem „Refugees Welcome“. Dívka měla být napadena v metru mužem ve věku asi 50 let.

20. „FUCK HALAL, TÁHNĚTE DOMŮ“

Duben 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Útok na majetek, graffiti

Během dvou týdnů byl již podruhé napaden obchod s arabskými potravinami. Poprvé měl útok podobu poškození cedule a nápisů, které poté poškozený odstranil. Podruhé byla kromě popsání prodejny nápisy jako „Fuck Halal“ či „Táhněte domů!“ také znečištěna výloha vepřovými játry. Následně se z vnitřností šířil silný zápach. Poškození čin podle vlastních slov incident oznámili policii. Rodina zavolala policii, která vše nafotila a sepsala. Incident se nicméně v policejních statistikách neobjevil.

Hlavní město Praha

21. „SMRT HATEFREE“: NAPADENÍ BARU

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek (poškození budov, věci), graffiti

Bar byl napaden skupinou útočníků v rámci série útoků na podniky zapojené do projektu HateFree Culture. Útočníci postříkali červenou barvou fasádu domu, venkovní roletu, vstupní dveře, okno, vývěsní štít a ke dveřím podniku vylili nezjištěnou tekutinu. Fasádu domu a venkovní roletu útočníci také popsali číslicemi „1488“ a vytvořili obrazec symbolizující keltský kříž. V obou případech se jedná o symboly používané krajní pravici. První číslice odkazuje k počtu slov prohlášení amerického rasisty Davida Lanea (v překladu: Musíme zajistit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí), kdežto „88“ pak zastupuje pořadí písmen abecedy: „HH“ („Heil Hitler“). Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními příkazy za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Vedle dalších trestů jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody.

22. „SMRT HATEFREE“: NAPADENÍ KAVÁRNY

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek (poškození budov, věci), graffiti

Kavárna byla napadena skupinou útočníků v rámci série útoků na podniky zapojené do projektu Hate Free Culture. Útočníci postříkali červenou barvou fasádu domu, skleněnou výplň okna kavárny, vstupní dveře a dvě výkladní skříně náležící k provozovně. Dále na jednu z výkladních skříní nakreslili číslice „14/88“ a obrazec symbolizující keltský kříž, pod nějž připsali akronym „GNLS“. Jedná se o hesla krajní pravice, kdy první číslice odkazuje k počtu slov prohlášení amerického rasisty Davida Lanea (v překladu: Musíme zajistit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí), kdežto druhá číslice zastupuje

pořadí písmen abecedy: „88“ = „HH“ („Heil Hitler“). Zkratka „GNLS“ znamená „Good Night Left Side“. Druhou výkladní skříně popsali nápisem „SMRT HATEFREE“. V neposlední řadě na jednu výkladní skříně a vstupní dveře kavárny vylepili samolepky s mužem v boxer-ském postavení a nápisy „GOOD NIGHT LEFT SIDE“ a „ANTI-ANTIFA“. Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními příkazy mimo jiné za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Vedle dalších trestů jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody.

23. „SMRT HATEFREE“: NAPADENÍ RESTAURACE

Leden 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek (poškození budov, věci), graffiti

Skupina útočníků napadla restauraci v rámci série útoků na podniky zapojené do projektu HateFree Culture. Útočníci na fasádu domu a na vývěsní tabuli podniku nastříkali číslice „1488“ a „88“ (číslíce mají reprezentovat počet slov prohlášení amerického rasisty Davida Lanea (v překladu: Musíme zajistit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí) a pořadí písmen abecedy: „88“ = „HH“ („Heil Hitler“)). Na skleněnou výplň vstupních dveří napsali černou barvou nápis „SMRT HATEFREE“. Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními příkazy mimo jiné za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Mimo další tresty jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody.

Hlavní město Praha

24. „SMRT HATEFREE“: TETOVACÍ STUDIO

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek (poškození budov, věci), graffiti

Tetovací studio bylo napadeno skupinou útočníků v rámci série útoků na podniky zapojené do projektu HateFree Culture. Útočníci postříkali černou barvou plášť domu a reklamní tabuli podniku. Na zeď nastříkali černou barvou obrazec symbolizující keltský kříž, nad kterým vytvořili nápis „SMRT HATEFREE“. Dále bílou barvou postříkali plášť domu, kde vytvořil číselnou šifru „14/88“ a písmeno „H“ a znak „A“. Číslice mají reprezentovat počet slov prohlášení amerického rasisty Davida Lanea (v překladu: Musíme zajistit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí) a pořadí písmen abecedy: „88“ = „HH“ („Heil Hitler“). V neposlední řadě útočníci nalepili na okno obchodu samolepku s vyobrazením muže v boxerském postavení s nápisy „GOOD NIGHT LEFT SIDE“ a „ANTI-ANTIFA“. Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními příkazy mimo jiné za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Mimo další tresty jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody.

25. „SMRT HATEFREE“: OBCHOD S OBLEČENÍM

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek (poškození budov, věci), graffiti

Obchod s oblečením byl napaden skupinou útočníků v rámci série útoků na podniky zapojené do projektu Hate Free Culture. Útočníci házeli na výkladní skříně obchodu a fasádu domu sáčky naplněné černou a červenou barvou, čímž došlo ke znečištění chodníku, budovy, skleněné výlohy podniku a skleněné výplně okna. Dále útočníci na okno podniku vlepili samolepku s vyobrazením muže v boxerském postavení s nápisy „GOOD NIGHT LEFT SIDE“ a „ANTI- ANTIFA“. Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina

pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními příkazy mimo jiné za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Mimo další tresty jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody.

26. „KLINIKA HOŘÍ, UPRCHLÍCI TÁHNĚTE“

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Graffiti

Útočník nasprejoval v podchodu v metru na Karlově náměstí nacistické symboly (obrazec symbolizující keltský kříž, číselnou šifru „1488“, hákový kříž) a nápisy: „Antifa bude pykat“, „Klinika hoří“ a „Uprchlíci táhněte“. Číslice mají reprezentovat počet slov prohlášení amerického rasisty Davida Lanea (v překladu: Musíme zajistit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí) a pořadí písmen abecedy: „88“ = „HH“ („Heil Hitler“). Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními příkazy mimo jiné za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Mimo další tresty jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody.

27. „SMRT HATEFREE“: DIAKONIE

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Graffiti

Sídlo Diakonie bylo napadeno skupinou pěti útočníků. Ti polili vstupní dveře červenou barvou a popsali skleněnou výplň vstupních dveří černou barvou nápisy: „SMRT HATEFREE“, „GOOD NIGHT LEFT SIDE“, „ANTI-ANTIFA“. To doplnili obrazcem symbolizující keltský kříž a samolepkou s vyobrazením muže v boxerském postavení s nápisy „GOOD NIGHT LEFT SIDE“ a „ANTI-ANTIFA“. Ze žaloby vyplývá, že důvodem útoku bylo zapojení podniku do projektu HateFree Culture. Policie se případem zabývala. Ze série útoků (tohoto a několika dalších) byla obviněna skupina pěti pachatelů. Pachatelé byli odsouzeni trestními

Hlavní město Praha

příkazy mimo jiné za přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícím k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Mimo další tresty jim byly uděleny podmíněné tresty odnětí svobody v trvání od dvou do devíti měsíců, které byly podmíněně odloženy na zkušební dobu v trvání od 18 měsíců do 42 měsíců.

28. OBĚŠENEC V METRU

Květen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Graffiti

V pražském metru se objevil fixou nakreslený oběšenec s nápisem „Vlastizrádce Bohuslav Sobotka“. Policie ČR se dle svého vyjádření případem nezabývala.

29. ZMLÁCENÁ ŽENA

Květen 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Žena původem z Vietnamu byla napadena nedaleko svého obchodu neznámým mužem, který ji během útoku rasisticky nadával. V důsledku fyzického útoku utrpěla napadená pohmožděniny a odřeniny. Policie se měla případem zabývat, což se však nepodařilo potvrdit.

30. „ASIATI, VIETNAMCI A ČÍŇANI“

Květen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Podnapilý muž kráčející po ulici se svou dívkou urážel trojici mužů pocházejících z Mongolska pro jejich původ. Vzájemný slovní konflikt, kdy urážejícího muže měli nazvat „Cikánem“, přerostl ve rvačku. Jeden Mongol udeřil hlavou muže do čela. Trojice mužů následně společně pokračovala v napadání muže v nedalekých prostorách benzinové čerpací stanice. Muž utřil drobná zranění na různých částech těla včetně hlavy. Policie se případem zabývala a kvalifikovala ho jako Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 2 písm. e) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Státní zástupce obžaloval tři muže z Mongolska pro přečiny Výtržnictví podle § 358 a Ublížení na zdraví podle § 146 trestního zákoníku. V daném případě nebyla státním zástupcem použita přísnější právní kvalifikace podle § 146 s odůvodněním, že předchozí slovní napadání bylo vzájemné, všichni účastníci konfliktu byli podnapilí a že nelze s jistotou tvrdit, zda se jednalo skutečně o vzájemné projevy rasové nesnášenlivosti či pouze o důsledek požitého alkoholu na straně obviněných i poškozeného. Tři muži z Mongolska byli nakonec odsouzeni trestním příkazem pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku. Všichni obžalovaní byli odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce dvou a půl roku.

31. MUSLIM Z INDIE

Květen 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Fyzický útok, slovní útok

Na pražském náměstí byl fyzicky napaden student z Indie. Útočník byl opilý a na studenta křičel, že je muslim, nepije alkohol a nejí vepřové. Napadený muž později médiím řekl, že ho útočník považoval za muslima patrně kvůli barvě pleti. Útočící muž svou obět několikrát udeřil pěstí. Útočník poté odešel se svou dívkou do nedalekého parku. Napadený mezitím zavolal policii, která přijela asi za 10 minut. Po příjezdu policie doprovodila napadeného k pachateli. Podle slov

Hlavní město Praha

napadeného křičel pachatel vulgárně i na policisty a dokonce i před nimi zopakoval, že mu na napadeném vadí jeho víra. Napadený nechtěl věc dále řešit, tudíž se policie případem dále nezabývala.

32. „STOPMULTIKULTI“

Květen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Graffiti

Neznámý útočník napsal na opěradla lavic nápis: „STOPMULTI- KULTI“, „PRO-VLAST.ORG“. Nápis byly doplněny kruhem rozděleným na čtyři díly s číslicemi 14 a 88. Číslice mají reprezentovat počet slov prohlášení amerického rasisty Davida Lanea (v překladu: Musíme zajistit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí) a pořadí písmen abecedy: „88“ = „HH“ („Heil Hitler“). Případem se policie zabývala a odložila ho, jelikož se jí nepodařilo pachatele ztotožnit.

33. PEPŘÁKEM NA TĚHOTNOU A DÍTĚ

Květen 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Zastrasování nebo vyhrožování, fyzický útok

Rodina původem z Ukrajiny je dlouhodobě vystavována šikaně ze strany svých sousedů. Agresivní soused muže už v minulosti fyzicky napadl a nadával mu, že je cizinec, který se zde nikdy nepřizpůsobí. Přitom muž v ČR žije, pracuje a mluví velmi dobře česky. Napadání vyvrcholilo, když sousedka zaútočila na celou rodinu ve chvíli, kdy rodiče šli naproti své desetileté dceři, která se vracela domů. Agresorka na ně zaútočila na chodbě domu, kde obě rodiny bydlí. Pepřový sprej zasáhl desetiletou dceru, jejího otce i matku, která byla v tu chvíli v pokročilém stádiu těhotenství. Matka s dcerou byly kvůli útoku převezeny do nemocnice. Incident vyhodnotila policie jako přestupek a přestupková komise řízení zastavila. Poškození nechtěli řízení obnovovat.

34. ŠIKANÁ AUTISTICKÉHO SYNA

Červen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita, zdravotní postižení

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok, znásilnění či sexuální útok

Žák původem z Egypta, který má zároveň poruchu autistického spektra, byl ve škole šikanován spolužákem. Útočník mu verbálně nadával, fyzicky mu ubližoval, a to i sexuálně. Jeho matka se celou věc pokoušela řešit s vedením školy, které však nespolupracovalo.

35. NAPADENÝ KŘESŤANSKÝ POLITIK

Červen 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Mladí křesťanští demokraté vydali zprávu, že jejich místopředseda byl fyzicky napaden kvůli svým názorům, které vyslovil v pořadu Máte slovo. Podle svých slov byl napaden cestou domů z brigády. Ve dvoře na něj mělo čekat několik pokřikujících lidí. Posléze mu měli dát několik ran pěstí do hlavy a říct mu: „Ať drží hubu s téma politicejma kecama.“ V médiích prohlásil, že věc řeší policie. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy nicméně tuto informaci dementovalo.

36. „IMIGRANTY DO MACOCHY“

Červen 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Útočník na svém osobním profilu na FB zveřejnil převzatou fotografií s nápisem: „Správce areálu propasti Macocha potvrdil, že jsme schopni přijmout 24000 imigrantů. Kapacity na to prý má.“ Tento příspěvek byl jedním z veřejně publikovaných, mluvených i psaných projevů a komentářů, které útočník publikoval v období nejméně od ledna roku 2015 do července roku 2016. V nich podle

Hlavní město Praha

obžaloby útočnick cíleně předestíral a podsouval negativní pohled na imigranty převážně muslimského vyznání, pocházející z oblastí zejména Blízkého východu a severní Afriky, a to právě pro jejich muslimské vyznání, ale i pro jejich odlišnost jako etnika, předkládal překroucená, selektivně vybraná, neprokázaná nebo neprokazatelná tvrzení. Těmito tvrzeními se měl snažit vyvolávat či upevňovat předsudky či zkrleslé názory na imigranty. Imigrantům přisuzoval pouze negativní vlastnosti a páchání kriminálních skutků, varoval před rabováním a ozbrojeným bojem proti tuzemskému obyvatelstvu z jejich strany a nabádal k zavírání imigrantů do zajateckých táborů. Dále podle obžaloby doporučoval, aby bylo zákonem zakázáno míšení ras, o migrantech se vyjadřoval jako o „nadržených negrech“, „parazitech“, „vetřelcích“, „barbarech“ a „negramotech“. Policie se případem zabývala jako přečinem Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku a podala návrh na podání obžaloby. Obžaloba byla podána pro přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku. Hlavní líčení v době sestavování Zprávy ještě neproběhlo.

37. ONLINE ÚTOKY PROTI ŽIDŮM

Červenec 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Útočnick na svém osobním profilu na FB uveřejnil jeden z řady nenávistných komentářů mířených proti osobám židovského vyznání. K úmrtí nositele Nobelovy ceny Elieho Wiesela mimo jiné napsal: Já spíše myslím, že je na světě o jednoho lháře a podvodníka méně.“ Tento příspěvek byl jedním z veřejně publikovaných, mluvených i psaných projevů a komentářů, které útočnick publikoval v období nejméně od ledna roku 2015 do července roku 2016. V nich podle obžaloby útočnick cíleně předestíral a podsouval negativní pohled na imigranty převážně muslimského vyznání, pocházející z oblastí zejména Blízkého východu a severní Afriky, a to právě pro jejich muslimské vyznání, ale i pro jejich odlišnost jako etnika, předkládal překroucená, selektivně vybraná, neprokázaná nebo neprokazatelná tvrzení. Těmito tvrzeními se snažil podle obžaloby vyvolávat či upevňovat předsudky či zkrleslé názory na imigranty, imigrantům

přisuzoval pouze negativní vlastnosti a páchání kriminálních skutků, varoval před rabováním a ozbrojeným bojem proti tuzemskému obyvatelstvu z jejich strany, nabádal k zavírání imigrantů do zajateckých táborů. Dále podle obžaloby doporučoval, aby bylo zákonem zakázáno míšení ras, hovořil a psal o migrantech jako o „nadržených negrech“, „parazitech“, „vetřelcích“, „barbarech“ a „negramotech“. Policie se případem zabývala jako přečinem hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku podala návrh na podání obžaloby. Návrh na podání obžaloby byl podán pro několik případů. Obžaloba byla podána pro přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku. Hlavní líčení v době sestavování Zprávy ještě neproběhlo.

38. ÚTOK NA OBČERSTVENÍ

Červenec 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, útok na majetek

V době kolem páté hodiny ranní přišli útočníci k provozovně Döner Kebab. Jeden z nich prohodil skleněnou výlohou do vnitřních prostor provozovny cihlu s nápisy „STOP HALAL“ a „FUCK ISLAM“. Dále útočnick vhodil dovnitř skleněné láhve od mléka naplněné směsí zbytků potravin, moče a dalších látek, čímž výlohu rozbil a zároveň zničil registrační pokladnu v provozovně. V neposlední řadě jeden z útočnicků poškodil druhou část skleněné výplně hozeným kamenem. Celková škoda způsobená tímto útokem byla vyčíslena na 23 278 Kč. Podle obžaloby si útočníci vybrali provozovnu k útoku z důvodu, že je zde připravováno tzv. halal jídlo, tedy jídlo povolené islámem a konzumované (nejen) muslimy. Jednalo se navíc o pachatele, kteří útočili již dříve na podniky registrované v síti „Hatefree“. Za všechny tyto útoky byli pachatelé odsouzeni pro spáchání přečinnů Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, 3 písm. b) trestního zákoníku. Oběma pachatelům byly uloženy mimo jiné podmíněné tresty odnětí svobody a povinnost uhradit vzniklé škody. Podmíněné tresty byly uloženy v délce mezi devíti až 12 měsíci, odloženy byly na zkušební dobu od devíti do 48 měsíců.

Hlavní město Praha

39. ÚTOK TAXIKÁŘE

Červenec 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Obětí útoku se stal cizinec a muslim, kterého napadl řidič taxislužby. Klient byl přesvědčen o tom, že taxikář mu za své služby naučtoval nepřiměřeně vysokou částku. Snažil se mu proto vysvětlit, že obvykle platí za stejnou trasu mnohem nižší cenu. Napadený měl z řidiče strach, proto začal sám pro sebe mluvit arabsky. Řidič mu dal jasně najevo, že nemá rád muslimy a cizince a nepřeje si, aby mluvil arabsky. Napadený muž nakonec za taxi službu zaplatil požadovanou částku, po vystoupení z vozu se ale dožadoval vrácení zbytku peněz. Taxikář proto také vystoupil, vzal z kufru železnou tyč a způsobil napadenému dvojnásobnou zlomeninu holenní kosti. Čin byl v době sestavování Zprávy vyšetřován jako ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a trestního zákoníku.

40. NAPADENÍ NA NÁMĚSTÍ

Červenec 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace či identita, náboženství, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Zastrahování nebo vyhrožování

Dva muži začali zjevně bez jiné než předsudečné příčiny pokřikovat na muže: „Ty buzerante, patříte všichni do plynu, já vás nenávidím, že jste mejnstrým...“ Napadenému se pak útočníci postavili do cesty a jeden z nich pokračoval ve vulgárních urážkách a nadávkách. Nakonec mu řekl, že „všichni Židi, imigranti a islamisti patří do plynu“. Napadený se ho zeptal, jestli si uvědomuje, že schvaluje holokaust. Útočník na to odpověděl: „Hitler měl pravdu, a až tě příště potkám, půjdem rovnou do sprchy...“ Při odchodu podal útočník napadenému ruku zdánlivě na usmířenou. Ve skutečnosti ho chytl za rameno a řekl mu, že až se příště potkají, tak ho zastřelí.

41. ÚTOK NA VEGANY

Červenec 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Příslušnost k subkultuře

Forma incidentu: Slovní útok

Na internetovém portálu YouTube.com zveřejnil své video kulturista, který v části videa sprostě uráží osoby vyznávající veganský životní styl a zejména osoby vedoucí k tomuto životnímu stylu i své děti. Konkrétně útočník hovoří o tom, že tito lidé nejsou normální a veganství je smrtelně nebezpečný druh asociální choroby. K tomu dodává: „Jseš prostě špína, zmrd a zasloužíš si smrt, ty svině. Bejra na tebe ty, kundo zkurvená, ty vole.“ Útočník se již dříve nenávistně vyjadřoval na svém oficiálním profilu na FB vůči uprchlíkům. Podle vyjádření Krajského policejního ředitelství hlavního města Prahy tento případ nebyl policií na území Hlavního města Prahy šetřen.

42. URÁŽKY PŘES E-MAIL

Červenec 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Soused nadával rusky mluvící ženě kvůli jejímu původu v e-mailové komunikaci.

43. NAPADENÍ MĚSTSKOU POLICIÍ

Srpen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Bezdomovecství

Forma incidentu: Fyzický útok

Člověk bez domova se domnívá, že byl napaden městskými strážníky kvůli svému sociálnímu postavení. Strážníky na muže přivolali pracovníci nemocnice, kteří odmítli muže ošetřit. Strážníci odvezli muže do míst, kde nejsou průmyslové kamery, vyhodili ho z auta na zem, dali mu pouta a jeden z nich muže „zaklekl“, přestože ho napadený upozornil, že má kontuzi lokte. Poté ho strážníci podle jeho slov mlátili před autem. Opakovaně ho kopali do oblasti ledvin a do stehna. Ani po několika výzvách napadeného se žádný ze strážníků

Hlavní město Praha

nelegitimoval, ani nevysvětlil důvody brutálního zásahu. Jeden z nich během zásahu do telefonu vysvětloval své družce, že nepřijde na domluvenou schůzku, protože ho „kvůli nějakému zmrdovi odvolali ze služebny“. Nakonec ho odvezli na služebnu státní policie, kde ho propustili. Nikdo ze zaměstnanců policie muže nelegitimoval ani nezadržel. Policie vyšetřovala dva trestné činy: Zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1, písm. a), kterého se měli dopustit strážníci městské policie, a Neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 trestního zákoníku, kterého se měli dopustit zaměstnanci nemocnice. Oba případy byly však odloženy, protože podle policie ani v jednom případě nešlo o podezření ze zmíněných přečinů.

44. STŘELBA NA OSOBY BEZ PŘÍSTŘEŠÍ

Srpen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Fyzický útok

Člověk bez domova se kolem deváté hodiny večerní vracel z náu-pu. Po cestě se zastavil u dalších kamarádů (lidí bez domova), kteří sedávají na betonové zídce u cesty, a povídal si s nimi. Zhruba za hodinu se s nimi rozloučil a šel směrem k místu, kde přebývá. Náhle ucítil ránu do krku a uviděl pohyb v domě, kolem kterého procházel. Sundal si košili a přiložil si ji k ráně. Poté volal na manželku, že ho někdo postřelil, popošel pár kroků a spadnul na zem. Projektil mu zůstal v těle, jelikož byl blízko páteře. Na místo dorazila policie i záchranná služba. Klient byl převezen do nemocnice. Pachatel skončil v policejní cele. Nakonec byl na pachatele vydán trestní příkaz pro Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 v jednočinném souběhu s Výtržnictvím podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, přičemž výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Pachatel ani státní zástupce odpor nepodali. Příklad nebyl policií ani soudy řešen jako případ NzN. Napadený však útok jako nenávistně motivovaný popsal. Na místě před střelbou nedošlo k žádnému konfliktu a skupina osob, na kterou pachatel střílel, nedělala žádný velký hluk. I pachatel ve svých výpovědích uváděl, že střílel na bezdomovce, protože smrdí. Tedy i jeho vyjádření o bezdomovcích podporuje verzi, že se jednalo o nenávistný incident.

45. „SMRT NEGRŮM, SMRT VIETNAMCŮM, SMRT ŽIDŮM, CIKÁNŮM, SMRT UPRCHLÍKŮM“

Září 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita, náboženství, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok, jiná (hajlování)

Opilý útočník poblíž tramvajové zastávky vykřikoval různé vulgarismy. Když kolem projížděla tramvaj, v níž cestovali turisté původem z Asie, směrem k tramvaji „zahajloval“ a vykřikl „hajl“. Když proti němu zasahovali strážníci městské policie, pokračoval v „hajlování“ a přitom křičel „smrt negrům, smrt Vietnamcům, smrt Židům, Cikánům, smrt uprchlíkům“, což provázel různými dalšími vulgarismy. Jednomu ze strážníků vyhrožoval, že si ho najde a že ho skope, až nebude v uniformě, nebo že ho, až se potkají při nějaké demonstraci, zabije. Policie se případem zabývala jako Projevem sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Za tento přečin a přečiny Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku byl útočník odsouzen trestním příkazem k trestu odnětí svobody na jeden rok, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu tří let.

46. „JUDE RAUS“

Září 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně

Pohnutka: Náboženství, politické přesvědčení

Forma incidentu: Graffiti

Dva útočníci nasprejovali po domech několik svastik a nápisů, včetně následujících: „Sobotka je čůrák“, „FANS“, „1893 - SPARTA“, „Sobotka je kunda“, „88“ umístěno v kruhu rozděleném na čtyři části, „JUDE RAUS“, „i pro slavia kunde“, „ACS“, „SPARTA HOOLIGANS“. Jeden z útočníků dále posprejoval jiné domy svastikami a nesrozumitelnými nápisy. Policie přečin kvalifikovala jako Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Věc byla ukončena rozsudkem obvodního soudu ve spojení s usnesením soudu vyšší instance. Podle soudu jeden z útočníků spáchal přečin Poškození cizí věci

Hlavní město Praha

podle § 228 odst. 2 a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Za tyto činy byl odsouzen k trestu obecně prospěšných prací v délce 200 hodin a uhrazení způsobené škody. Druhý pachatel byl odsouzen za Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce pěti měsíců. Dále oba museli uhradit částku 28 227 Kč.

47. NÁSILÍ VE ŠKOLE

Září 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Barva pleti

Forma incidentu: Slovní útok

Třináctiletý chlapec, jehož otec je původem z Afriky, čelí ve škole šikaně kvůli své barvě pleti. Spolužáci chlapce uráží a slovně ho ponižují. Tomu se chlapec snaží bránit. Jednou se dokonce se spolužáky popral. Chlapec se také pokusil získat podporu učitelů, ti však stojí spíše na straně jeho spolužáků. Rodiče chlapce celou situaci řešili s Českou školní inspekcí a s vedením školy, avšak žádného výsledku nedosáhli.

48. VERBÁLNĚ AGRESIVNÍ FANOUŠEK BOHEMIANS

Září 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace či identita

Forma incidentu: Slovní útok

Muž a jeho partner zažili homofobní útok. Po cestě z tramvaje na nástupišti metra za napadenými šla dvojice fotbalových fanoušků, která na ně urážlivě pokřikovala. Např. na ně řvali: „Teplice, Teplice.“ Dále dělali různé narážky pokaždé, když kolem prošel nějaký muž. Dvojice se během útoku bála o své bezpečí.

49. SPREJERSTVÍ Z DŮVODU BARVY PLETI

Září 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti

Forma incidentu: Graffiti

V době sestavování Zprávy policie případ stále vyšetřovala, proto neposkytla bližší informace. Jedná se o trestný čin Poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, 2, 3 písm. b) trestního zákoníku.

50. NAPADÁNÍ KVŮLI ZDRAVOTNÍMU STAVU A SEXUÁLNÍ ORIENTACI

Září 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Sexuální orientace či identita, zdravotní postižení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, útok na majetek (poškození budov, věci), fyzický útok

Dva muži zažívali opakované verbální napadání ze strany svých sousedů kvůli zdravotnímu stavu (neurologickému onemocnění podobnému roztroušené skleróze a autismu) a své sexuální orientaci. Útoky se děly opakovaně a začaly slovně. Vše vyvrcholilo napadením u vchodu do domu. Útočníci nejprve cosi pokřikovali. Poté se snažili vykopnout dveře, za které napadení zašli. Přitom varovali napadené, že pokud je uslyší v noci křičet, přijdou a zabijou je. Policie část útočnicků odvezla na záchytnou stanici a část na policejní stanici. Policie čin vyšetřovala jako přestupek proti občanskému soužití. Podle našich informací nebyla nenávistná pohnutka zohledněna. V důsledku celého incidentu se napadení doma necítí bezpečně.

Hlavní město Praha

51. „ZASRANEJ BUZERANT“

Říjen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace či identita

Forma incidentu: Slovní útok

Muž je kvůli své sexuální orientaci opakovaně verbálně napadán a diskriminován, a to v práci i na ubytovně. Muž zmiňoval nadávky jako „zasranej buzerant“.

52. VERBÁLNÍ NAPADÁNÍ SPOLUŽÁKY

Říjen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Chlapec je ve škole spolužáky verbálně napadán kvůli svému ruskému původu. Když se chlapec vůči tomuto napadání vymezil, doplatil na to sníženou známkou z chování.

53. NAPADENÍ REŽISÉRA

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, odmítla se incidentem zabývat

Pohnutka: Bezdomevceví

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Lidé bez domova se stávají terčem útoků ze strany pracovníků ochranky na pražském hlavním vlakovém nádraží. Nepříjemnosti s pracovníky ochranky zažil také známý režisér, který zde nad rámem čekal na vlak. Pracovnice kavárny a poté pracovníci ochranky vyhodili poškozeného ven i přesto, že měl platnou jízdenku na vlak. „Celou dobu mi tykali a nadávali do haj..., buzerantů a fetáků,“ popsal incident poškozený v médiích. Když pak poškozený nahlásil chování policii, pracovníci ochranky jej sledovali a jeden si bouchal do otevřené dlaně. Důvodem nevhodného chování a výhrůžek mělo podle pracovníků ochranky být, že poškozený režisér „byl ožralý a smrděl“. Policie se případem zabývala. Podle informací, které nám policie poskytla, napadený odmítl spolupráci, proto policie případ uzavřela bez dalších opatření.

54. ČASTÁ VERBÁLNÍ NAPADÁNÍ KVŮLI VÍŘE

Listopad 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Cizinka muslimského vyznání je ve veřejném prostoru z důvodu své víry častou obětí různých napadání, kvůli kterým se necítí bezpečně. Téměř každý den zaznamenává nadávky a nepřátelské pohledy. S problémy se setkala i při návštěvě lékaře, jenž se jí ptal, proč jsou tady, proč nezůstali doma (pochází z oblasti Blízkého východu) a co tady hledají za štěstí. Žena nepodala žádné trestní oznámení.

55. „VYPÁLIT ROMEU“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Národnost či etnicita, politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Pod článkem na informačním serveru ROMEA informujícím o vítězství hudební skupiny Ortel v soutěži Český slavík zveřejnil útočník výhrůžku: „Vypálit Romeu.“ Romea podala trestní oznámení. Policie jej prověřila a konstatovala, že zvolání nezaslouží pozornost OČTŘ. Útok nebyl prověřován ani jako přestupek.

56. „ZA CHVÍLI JDU POŘÁDAT HONY NA CIKÁNSKEJ ČERNEJ DOBYTEK.“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Chlapec je ve škole spolužáky verbálně napadán kvůli svému ruskému původu. Když se chlapec vůči tomuto napadání vymezil, doplatil na to sníženou známkou z chování.

Hlavní město Praha

57. TRANSGENDER ŽENA NAPADENA VLASTNÍM OTCEM

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Sexuální orientace či identita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Transgender žena byla fyzicky napadena svým otcem. Když si přišla pro mzdu do rodinné firmy, kde pracuje se svým otcem, místo výplaty se jí dostalo agresivního jednání. Otec na poškozenou křičel: „Nedám ti žádné peníze, ale zabiju tě! Vypadni odtud, vyhodím tě, protože jsi gay.“ Pachatel pak poškozenou fyzicky napadl, uhodil ji do tváře, do ruky a kopl ji. Na místo byla přivolána policie. Ta však nijak nezasáhla. Poškozená proto sama vyhledala lékařskou pomoc v nemocnici. Policie vyhodnotila čin jako přestupek. Momentálně probíhá přestupkové řízení, ve kterém není nenávistná pohnutka zohledněna.

58. ANTISEMITISMUS V METRU

Prosinec 2016

Stav: Neznámo

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž nosící jarmulku byl opakovaně verbálně napadán pracovníky Dopravního podniku hlavního města Prahy. Útočníci hovořili o plynových komorách a řezání hlav. Muž sepsal stížnost na dopravní podnik. Odpovědná pracovnice dopravního podniku v reakci na stížnost uvedla, že napadený „nemá nosit jarmulku, protože tím vyvolává nenávistné projevy“. Dále odpovědná pracovnice doporučila, aby se napadený zeptal pachatele na jméno či zastavil soupravu metra a přivolal policii.

59. NAPADENÍ AFGHÁNSKÉ RESTAURACE

Prosinec 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Žena původem z Afghánistánu byla napadena po zveřejnění rozhovoru o své rodinné restauraci. Po uveřejnění rozhovoru začala skupina „Islám v ČR nechceme“ brojit proti ženě i rodinné restauraci prostřednictvím příspěvků na FB. Např. byl zveřejněn tento příspěvek: „Po devatenácti(!) letech v ČR [anonymizováno] se svoji afghánskou rodinou PRODÁVÁ VE SVÉ RESTAURACI POUZE A JEN HALAL MASO (informace ověřena). Ne. [anonymizováno] není integrovaná ani sem nepatří. Lidé, co nemají ani bazální soucit se zvířaty, lidé, kteří zkopávají a mlátí býky aby jim následně za plného vědomí téměř uřízli hlavu 40 – 50 cm hlubokým halal řezem a nechali je pomalu dodělávat a dusit se vlastní krví. Ne, toto zde opravdu nepotřebujeme. FB profil restaurace, kde můžete zanechat svůj názor: [anonymizováno]“ Pod tímto statusem se objevily komentáře, z nichž uvádíme pouze některé: „Jak já je nesnáším!“, „Svine hnusne“, „Myslím že o nich nelze hovořit jako o lidech jsou to prvoci a zaslouží si zahynout, Takové primitivní barbarství do Evropy 21. století nepatří !!! Zakázat HALAL a vykopat všechny co s tímto zvěrstvem mají společného a potrestat vysokými tresty ty, co takovou ohavnost v této republice povolila!!!!“, „Vy sem prostě nepatříte“. Na základě těchto příspěvků začali s útoky na FB i další příznivci této stránky, kteří přidávali přímo na facebookovou stránku restaurace nejnižší možné hodnocení (jednu hvězdičku) a např. tyto komentáře: „Your meat came to contact with filthy muslim hands... Its unhelathy for any race to take meat full of toxic bacterias“, „Odporné“, „Fuj“, „Tohle mají být ti integrování? Je mi na zvracení“. Žena se na základě těchto facebookových aktivit začala obávat o své bezpečí i o bezpečí svých blízkých.

Hlavní město Praha

60. ZASTALA SE HENDIKEPOVANÉHO

Prosinec 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Zdravotní postižení

Forma incidentu: Neznámá

Žena kontaktovala naši organizaci, protože byla napadena neznámým pachatelem z toho důvodu, že se zastala osoby se zdravotním postižením. Znovu nás již nekontaktovala, a proto nejsou další informace o případu známy. Lidé napadení z důvodu spřízněnosti se skupinami ohroženými NzN mohou být též považováni za oběti NzN. V podobném duchu rozhodl již Evropský soud pro lidská práva ve věci Škorjanec proti Chorvatsku.

Středočeský kraj

61. NAPADENÍ SKUPINOU

Leden 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

O silvestrovské noci byl napaden pár a bratr ženy z tohoto páru z důvodu romské národnosti. Nejdříve došlo k verbálnímu napadení partnera a bratra ženy v prostorách restaurace, kam odešli oslavit Silvestra. Z prostor restaurace je skupina lidí vytlačila ven s tím, že tam nemají co dělat, a následně na ně fyzicky zaútočili. Útočníci povalili ženu na zem, kde ji bili a kopali do ní. Její partner se jí snažil bránit a osvobodit, aby mohli utéct pryč. U fyzického napadení před restaurací se objevili další lidé. Fyzický útok byl doprovázen skandováním hesel: „Bílá síla!“ a „Černý svině, podpálíme vás, dostanete boxerem!“ Celý incident viděla také sestra napadené ženy a napadeného muže z nedalekého bydliště, proto přispěchala na pomoc napadeným. Následně byla k incidentu přivolána policie. Napadená byla hospitalizována v nemocnici. Sestra byla v důsledku incidentu ještě tentýž večer verbálně napadena v místě svého bydliště.

Sestra napadené druhý den ráno podala trestní oznámení pro verbální útoky v místě jejího bydliště, které byly spojeny s případem samotného napadení její sestry. Vyšetřování bylo nejdříve odloženo, avšak na pokyn státního zástupce bylo znovu otevřeno. V současné době probíhá řízení před soudem. Verbální útoky nebyly policií vůbec šetřeny. V rámci tohoto incidentu bylo také podáno trestní oznámení na partnera fyzicky napadené ženy za napadení. Partner ženy byl pravomocně odsouzen z pokusu o Ublížení na zdraví a Výtržnictví k trestu odnětí svobody ve výši 10 měsíců s podmíněným odkladem na 20 měsíců. Pachatelé, kteří napadli ženu, byli obžalováni z přečinů Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 2 písm. e) a Výtržnictví podle § 358 trestního zákoníku. V tomto případě byli pachatelé pro nedostatek důkazů obžaloby zproštěni.

62. STRÁŽNÍCI ŠIKANUJÍ BEZDOMOVCE

Únor 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Dva strážníci městské policie opakovaně verbálně a fyzicky napadali osoby bez přístřeší. Jako NzN tento případ klasifikujeme s ohledem na to, že se jednalo o dlouhodobou a opakovanou šikanu a násilí. Zároveň zde chybí jiná motivace a napadané osoby byly vybírány pro jejich sociální postavení a zranitelnost s ním spojenou. Tuto nenávistnou motivaci a další praktiky příslušníků dané městské policie také zmiňovali v médiích muži bez přístřeší, kteří do zmíněného incidentu byli zapojeni. Pachatelé jsou obžalováni ze sedmi skutků, v rámci nich např. během noční razie v opuštěném objektu, kde napadení přespávali, spícím lidem nastříkali dráždivé látky do obličeje a následně je bili. Dále jednotlivce fackovali nebo bili pěstmi a kopali, i když leželi na zemi. Rovněž odvázeli osoby bez přístřeší za město, kde je zanechali a v chladném počasí jim odebrali obuv. V současnosti probíhá hlavní líčení před soudem. Muži jsou obviněni ze Zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329, Vydírání dle § 175 a Mučení a jiného nelidského a krutého zacházení dle § 149 trestního zákoníku.

Středočeský kraj

63. SPORTOVEC PROTI UPRCHLÍKŮM

Únor 2016

Stav: Neoznáměno policii

Pohnutka: Barva pleti, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Žena viděla nenávistný příspěvek známého sportovce, jenž na svém oficiálním facebookovém profilu vyzývá k vraždění imigrantů. U fotky sportovce a malé dívky byl umístěn text: „Tak presne toto je duvod brutalne a bezcitne zavraždit každého barevneho pris-tehovalce jen muze predstavovat nebezpečí pro nase deti! Kdo nevidi realne nebazpečí v této nemajetne verbezi je slepi a měli by mu vypalit oci... nenchte si namluvit ze migrace nižší rasy je v poradku... chrnate svoje deti a bojujte za jenich bezpeci... ja budu do posledni kapky moji krve.“

64. „VYPÁLIT ROMÁKY“

Březen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrášování nebo vyhrožování, útok na majetek

Na ubytovně v prostorách společné chodby muž napadl skoro šedesátiletou ženu. Vyhrožoval jí mimo jiné slovy, že „všechny romáky vypálí, zabije, vyhází z okna“ a „cikáni patří do plynu“. Poškozená se posléze zamkla ve svém pokoji. Nato se útočník začal domáhat otevření dveří. Opětovně vyhrožoval újmou na zdraví a do dveří pokoje bušil hasicím přístrojem, čímž dveře poškodil. Muž byl následně vykázán dalšími nájemníky před ubytovnu, kde nožem propíchl u vozidla Ford Transit tři pneumatiky. Poté se na místo dostavila policejní hlídka, která obviněného odzbrojila a zadržela. Při zákroku útočník policistovi vyhrožoval jeho likvidací. Policie případ ukončila návrhem na podání obžaloby ze spáchání mimo jiné přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 trestního zákoníku. Okresní soud uznal pachatele trestním příkazem vinným pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, Porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 ve stádiu pokusu, Poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 a Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a) trestní ho zákoníku. Soud útočníkovi uložil úhrnný trest obecně

prospěšných prací v rozsahu 300 hodin a povinnost nahradit škodu ve výši 16 520 Kč.

65. „JSEM DRUHÝ HITLER“

Duben 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu pro mládež II. stupně

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Žena viděla nenávistný příspěvek známého sportovce, jenž na svém oficiálním facebookovém profilu vyzývá k vraždění imigrantů. U fotky sportovce a malé dívky byl umístěn text: „Tak presne toto je duvod brutalne a bezcitne zavraždit každého barevneho pris-tehovalce jen muze predstavovat nebezpečí pro nase deti! Kdo nevidi realne nebazpečí v této nemajetne verbezi je slepi a měli by mu vypalit oci... nenchte si namluvit ze migrace nižší rasy je v poradku... chrnate svoje deti a bojujte za jenich bezpeci... ja budu do posledni kapky moji krve.“

66. NAPADENÍ KÝBLEM

Únor 2016

Stav: Oznáměno policii, kvalifikováno jako přešupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Žena byla fyzicky napadena, protože se zastala své dcery před útočnicí. Útočnice vyhrožovala dceři kontrolou ze sociálního odboru kvůli nedostatečné péči o syna, přičemž ji rasisticky urážela. Žena vyzvala útočnici, aby výhrůžek zanechala a strčila do ní. Útočnice vzala plastový kbelík. Ten o napadenou rozbila, přičemž křičela: „Špinavý cikáni!“, „Kde mám syny, ty mé skinheady.“ a „Škoda, že Hitler zemřel, protože kdyby tu byl, tak by vás nechal zplynovat.“ Napadená utrpěla modřiny a podlitiny a také tržnou ránu na čele. Žena podala na útočnici trestní oznámení. K incidentu byla přivolána policie, která vše zdokumentovala a celý případ předala pře-stupkové komisi. Průběh přestupkové komise ženu velmi zasáhl, neboť k ní bylo přistupováno jako k pachatelce.

Středočeský kraj

67. POMALOVANÉ DVEŘE

Červenec 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Graffiti

Na dveře bytu byl namalován symbol hákového kříže a nápis: „Svine černý.“ Jelikož pachatel nebyl zjištěn, bylo vyšetřování policií odloženo. Případ policie kvalifikovala jako přečin Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv § 404 trestního zákoníku a svobod člověka a přečin Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 trestního zákoníku.

68. HOMOFOBIE V KAUF LANDU

Srpen 2016

Stav: Srpen 2016

Pohnutka: Sexuální orientace či identita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, útok na majetek

Mladý muž dlouhodobě čelil v práci slovním útokům ze strany svých kolegů i vedení společnosti. Důvodem byla jeho sexuální orientace. Poškozený byl svým okolím několik měsíců zesměšňován a pomlouván. Poté, co se vrátil z dovolené, našel poškozený na své pracovní skřínce výhružný nápis a homofobní nadávku. Po této události se poškozený rozhodl pracovní poměr ve společnosti ukončit.

69. „CIKÁN NENÍ HODEN OBÝVAT NAŠÍ REPUBLIKU“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Na jeho facebookový profil přidal pachatel komentář: „Zkurvysyn .. a co tvoje texty z ery zacatku rapu .. ses jedno velky cerny ubohy hovno“, „Ja mam oproti Vam jednu velkou vyhodu .. Jsem bilej .. Umim, psat, umim cist a nepotrebuju k životu socialni davky .. V České republice jsme doma my .. My bili

.. jak rikate vy gadzove .. Takze cikan .. není hoden obyvat naši Republiku .. Cikan není a nikdy nebude Cech .. A proto by Vas měli všechny posbírat a do jednoho .. i do posledního dítěte by Vas měli Vyvrazdit .. To by se pak duchodcům lepe zilo .. Kdyby najednou dostávali duchod třeba 25 000 a ne jen 8 .. Takze ano vždy budu pro ABY JSTE CHCIPLI VSICHNI DO JEDNOHO .. Pak tady bude lip ..“ Dále v reakci na další komentáře připojil komentáře: „CIKAN DO PLYNU“, „Banga je cernej zkurvysyn a mel by v první rade chcipnout“. Proti pachateli bylo zahájeno trestní stíhání pro spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.

70. „NEBO EŠTĚ LÉPE, POSLAT DO PLYNU“

Listopad 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Na jeho profil přidal pachatel tento komentář: „Ano, tak se tleskalo nacismu, ted uz zbyva ho rozsirit co nejvic to pude, ptz. takový kokoti, cerni, zidi, atd... Musí opustit naši vlast, bílou vlast, Evropu, a tahnou nekam do prdele, nebo este lepe, poslat do plynu jak driv :-).“ Pachatel byl odsouzen rozsudkem pro přečin Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 100 hodin.

Středočeský kraj

71. „PODRÍZNOUT TĚ VE STYLU SLIMÁKŮ”

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Pachatel umístil na jeho profil příspěvek: „Černá svině, to je lichotka, jsi jen hnusná špína, zmrde, a plyn moc jednoduché, podříznout tě ve stylu slimáků.“ Policie se případem zabývala a postoupila jej do přestupkového řízení, které v době sestavování Zprávy stále probíhalo.

72. „CO TY VOPICE ČERNÁ”

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Útočník poslal ve facebookovém chatu oběti následující zprávy: „Ani za první republiky ty černá hubo vás tu nechtěli padej odsud si čeč jak okamura.“ a „Co ty vopice černá nech Ortel na pokoji jasný rači chcípni cikáne zkurvenej kdyby vám ten Vlastizrádce Havel neotevřel hranice tak tu nejste nestidím se za to že jsem Rasista a neodepisuj.“ Policie se případem zabývala a postoupila jej do přestupkového řízení, které v době sestavování Zprávy stále probíhalo.

73. „CECHY CECHUM”

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Útočník vložil příspěvek ke statusu poškozeného ve znění: „No jo svine jedny cikansky nikdy nehrabli na pracu jen se prizivujou na slusnych obcane cr a když se to nikomu nelibi tak je rasista a kdys vy nadavate na do svini bílych tak rasisti nejste jo zalezte odkud ste prisly CECHY CECHUM.“ Policie se případem zabývala a postoupila jej do přestupkového řízení, ve kterém byla pachateli uložena pokuta 500 Kč.

74. „CO TY ČERNÁ ŠPÍNO”

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Na jeho profil přidal pachatel tyto komentáře: „Negr co by měl zkusit Cyklon B“, „Tvoje zem je jinde :D tohle tvoje zem není! Se sem přiserete a hned je to vaše zem?? Naše republika by měla být bílá jak čerstvě padlej sních ...a ještě se zastáváš muslimů ty si dobrej čůrák njn v téhle době plynem do rypáku nedostaneš ale nějakej kokot v županu ti uřízne hlavu...“, „Co ty černá špino myslíš že mě tady sundáš nějakou dojebanou hudbou běž radši pracovat ty nepřizpůsobivý odpade !!!!! A skin nejsem je vidět že vaše vzdělání je k hovnu to bude tím že nejste češka .)“, „Tak sorry jseš bílá a chodíš z negrem měl bys ho v noci udusit plynem“. Dále útočník přidal do diskuze odkaz na píseň s názvem „Sieg heil“ skupiny Massemord. Proti pachateli bylo zahájeno trestní stíhání pro spáchání přečinů Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 404, Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1, 2 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod § 356 odst. 1, odst.

Středočeský kraj

3 písm. a) trestního zákoníku.

75. „ALE TY JSI ŽIDÁK NO CIKÁNI JEDOU PODLE VAŠICH INSTRUKCÍ“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přešupek

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření umístil útočník na jeho profil tyto příspěvky: „Ivana [anonymizováno] Nediv se lidi toho maj dost! Živíme vás ! A co děláte vy? Bordel a množíte se jako potkani za naše prachy ! Jste černí nacisti“, „ty černá hubo ty své texty o prcání si nechej pro cikány ! jak to že takové hovno jako ty děláš besedy na školách co ?? kurvo učíš je jebat? Zalez do p.če své matce !!“, „Drž hubo pičo banga patří mezi černé nacisty !! ničí nám mládež !“, „Čím více zničených bílých dětí tím pro ně lépe ! prcání šukání fet chlast to je banga vzor !“, „Ale ty jsi židák no cikáni jedou podle vašich instrukcí“, „Jebu tě do huby židáku howk“, „Jakub XXX víš co? Běž těm černým nacistům vylízat prdel :D“. Policie se případem zabývala a postoupila jej do přestupkového řízení, ve kterém pachatelka dostala pokutu 500 Kč.

76. „HO-HO-HOLOCAUSTS“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přešupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření umístil útočník na jeho profil tyto příspěvky: „Po tom jsem precetl ty hovna co píše ta cikanska spina jdu koupit nejake cedka ortel...“ Dále přispěl obrázkem s nápisem: „HO-HO-Holocausts“ a příspěvkem: „Nasral jsem tě negře“. Policie se případem zabývala a předala ho do přestupkového řízení. Útočník dostal pokutu 500 Kč.

77. „CYKLON B“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přešupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření umístil útočník na jeho profil tyto příspěvky: „Kdyt jsi cerna svine!“ a „Cyklon B“. Policie se případem zabývala a nakonec jej postoupila do přestupkového řízení. Útočník dostal pokutu 400 Kč.

78. „CIKÁNI JSOU MOR PRO CELOU EVROPU“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření umístil pachatel na jeho profil tento příspěvek: „Cituji – Hitler byl zmrd, ale když tu byl, tak taky mohl v Evropě dotáhnout tu cikánskou otázku ke konečnému řešení...“, „Ano vím, a proto píšu „jen“ o cikánské otázce.. Hitler považoval Slovany za mor, ale cikáni jsou mor pro celou Evropu.. V Českých zemích jsou už asi 400 let... a nic se sebou neudělali. Není to naše vina, ale jejich. Nejsou schopni se přizpůsobit 400 let tak co s nima? Nic jiného než konečné řešení nemá cenu, a za tím si stojím!“ Policie se případem v době zpracování Zprávy stále zabývala.

Středočeský kraj

79. „SKURVENY NEGRE“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření vložil pachatel na zpěvákův profil příspěvky: „Skurveny negre“, „meine Ehre heisst Treue“, „aby te pojebalo 1000 privandrovalcu ty pico si rozni kundo“. Policie se případem v době zpracování Zprávy stále zabývala. Případ byl policií kvalifikován jako Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku.

80. „MEINE EHRE HEIST TREUE“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil tento příspěvek: „Co dodat Bango Meine Ehre heisst Treue.“ Toto motto bylo používáno příslušníky SS. Policie se případem v době zpracování Zprávy stále zabývala a případ kvalifikovala jako přečin Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

81. „VŠECHNY CIGANY MEL ADA VYHLADIT DO POSLEDNÍHO“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření umístil útočník na jeho profil tento příspěvek: „Ty nemas lebku kurvo neger-ska? Tak jsi taky nácek mrdko cerna zkurvena. Všetchny cigany mel Ada vyhladit do posledního. Mrdko neger-ska.“ Policie se případem v době zpracování Zprávy stále zabývala a případ kvalifikovala jako přečin Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

82. „CIGÁNI A INÉ PODRASI PATRIA DO PLYNU“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření pachatel umístil na zpěvákův profil tento příspěvek: „Třeba to zopakovať Cigáni a iné podrasi patria do plynu!!! Sú medzi vami aj slušný cigáni, to priznávam ale drvivá väčšina sú príživnícké zlodejské špiny ktoré tu nemajú miesto.“ Policie se případem v době zpracování Zprávy zabývala. Případ kvalifikovala jako Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku.

Středočeský kraj

83. „DEJ MI BOUCHAČKU A BEZTRESTNOST A TYHLE MRDKY BUDU STRILET NA POTKANI“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil tyto příspěvky: „Dej mi bouchačku a beztrestnost a tyhle mrdky budu strilet na potkani. Dej mi vladu a všechny tyhle spiny jdou do plynu !!!“, „Ty špíno cikánská. Drž hubu a bud rad ze nejdes do plynu ty zmrde. Ortel je hlas našeho naroda. Ukazý mi kde je cikanska zeme a hned Te tam vykopu spino. Ale vy jste jak hmyz co se všude siri a jen všechno zere. Tak drz picu nebo skoncis na prvním strome ty kundo cikanska !!! Mrdko černá, patříš do plynu !!!“ Policie se případem v době zpracování Zprávy stále zabývala. Případ byl kvalifikován jako přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2. písm. b) trestního zákoníku, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezení jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 a 3 trestního zákoníku, Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku, Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku.

84. „PLYN NA MRDKY“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil tyto příspěvky: „Plyn na mrdky ... Pazderková aspoň pět pořádných muslimských parohů mezi půlky. Pak může pískat fena přiblblá :).“, „JJ vy černo mrdi!“ Policie se případem v době

zpracování Zprávy stále zabývala. Případ byl kvalifikován jako přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezení jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) trestního zákoníku a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

85. „ANTI KURWY“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita, náboženství, politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil tento příspěvek: „Všechny ty anti kurwy do plynu cigani, antifa, židi a lidi co to hlavě nemají v pořádku a svět bude hned lepší zdár morgošíííí :D.“ Policie se případem v době zpracování Zprávy zabývala. Případ byl kvalifikován jako přečin Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

86. „ZRADCUM A PRISTEHOVACUM MULTIKULTI ZAJISTIME PŘINEJ- MENŠÍM DEPORTACE JAKO VE 45“

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Bratr známého romského zpěváka byl nenávisně napaden na sociálních sítích kvůli vyjádření zpěváka ke svému k odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník umístil mimo jiné na sociální sítě tento příspěvek: „Odpad který vas bratr nazývá pismeni, Vaše cenzura pravdivého blogu. Pamatujte ze další revoluce nebude sametova - zradcum a pristehovalcum multikulti zajistime přinejmenším deportace jako ve 45 Doporučuji vam oběma aby jste se začali chovat jako normální lidi, nebo na to dojedete. Nemám nic proti jinému názoru, klidně si piště o tom jak je to nesmysl a jak je ortel nacista (i když je to blbost, ale mýlit se je lidské). Ale zrušení blogu, snaha ovládat média – tady

Středočeský kraj

jste milánku za hranici a to vás může stát hodně.“ Policie se případem v době zpracování Zprávy stále zabývala. Incident byl kvalifikován jako Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1, odst. 3 písm. b), Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a přečin Nebezpečného vyhrožování podle § 355 odst. 1 trestního zákoníku.

87. „CÍKÁNI JSOU SICE RASOU. NIKOLIV LIDSKOU“

Prosinec 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrahování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák a jeho bratr byli nenávisťně napadeni prostřednictvím FB, kde se zpěvák vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. Na jeho profil přidal pachatel následující komentář: „Tak i ve mém profilu nenávisťně rádí Patrik Banga. Starší bratr od toho uměleckého černého hovna. A píše tam že fanoušci ortelu jsou náckové. Nejsme jen nemáme rádi černé cikánské kurvy co jen kradou vražděj a berou tučné sociální dávky. Sám jsi stejnej velezmrld Patriku Bangu a potřebuješ plynovou sprchu. Motto. Dne. CÍKÁNI JSOU SICE RASOU. NIKOLIV LIDSKOU Adolf Hitler.“ Dále komentoval další diskuze na sociálních sítích a psal jejich prostřednictvím i soukromé výhružné zprávy jako např.: „Skrátka je černej zmrđ ktorej by měl jít do plynu. Cikány bych všechny splynoval je to rakovina národa.“, „Ti co se zastávají černých svini rovněž s nimi do plynu“, „Cigoš a černá tlama se zde vyblili. Nevyhrál on tak šíří nenávist. Jako všichni negři.“ Pachatel byl obžalován pro přečiny Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Pachatel byl odsouzen k podmíněnému trestu a klientovi byla přiznána náhrada nemajetkové újmy.

88. „NEHAŽTE CIKÁNY DO JEDNOHO PYTLE, ALE ROVNOU DO PLYNU“

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil komentář: „Nehažte cikány do jednoho pytle, ale rovnou do plynu“. Proti útočnickovi bylo zahájeno trestní stíhání pro spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.

89. „TY NEGRAMOTNÝ ČERNÝ CIGANE“

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrahování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření mu prostřednictvím facebookového chatu přišla zpráva: „Ty negramotný černý cigane přestaň se srat do veci kterým nerozumíš, ses špína a ostuda, ze muzes vubec v téhle zemi dýchat!!!“ Policie se případem zabývala. Incident byl vyhodnocen jako přestupek a postoupen přestupkové komisi.

Středočeský kraj / Jihočeský kraj

90. „JEHO PRARODIČE MĚLI ZABÍT V TOM TÁBOŘE“

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil příspěvek: „Curak cernej, kdyby nezpival tak je stejne na podpoře jako všichni černý svině. Jeho prarodiče měli zabít v tom táboře, dnes by aspoň takhle nesluníčkařil.“ Policie se případem zabývala a předala ho do přestupkového řízení. Věc byla vyřízena příkazem o uložení pokuty za přestupek. Útočník dostal pokutu 100 Kč.

91. „DO PLYNU S NEGREM AIDSÁKEM“

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil příspěvek: „DO PLYNU S NEGREM AIDSÁKEM.“ Policie se případem zabývala a předala ho do přestupkového řízení, které v době sestavování Zprávy stále probíhalo.

92. „CIKÁNI DO PLYNU“

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Známý romský zpěvák byl nenávisťně napaden prostřednictvím své stránky na FB, na které se vyjádřil ke svému odchodu při předávání ceny Český slavík skupině Ortel. V reakci na toto vyjádření útočník na jeho profil umístil příspěvek: „Cikáni do plynu.“ Policie se případem zabývala a předala ho do přestupkového řízení, které v době sestavování Zprávy stále probíhalo.

Jihočeský kraj

93. NADÁVKY ČECHŮM

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, trestní stíhání zastaveno pro nepříčetnost

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, jiná (hajlování)

Na veřejně přístupném místě v centru města útočník vykřikoval různé nadávky proti Čechům: „Já vás odprásknu,“, „nacisti“, „nesnáším Čechy“. Nadávky doplnil „hajlováním“ a slovy: „Sieg heil.“ Jeho nadávky byly směřovány na jednoho muže a tři ženy. Policie podala na základě znaleckého posudku návrh na zastavení trestního stíhání, přičemž státní zástupce zastavil řízení pro nepříčetnost. Incident byl kvalifikován jako přečin Nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1, 2 písm. c) přečin Projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku.

Jihočeský kraj

94. „ČERNÝ CIGÁN, NEGR A ISLAMISTA“

Leden 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita, barva pleti

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Tři muži popíjeli a u toho si na telefonu pouštěli písničky Daniela Landy. Poté ve vestibulu nádražní haly verbálně napadli po údajné žádosti o cigaretu dva muže a nazývali je „černými cigány“, „negry“ a „islamisty“. Nato napadení odešli před budovu nádraží, kam je útočníci následovali a fyzicky napadli. První útočník popadl jednoho zezadu za bundu a trhl s ním tak, až upadl na zem. Poté ho nejméně čtyřikrát udeřil pěstí do obličeje, čímž mu způsobil podkožní krevní výron v oblasti levého oka. Následně útočníci poškozeného opakovaně kopali do oblasti hrudníku, břicha a nohou. Druhý útočník strčil do dalšího napadeného tak, že upadl. Ležícího pak útočníci několikrát kopli do hrudníku a do břicha. Případ policie kvalifikovala jako Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku ve stadiu pokusu. Soud I. stupně vydal rozsudek, ve kterém obviněné ze spáchání výše uvedených přečinů uznal vinnými. První z útočnicků byl odsouzen k úhrnnému peněžnímu trestu 20 000 Kč. Druhý útočník byl odsouzen k obecně prospěšným pracím ve výměře 120 hodin. Poslední útočník byl odsouzen k trestu odnětí svobody na dva měsíce, jenž byl podmíněně odložen na zkušební dobu 12 měsíců. Podle vyjádření soudu nelze vyvodit, že by obžalovaní poškozené uráželi rasistickými urážkami v takové intenzitě, že by bylo možné toto jednání označit jako hanobení rasy.

95. NENÁVISTNÉ SKLADBY

Květen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Pachatel umístil na YouTube dvě skladby. První nazval „Nikdo Islám Nechce“. Text písně obsahuje urážky a nadávky vůči vyznavačům islámu a vyzývá k likvidaci vyznavačů tohoto náboženství. V druhé písni s názvem „Insane Hate“ vyhrožoval a urážel zaměstnance jedné firmy. Řediteli závodu vyhrožoval smrtí, vedoucí výroby urážel a ostatním zaměstnancům této firmy vyhrožoval. Vyšetřování

policie ukončila návrhem na podání obžaloby státnímu zástupci. Pachatel byl odsouzen pro spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1, 3 písm. b) v případě skladby „Insane hate“ a v případě skladby „Nikdo Islám Nechce“ pro přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, 3 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku. Soud jej odsoudil trestním příkazem k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce 10 měsíců, podmíněně odloženému na zkušební dobu dvou let, a taktéž k trestu propadnutí věci, a to přístrojového vybavení, které mu sloužilo k vytvoření nenávistných hudebních nahrávek. Trestní příkaz nabyt právní moci.

96. NENÁVISTNÁ PÍSEŇ

Červen 2016

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Patnáctiletý útočník, který se údajně inspiroval rapperem Řezníkem, uveřejnil na YouTube píseň pod názvem „Nejsem rasista“. Ta obsahuje např. tato slova: „Neješ rasista? Uvidíš, za chvíli se změníš, až ti něco kvůli černým zmrdům zmizí. Život tě s nima omrzí. Dej na mou radu, poděř jim bradu. Projed' nožem odpředu dozadu. Odkopni tu hlavu. Sádlo použiješ na lampu. Svítit s ní může do rozkladu.“ Kromě toho útočil na Romy a migranty. Policií bylo vyšetřování ukončeno návrhem na podmíněné zastavení trestního stíhání pro provinění Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3, písm. a) trestního zákoníku. Státní zástupce v souladu s policií trestní stíhání podmíněně zastavil se zkušební dobou 12 měsíců. Dále státní zástupce pachateli uložil vykonat společensky prospěšnou činnost v rozsahu 20 hodin.

Plzeňský kraj

Plzeňský kraj

97. SCHVALOVÁNÍ ŽHÁŘSKÉHO ÚTOKU

Březen 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Nezletilá dívka ze svého profilu na FB zveřejnila příspěvek ve skupině „ARA DISKRIMINACIJA!“ ve znění: „Všechny cikáni by měli ohořet stejně jako Natálka :-) jaký má teď smysl její život, když je ohořelá, bez prstů, neschopná a černá ještě víc než před tím?“ Tento příspěvek byl umístěn nad fotografií poraněné dívky. Policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestných činů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 trestního zákoníku. Vzhledem k nízkému věku pachatelky rozhodl okresní soud o udělení napomenutí s výstrahou. Toto rozhodnutí je pravomocné.

98. VÝKALY NA SYNAGOZE

Duben 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Útok na majetek

Plzeňskou synagogu někdo potřísnil výkaly, rozetřel je po zdi a také na čalounění několika sedadel. Podle policie se jednalo o přečin Výtržnictví dle § 358 trestního zákoníku. Policisté se zabývali všemi možnými okolnostmi, nicméně projevy rasové nesnášenlivosti nebyly zjištěny. Případ byl odložen, protože se policii nepodařilo ustanovit pachatele.

99. NAPADENÍ BEZDOMOVCE POLICISTOU

Červen 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Městský policista bez udání důvodu slovně napadl muže bez domova sedícího na lavičce: „Ty zmrde, socko, bezděci, co tu děláš.“ Poté uchopil muže do páky a natlačil ho do služebního vozidla. Strážníci přikázal poškozeného z tohoto místa odvézt jinam. Tam pachatel vystoupil a poškozeného ze služebního vozidla vytáhl za vlasy. Pak jej dotlačil ke zdi železárství a fyzicky jej napadl. Nejméně šestkrát mu udeřil hlavou o zeď, v důsledku čehož poškozený upadl obličejem na zem a zůstal ležet. Pachatel potom nastoupil do služebního vozidla a kolegyni nařídil z místa odjet. Svým jednáním způsobil napadenému četná zranění. Státní zástupce podal žalobu pro přečin Zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) v jednočinném souběhu s přečinem Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku, ukončeným ve stadiu pokusu. S tímto se ztotožnil okresní soud, který pachatele pro tyto přečiny odsoudil. Krajský soud jeho odvolání zamítl. Útočník byl odsouzen k trestu odnětí svobody ve výměře 18 měsíců, přičemž výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let. Dále byl uložen trest zákazu výkonu funkce strážníka městské policie na dobu čtyř let a povinnost nahradit poškozenému škodu 616 Kč. Nenávistná pohnutka nebyla policií ani soudem shledána.

100. „ZASTŘELÍM TĚ ZA KOMUNISTICKÉ NÁZORY“

Září 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

V krajském městě napadl pachatel poslance Komunistické strany Čech a Moravy. Útočník přistoupil k poslanci sedícímu v restauraci, namířil směrem k jeho hlavě plynovou pistolí. Tento útok doprovodil mimo jiné těmito výrok: „Za ty komunistické kecy tě zastřelím.“ „Střílet tě nebudu, ale on tě zastřelí někdo jinej, ale ne

Plzeňský kraj / Karlovarský kraj

tady v hospodě.“ Za přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 v souběhu s přečinem Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku byl pachatel odsouzen trestním příkazem k trestu odnětí svobody v trvání sedmi měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 30 měsíců. Dále byla obviněnému uložena povinnost zdržet se během zkušební doby požívání alkoholických nápojů a peněžité trest ve výši 2 000 Kč. Také mu byl uložen trest propadnutí plynové pistole.

101. NÁPIS NA VÝLOZE

Září 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, graffiti

Na výlohu prodejny s pánskou a dámskou konfekcí neznámý útočník nasprejoval hákový kříž a nápis: „Jude Slavia“. Policie případ vyšetřovala jako přečin Projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Policie případ odložila, protože se jí nepodařilo ustanovit pachatele.

102. POLEPENÁ PRODEJNA KEBABU

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Neznámý pachatel nalepil na výlohu prodejny Kebab 16 samolepek s výroky: „Svobodu všem nacionalistům.“, „Kosovo patří Srbům.“, „Muslimové z Evropy ven.“ a „Fuck Islam.“ V této věci byly policií zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku. Policie případ odložila, protože se nepodařilo identifikovat pachatele.

103. STRHÁVÁNÍ ŠÁTKU

Říjen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, jiná

Mladá studentka medicíny muslimského vyznání zažila celou řadu napadení: verbální útoky, pokusy o stržení šátku z hlavy, nevráživé pohledy, urážky, opakované kontroly policií. Policii své napadání neoznámila z nám blíže neznámých důvodů.

Karlovarský kraj

104. ZABITÍ SYNA NA DISKOTÉCE

Únor 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně (Vrchní soud)

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Zabití či vražda, slovní útok, fyzický útok

Dva mladí Romové byli na diskotéce konfrontováni dvojicí opilých útočníků. Nejprve jeden z útočníků chodil kolem stolu, kde Romové seděli, a nadával jim, že jsou „Cikáni“, že nemají na diskotéce co dělat a že to tam je „jen pro bílé“. Druhý útočník je pak napadl fyzicky. Jeden napadený svým zraněním podlehl. Pachatel nad svým jednáním neprojevil lítost. Před soudem se vymlouval, že ho oběť napadla a on se jen bránil. Soud oba pachatele odsoudil k trestu odnětí svobody v délce trvání pěti let, poškozené odkázal s náhradou škody do civilního řízení. Pachatel byl uznán vinným ze zločinu Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 a 4 a z přečinu Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Pachatel se ještě během soudního jednání proti rozsudku odvolal k Vrchnímu soudu v Praze. Ten rozsudek plzeňského krajského soudu potvrdil a navíc přiznal poškozeným náhradu škody ve výši 240 000 Kč pro matku a 175 000 Kč pro sestru zemřelého. Ostatní poškození byli odkázáni s náhradou škody do civilního řízení. Rasistické nadávky prvního útočníka a také naprosto nepřiměřená reakce druhého útočníka nasvědčují tomu, že se jedná o předsudečný útok. Nenávistná pohnutka však nebyla v konečném rozhodnutí soudu zohledněna.

Karlovarský kraj / Ústecký kraj

105. „MULTIKULTI NECHCEME“

Září 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Graffiti

Vandal pomaloval pivnici, výlohu prodejny, veřejné WC a lávku přes potok v menší obci nacistickými symboly („SS“, „1488“, hákové kříže), hesly jako „multikulti nechceme“ a dalšími nečitelnými texty (např. „je třeba chránit existenci naší [nečitelný text]“). Případem se zabývala policie pro podezření ze spáchání přečinů Poškození cizí věci podle § 228 a Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 trestního zákoníku. Policie incident odložila, protože se jí nepodařilo odhalit pachatele.

Ústecký kraj

106. „ČEŠI DO PLYNU“

Leden 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Muž se v jedné restauraci choval natolik nevhodně, že jej hlídka městské policie vykázala ven. Útočník nato začal směrem k policistům vykřikovat „Češi do plynu“ a „Čechy podřežu“. Dle svých slov měl být nejdříve napaden hosty, kteří křičeli: „Cikáni do plynu.“ Policie se zabývala výroky pachatele a kvalifikovala je jako přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny podle § 355 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Pachatel byl za uvedené přečiny uznán vinným trestním příkazem, který nabyl právní moci. Odsouzen byl k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců. Výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu 15 měsíců.

107. PRACOVNÍCI OSTRAHY NAPADAJÍ BEZDOMOVCE

Leden 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Skupina osob bez přístřeší byla před budovou nádraží napadána pracovníky ostrahy. Napadení uvedli, že ke slovní agresii dochází pravidelně. Někteří z napadených se domnívali, že byli napadáni, protože jsou bezdomovci. Napadení mělo nejdříve formu verbálního útoku a vyhrožování. Pracovníci bezpečnostní služby také bezdůvodně napadli ženu elektrickým paralizérem. Ta měla více vrstev oblečení, proto neutrpěla žádné vážné zdravotní následky. Jedním z posledních incidentů bylo vyliť vína na tutéž ženu pracovníkem ostrahy. Nikdo z napadených nechtěl věc řešit prostřednictvím policie. Jedna z žen se rozhodla, že bude věc řešit tak, že se pokusí zařídit si bydlení na ubytovně, kde bude ve větším bezpečí.

108. NAPADÁNÍ HENDIKEPOVANÝCH MAMINEK

Únor 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Zdravotní postižení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, útok na majetek

Obyvatelé azylového domu, především hendikepované matky s dětmi, jsou opakovaně napadáni kvůli jejich zdravotnímu stavu. Formy napadání jsou různé. Útočníci hendikepovaným matkám s dětmi vyhrožují a nadávají. Např. jim říkají, že jsou „zpomalené“ a „retardované“. Dále pachatelé ničí majetek domu. Strhávají zvonky, ničí živý plot apod. Ničení majetku útočníci doplňují i tím, že obyvatelům azylového domu vyhrožují jeho podpálením. Obyvatelé jsou také šikanováni ze strany řidičů autobusů či spolužáků a učitelů.

Ústecký kraj

109. ROZBITÝ BANNER HALAL KEBAP

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Útok na majetek

Útočník rozbil banner Halal Kebap u provozovny rychlého občerstvení v menším městě Ústeckého kraje. Při vyšetřování prý policie zjistila nenávistnou pohnutku pachatele. Tento případ se nám však v policejních statistikách nepodařilo identifikovat. Je možné, že se v nich objeví příští rok.

110. ÚTOKY NA STUDENTKU KVŮLI JEJÍMU MUSLIMSKÉMU VYZNÁNÍ

Duben 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Studentka teplického gymnázia čelí kvůli svému muslimské vyznání nejrůznějším verbálním útokům na internetu. Sama je na internetu hodně aktivní. Často se vyjadřuje k problematice útoků na muslimy. Dále např. vysvětlovala, z jakého důvodu nosí hidžáb. Neznámý pachatel založil na FB falešný profil studentky, jehož prostřednictvím posílal fiktivní výhrůžné zprávy. V jedné z nich útočník vyhrožoval pomstou muslimské komunity, bude-li za prezidenta zvolen Miloš Zeman. Chtěl tak vytvořit dojem, že výhrůžky šíří sama napadená. Ta to však na svém skutečném facebookovém profilu dementovala. Další vlna útoků spočívala v požadavku vyloučení studentky ze školy adresovaném řediteli gymnázia.

111. „ČERNÝ HUBY A IMIGRANTI“

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Pět mužů po předchozí dohodě přijelo k ubytovně v areálu pily. Zde nejméně před 10 osobami fyzicky napadli své oběti – skupinu mužů a žen od 13 do 60 let. Házeli po nich různé předměty jako láhve od piva, vyhrožovali jim ublížením na zdraví, zabitím a nazývali je „černými hubami“, „Cigány“ a „imigranty“. Útočníci svoje výhrůžky umocňovali držením dřevěných tyčí a násad, kterými chtěli poškozené napadnout. Přitom je vyzývali, ať vyjdou zpoza plotu před areál pily. Jejich záměrem bylo vyvolat přímý fyzický konflikt. Pachatelé byli uznáni vinnými trestním příkazem pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, odst. 3 písm. a) v jednočinném souběhu s přečinem Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Dva z pachatelů byli odsouzeni k obecně prospěšným pracím ve výměře 200 hodin. Další dva pachatelé byli odsouzeni k peněžitému trestu 20 000 Kč. Pátý pachatel byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let.

112. „SPOUSTA ŽIDŮ PŘEŽILA“

Květen 2016

Stav: Náboženství

Pohnutka: Národnost či etnicita, jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Pachatel zveřejnil v diskuzi na FB komentář: „Jak to dopadlo??? Asi ne moc dobře - spousta židů přežila - a přesně takhle komunita rozvrací celý svět - druhá světová válka měla trvat aspoň o tři roky déle.“ Podle obžaloby útočník reagoval na příspěvek týkající se toho, že muslimové chodí trénovat střelbu na střelnici. Svůj příspěvek napsal, protože si má být jistý tím, že pokud by to před těmi asi 60 lety dopadlo tak, jak píše, tak by dnes židé neovlivňovali chod společnosti. Podle pachatele se mimo jiné díky židům muslimové dostávají do naší země a do celé Evropy. Dále k tomu dodal, že muslimové do místa jeho bydliště nepatří. Pachatel byl odsouzen

Ústecký kraj

trestním příkazem pro přečin Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v délce šesti měsíců. Výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu jednoho roku. Rozhodnutí soudu je pravomocné.

113. NAPADENÍ ROMOVÉ

Květen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok, útok na majetek

Dva pachatelé nejprve napadli nezletilou dívku a posléze i její příbuzné. Jeden v silně podnapilém stavu křičel na dívku před jejím domem, že „má zadek, že by se jí tam vešel“, že jí „ho dá do huby“ a že „je černá“. Ta to sdělila své matce a jejímu příteli, kteří potom na podezřelého z okna křičeli, proč křičí na její děti a že jsou kretění. V odpovědi útočníci křičeli, že je zabijí, že je vypálí a že jsou „černý svině“ a „černé mrčky“. To doplnili výhrůzkou „Cikány do plynu!“ Následně se jeden pachatel dobýval do domu a kopal do dveří. Poté ještě venku před domem napadl muže, který chtěl do domu vejít. Nadával mu, že je „Cikán černej“ a přitom ho chytal za ruku. Oba útočníci pak společně křičeli, že „Cikány vypálí“, že „půjdou do plynu“ a že „jejich ženy je budou kouřit“. Na místo přijela hlídka policie, před níž podezřelý hajloval a provolával „Heil Hitler“ a „Škoda, že Hitler cikány nevypálí.“ Oba pachatelé ještě na skupinu přihlížejících lidí křičeli, že až odjede policie, oni se vrátí a „vymlátí to tam“. Oběma útočníkům bylo ve zkráceném přípravném řízení sděleno podezření pro spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, Výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka podle § 404 odst. 1 trestního zákoníku. Oba útočníci byli odsouzeni trestním příkazem. Jeden z útočníků byl uznán vinným pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1, Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci § 352 odst. 2, Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) a Projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Za to byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, přičemž výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na 30 měsíců. Druhý pachatel byl uznán vinným pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1, Násilí

proti skupině obyvatel a proti jednotlivci § 352 odst. 2 a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Za to byl odsouzen k úhrnnému trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin.

114. BÍLÁ RAKEV NA DOMĚ

Květen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Graffiti

Neznámý útočník posprejoval barevnou omítku fasády domu nákresem bílé rakev s textem: „Ty černý cikáne zahyneš.“ Policie se případem zabývala a odložila jej, protože pachatele neodhalila. Případ byl policií kvalifikován jako přečin Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, odst. 1 trestního zákoníku.

115. „DEJ MI TO SKEJRO“

Květen 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Užívání drog

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Dva muži oslavovali ukončení výkonu trestu odnětí svobody jednoho z nich. Vypili několik piv a půl litru rumu. Dle svých vlastních slov z radosti vykřikovali různá hesla o Spartě a heslo: „Sieg heil“. Oba muži poté šli kolem zastávky MHD, kde napadli muže údajně kouřícího marihuanu. Přitom mu nadávali, že „je feťák“, že „kouří trávu“ a „ať jim dá to skejro“. Jeden z útočníků dále řekl napadenému, že chce jeho skateboard. Ten na toto jednání reagoval tím, že se pro svůj skateboard sehnul a začal ze zastávky MHD utíkat. Po chvíli byl však oběma útočníky dostižen a fyzicky napaden údery pěstmi do hlavy. Útočníci se dále snažili muži vytrhnout piercing, házeli s ním a mlátili jím o zeď. Během tohoto útoku muži vypadl z kapsy mobilní telefon a z ruky skateboard. Jakmile přestali mladíka napadat, vzali jeho mobilní telefon i skateboard a odešli pryč. Později je zadržela policie. Po jejich zadržení během eskorty k lékařskému vyšetření jeden z útočníků hlasitě vykřikoval „Sieg heil“ a „Heil Hitler“, což doplňoval šikmým zdviháním svých horních končetin, které měl v daný okamžik spoutané policejními pouty. Oba byli odsouzeni

Ústecký kraj

za přečin Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a zvláště závažný zločin Loupeže podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku. Jeden z útočníků byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 10 let, druhý k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř let. Rozsudek je pravomocný.

116. „NECH SE PŘIPUSTIT SÁM TY ČERNEJ ZMRDE“

Červen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Žena se ve večerních hodinách v místní herně dostala do slovního rozepře s mužem. Při odchodu z podniku pak řekla: „Nech se připustit sám ty černej zmrde, pojď, pojď, já tě zabiju, ty zmrde černej!“ Poté muž vyšel před hernu, přičemž útočnice se proti němu rozeběhla a skočila na něj. Začala jej svírat nohama kolem pasu, a přitom do něj bušila oběma rukama. V jedné ruce držela nůž, kterým mu způsobila dvě povrchové bodné rány na levém rameni, jednu o velikosti 2 cm a druhou o velikosti 1,5 cm, s dobou léčení a omezením v obvyklém způsobu života až deset dní. Policie případ vyšetřovala a podala návrh na podání obžaloby pro spáchání přečinů Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Obviněná byla pro výše popsané přečiny odsouzena trestním příkazem k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců s podmíněným odkladem na jeden rok. Dále jí byl uložen trest propadnutí nože a povinnost zaplatit zdravotní pojišťovně částku 1 851 Kč.

117. ISLAMOFOBNÍ MOTORKÁŘI

Červen 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Graffiti

Členové motorkářské skupiny Blaničtí rytíři lepili plakáty zesměšňující islám. Předcházela tomu akce, kde si zájemci mohli nakreslit vlastní plakát. Na chodníku zanechali křídou napsaný slogan: „Fuck off Allah!“ Na plakátech se objevily např. nápisy „Stop islám.“ či „Fatima, muslimská pornohvězda.“ U druhého nápisu byla umístěna fotografie kozy. Strážníci všechny nápisy a kresby vyfotili a odstranili. Případem se zabývala i státní policie. Policie nakonec případ postoupila k projednání přestupkové komisi magistrátu města.

118. „BÍLÁ SÍLA, BÍLÁ LIGA“

Červen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Muž v podvečerních hodinách v baru zvedal ruce k nacistickému pozdravu směrem k nejméně čtyřem hostům romské národnosti a vyřval hesla: „bílá síla, bílá liga“, „heil vůdce“, „Sieg heil“, „Hitler“. Policie případ vyšetřovala jako přečin Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Útočník byl nakonec uznán vinným trestním příkazem pro přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Odsouzen byl k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců se zkušební dobou jednoho roku.

Jihomoravský kraj

119. PRACOVNÍK TECHNICKÝCH SLUŽEB NAPADEN V PARKU

Srpen 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudou II. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok, jiná (hajlování)

Podnapilý útočník napadl v ranních hodinách pracovníka technických služeb obce, který zrovna pracoval v místním parku. Vykřikoval na něj, že je „Cikán“, že ho chytí a hodí ho do plynu, že je „černá huba“, že „mu tu černou hubu rozbije“, že „Cikáni patří do plynu“, že ho zabije a že „mrtvej Cikán je dobrej Cikán“. K tomu na pracovníka technických služeb nabíhal a štěkal v nepravidelných intervalech útočníkův pes. Tomuto útoku se napadený bránil vypnutým křovinořezem, o který se s ním útočník přetahoval. Poté, co byla ostatními pracovníky technických služeb města přivolána hlídka policie, pachatel svého jednání zanechal. Následně přešel na druhý chodník, tam se otočil, zahajloval a zakřičel „Sieg heil!“ Věc byla policií uzavřena návrhem na podání obžaloby. Útočník, jenž byl již dříve uznán vinným pro přečin Výtržnictví, byl odsouzen pro spáchání přečinů Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře jednoho roku. Útočník i státní zástupce se proti rozsudku odvolali. Po předložení spisu krajskému soudu zaslal státní zástupce přípis, ve kterém sdělil, že podané odvolání bere zpět. Krajský soud odvolání přezkoumal a dospěl k závěru, že podanému odvolání nelze přiznat důvodnost.

120. SLOVNÍ ÚTOK A OHROŽENÍ STŘELBOU IGNOROVANÉ POLICIÍ

Srpen 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž vnikl na pozemek, kde byly ubytovány romské děti ze sociálně vyloučených lokalit účastníci se letní školy. Děti ohrožoval střelbou ze zbraně do vzduchu. Muž navíc účastníky školy verbálně napadal a nadával jim slovy „černí zmrdi“, „buzeranti“ a „svině“. Organizátorka tábora, která o tom informovala policii a požadovala její příjezd, se

přitom setkala s ignorací a neprofesionalitou policisty. Ten jí odbýval, a to jak v telefonu, tak i v osobním kontaktu. Na místo incidentu ani nepřišel. Když se za ním dostavila s dalšími svědky, řekl jí: „Přeče to nebudeme hrotit, nebudeme z toho dělat kovbojku.“ Policie nejprve věc předala do přestupkového řízení. V návaznosti na stížnosti ze strany poškozených byl případ nakonec vyšetřován jako trestný čin. Soudem byl ve věci nejprve vydán trestní příkaz, ale pachatel podal odpor. V době sestavování Zprávy s pachatelem probíhal soud. Jedno hlavní líčení již proběhlo, další dvě jsou nařizena. Věc zatím nebyla policií ani soudem hodnocena jako předsudečný útok. Věc je řešena jako Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. V případě byly podávány opakovaně stížnosti na postup policie. Policie na tyto stížnosti reagovala neurčitě s tím, že k nějakým pochybením došlo a že byla přijata opatření. Poškozeným se policie neomluvila.

121. BRUTÁLNÍ VRAŽDA BEZDOMOVCE

Září 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Fyzický útok, zabití či vražda

Dva mladiství napadli muže bez domova, který přebýval v zahradní chatce. Muž napadení nepřežil. Kriminalisté začali okamžitě pátrat po pachatelích a během odpoledne zadrželi dva mladistvé, které hned druhý den obvinili ze zvlášť surové vraždy. V obžalobě se uvádí, že mladíci na ležícího muže nejprve házeli zapálené noviny. Když se ohradil, zaútočili. Bezdomovce kopalí do hlavy a hrudníku. Následně si přinesli dřevěné desky, kterými ho bili tak silně, až se zlomily. „I přes nářek a prosby poškozeného, ať svého jednání zanechají, i nadále v úderech a kopání do hlavy a horní části těla poškozeného pokračovali,“ popisuje státní zástupce v obžalobě. To prováděli minimálně 20 minut, než napadený ztratil vědomí. Muž pak za několik hodin zemřel v důsledku otoku mozku. Brutální bití mu způsobilo i řadu dalších zranění včetně zlomenin. Podle obžaloby nešlo o první útok mladíků. Už v červnu prý zaútočili na spící ženu bez domova přespávající v garáži. Zaútočili na ni dřevěnými částmi křesla a způsobili jí vážné poranění hlavy. Jeden z obžalovaných pak spolu s kamarády také útočil na jiného bezdomovce, na něhož tato skupina házela kameny a štěrky. Nakonec po muži vrhla asi desetikilogramový kus betonu. Oba mladiství jsou obžalováni za Ublížení na zdraví a Vraždu dle nejpřísnějších odstavců zákona (tj. § 146 odst. 4 a § 142 odst. 3, písm. i). Za takto kvalifikovaný těžký zločin obvykle hrozí

Ústecký kraj / Liberecký kraj

i výjimečný trest, v případě mladistvých je však maximální sazba 10 let. V době vypracování Zprávy soudní řízení stále probíhalo. Možností, že se jedná o trestný čin z nenávisti, se OČTŘ zabývaly, avšak pouze s ohledem na romskou národnost oběti. Ačkoli policie tento motiv neprokázala, In IUSTITIA tento incident eviduje jako nenávistný, neboť lze téměř s jistotou předpokládat, že skutečnou motivací útoku byl bezdomovecký status oběti, který nepatří mezi zákonem vymezené chráněné charakteristiky.

122. URÁŽENÍ ČESKÉHO NÁRODA PŘI PIETĚ

Leden 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Během pietního shromáždění za Miroslava Demetera, jenž zemřel v žatecké pizzerii po konfliktu s místními hosty, prohlásil jeden z účastníků: „Nesmíme takhle jenom stát. Lidi, oni jsou vevnitř, ty mrdky český.“ Tato slova přitom pronesl před asi 100 lidmi, mezi kterými byli i policisté. Právě vůči nim podle soudu směřovaly urážky české národnosti. Pachatelé bylo sděleno podezření pro přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Za tento trestný čin soud může také pravomocně odsoudit k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce osmi měsíců. Nepodmíněný trest byl soudem zdůvodněn s ohledem na skutečnost, že odsouzený byl již v době spáchání daného činu ve výkonu trestu. Odsouzený se u soudu omluvil všem, jichž se jeho slova dotkla. Poukázal na to, že jednal v afektu a mírné opilosti. Zemřelým mužem byl jeho bratranec. U části veřejnosti vzbudilo odsouzení kritické ohlasy. Poukazováno bylo zejména na skutečnost, že protiromské a často mnohem závažnější útoky zůstávají bez jakéhokoli trestu.

123. PROTI BÍLÉ RASE

Listopad 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti

Forma incidentu: Neznámá

Policie případ stále vyšetřuje, proto neposkytla bližší informace. Jedná se o trestný čin Podněcování k národnostní a rasové nenávisti podle § 356 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, konkrétně proti bílé rase.

Liberecký kraj

124. ŽIDÉ MOHOU ZA ISLÁMSKOU IMIGRACI

Únor 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Neznámý pachatel zaslal anonym adresovaný Židovské obci Liberec. Jednalo se o nenávistný dopis, který obsahoval plno předsudků, nadávek a různých obvinění, např. je v něm zmiňován „židoteror na veřejnosti“. Dále bylo součástí dopisu popírání holocaustu a jeho schvalování zároveň. Podle pisatele se jednalo o oprávněný pogrom. V neposlední řadě autor dopisu obviňoval židy z organizování muslimské migrace. V dané věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku, ale nakonec bylo vyšetřování odloženo.

Liberecký kraj / Královéhradecký kraj

125. „KUNDY, ČŮRÁCI, DEBILOVÉ A KOMUNISTICKÉ SVINĚ“

Březen 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Útočník v období tří měsíců převážně v podvečerních hodinách, průměrně dvakrát až třikrát týdně, častoval své sousedy i náhodně kolemjdoucí vulgárními výrazy: „kundy, čuráci, debilové“. Svým sousedům sděloval, že si pořídí pistoli a samopal, že se budou divit, že je všechny postřílí a podpálí jim baráky. Dále na ně křičel, že jim všem uřízne hlavy a bude s nimi hrát fotbal, a že pokud by byli v jiném státě, tak by za to dostal i metál, že se mu bude líbit Islámský stát a konečně, že je škoda, že nežijí v jiném státě, tam by jim islamisté usekali palice, hráli by s nimi fotbal a že se o to umí také postarat. Výroky o Islámském státu vysvětlil tak, že pokud by jeho sousedka politicky pracovala v Islámském státě, tak by jí za to usekli palici. Má totiž výhrady k její politické angažovanosti v ČSSD. Dále své sousedce nadává do kurev a komunistických sviní. Dalším sousedkám nadával, že jsou děvky a jezdí se kurvit do Emiratů. Policie podala návrh na podání obžaloby. Státní zástupce podal obžalobu pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Nenávistnou pohnutku tedy nezohlednil. V době zpracování Zprávy zatím neproběhlo hlavní líčení.

Královéhradecký kraj

126. „ŠPINAVÝ, ZKURVENÝ, ČERNÝ CIGOŠKY“

Leden 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (hajlování)

Kolem půlnoci měl muž v podnapilém stavu slovní rozepří s dalšími hosty baru. Během ní hajloval směrem ke stolu, u kterého seděla skupina hostů, a nejméně šestkrát zavolal: „Sieg heil.“ Dále na obě ženy sedící u stolu křičel, že jsou „špinavý, zkurvený, černý cigošky“ a že „kdyby bylo na něm, tak už jsou dávno v plynu“. Poté na místo dorazila police. Útočník byl uznán vinným trestním příkazem, který již nabyl právní moci, pro spáchání přečinů Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404, Hanobení národa, rasy, etnické skupiny nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Pachatel byl potrestán odnětím svobody v trvání sedmi měsíců, který byl podmíněně odložen na dobu dvou let.

127. NEPŘÍČETNÝ

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, trestní stíhání zastaveno pro nepřičetnost

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Obyvatel ubytovny vyhrožoval spolubydlícím likvidací, protože jsou bezvěrci. Útočník na ostatní křičel, že jsou všude kamery, vyvolával náboženská hesla (např. o Alláhovi). Případ policie kvalifikovala jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 trestního zákoníku. Státní zástupce tuto kvalifikaci potvrdil, nicméně jím vyžádaný znalecký posudek zjistil, že pachatel se dopustil nezákonného jednání pod vlivem duševní poruchy. Trpěl bludy. Stíhání bylo zastaveno z důvodu nepřičetnosti. Znalec zároveň navrhl nařízení ústavního ochranného léčení.

Pardubický kraj

Pardubický kraj

128. „POSTAVTE ISLÁM MIMO ZÁKON NEBO UVIDÍTE“

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Na FB byl zveřejněn příspěvek: „Vy pánové tam nahoře! Vy zvolení! Začněte konat a postavte islám mimo zákon a tvrdě trestejte jeho šíření a následování! Protože pokud to neuděláte Vy, tak přijde doba, kdy ty mešity půjdeme vypálit sami! Přejde doba, kdy žádný muslim nebude v bezpečí!“ Incident byl kvalifikován jako přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.

129. ÚTOK NA RODINNÉ CENTRUM

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, útok na majetek, graffiti

Pachatel zaútočil na rodinné centrum. Nejprve postříkal a polil červenou barvou schody, fasádu, dveře předního a zadního vchodu. Na budovu centra dále připevnil fiktivní parte jeho ředitelky i s fotografií její tváře, na němž stálo: „Cesta života jest široká, ale mnozí ji neznají a kráčejí cestou smrti. Oznamujeme veřejnosti a všem příbuzným a známým, že nás navždy opustila levicová extremistka, multikulturalistka, manželka a matka šestnáctiletého syna. Zemřela v pardubické věznici po vykonání rozsudku smrti oběšením za zvlášť závažný zločin velezrady. † 2021.“ Policie pachatele obvinila z Poškození cizí věci a Nebezpečného vyhrožování. Soud jej uznal vinným trestním příkazem pro přečiny Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 a Nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku. Odsouzen byl k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let.

130. ÚTOK NA KOSTEL

Duben 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přešupek

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Graffiti

Na dveřích kostela v menším městě v Pardubickém kraji se objevila nálepka odmítající přijímání uprchlíků. Člen farnosti považoval incident za nenávistný útok, protože nálepka byla na dobře viditelném místě a k incidentu došlo ve stejnou noc, kdy byly provedeny útoky na místa zařazená do sítě HateFree zón. Útok byl oznámen policii, která jej předala k prověření přestupkové komisi.

131. VÝHRUŽKY S PISTOLÍ

Květen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Bratři byli napadeni při výkonu pomocných prací pro obec, která je zaměstnávala. Útočník chtěl, aby z ulice odešli, a rasisticky je urážel. Napadení se bránili slovy, že vykonávají na ulici svou práci. Na to útočník reagoval tak, že si do blízkého domu zašel pro dlouhou pistoli. Bratři zavolali Policii ČR, která je jako napadené podpořila. Později se ukázalo, že útočník je manželem starostky obce, která bratry zaměstnává. Bratři z obavy ze msty útočníka ukončili na základě dohody pracovní poměr, a tím se opět ocitli v evidenci úřadu práce.

Kraj Vysočina / Jihomoravský kraj

Kraj Vysočina

132. „ČERNÝ SVINĚ TADY NEHCEME“

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Kolem osmé hodiny večer pokřikoval útočník na ulici před domem: „Sieg heil!“ „Černý svině tady nechceme!“ „My to tady vyčistíme!“ Výkřiky slyšely osoby, které se v tu chvíli v domě nacházely. Policií byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinů Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 a Projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Nicméně vyšetřování bylo posléze odloženo, protože policie neodhalila pachatele.

133. PROJEV U HROBU ANEŽKY HRŮZOVÉ

Duben 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

U symbolického hrobu Anežky Hřůzové pronesl pachatel před přítomnými účastníky shromáždění a novináři předem připravený projev, v němž podněcoval k nenávisti vůči židům. Projev byl přednesen v duchu konspirační teorie o židovském spiknutí, podle níž židé z různých zemí navzájem spolupracují za účelem ovládnutí světa a podrobení si zbytku lidstva. Dále pachatel ve svém projevu obviňoval „židovský element“ z toho, že stojí za současnou migrační krizí v Evropě. Úkony trestního řízení byly zahájeny pro podezření ze spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 trestního zákoníku. Návrh na podání obžaloby byl podán pro několik skutků. Útočník byl v těchto případech obviněn ze spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) a Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku. Hlavní líčení v době sestavování Zprávy ještě neproběhlo.

Jihomoravský kraj

134. ÚTOKY NA AKTIVISTU

Leden 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž nahlásil správčům FB stránku Islám v České republice nechceme. Několik dní pak čelil výhrůžkám a zastrašování. Poškozený dostal asi 20 máilů, telefonátů a SMS s různými nadávkami a výhrůžkami. Někdo si také jeho jménem založil profil na gay seznamce a požádal o půjčku. Poškozený přistupoval k věcem s nadhledem, v rozhovoru pro média poukazoval na gramatické chyby v textech výhrůžek.

135. POMALOVANÁ VÝLOHA

Únor 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Útok na majetek, graffiti

Halal masna a prodejna s arabskými specialitami se stala terčem útoku neznámých vandalů. Ti popsali výlohu prodejny nenávistnými nápisy. Poškozený nechtěl případ nijak řešit, tudíž neinformoval policii ani nepodnikal žádné jiné právní kroky.

Jihomoravský kraj

136. „ISLÁMSKÁ ČTVRŤ“

Únor 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Neznámý pachatel šířil do schránek domů letáky podněcující nenávist vůči muslimům. Letáky varovaly, že daná městská část se stane muslimskou čtvrtí, v důsledku čehož spadnou ceny nemovitostí. K šíření letáků došlo poté, co se v médiích a na sociálních sítích objevila zpráva o vzniku nové muslimské modlitebny. Letáky podnítily diskuzi na sociálních sítích, kde obyvatelé čtvrti vyjadřovali svůj nesouhlas a strach v souvislosti s novou muslimskou modlitebnou. Zástupci modlitebny i samosprávy se pokoušeli poplašné zprávy dementovat prostřednictvím médií i vyjádření na internetu. Podle vyjádření policie se nejednalo o trestný čin.

137. VÝHRŮŽKY UČITELCE

Únor 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Ženě, jež se v televizním pořadu otevřeně vyjádřila proti komunismu a vládě ruského prezidenta, bylo vyhrožováno kvůli jejím politickým názorům. Diváci televizního pořadu posílali ženě vulgární SMS zprávy a emaily. V nich např. psali, že učitelka „vymývá svým žákům mozky“. Někteří dokonce ženě hrozili fyzickým násilím. K postupu policie nám tiskoví mluvčí příslušného krajského ředitelství neposkytli žádné informace.

138. NÁSILÍ PROTI VYZNAVAČŮM ISLÁMU

Únor 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Neznámá

Tento incident byl převzat z policejní databáze, kde byl veden jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci podle § 352 trestního zákoníku, konkrétně proti muslimům. Policie nám odmítla poskytnout bližší informace.

139. HOMOFOBNÍ RODIČE

Březen 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Sexuální orientace či identita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Když dvacetiletý mladík oznámil svým rodičům, že je gay, setkal se s nepochopením, nadávkami a výhrůžkami. Rodiče svého syna vyhodili z domu a kontaktovali jeho kamarády a příbuzné, aby je na odlišnou sexuální orientaci svého syna upozornili. Poškozený žije u své babičky, kde se pomalu srovnává se svou identitou.

140. UMĚLÝ SPÁNEK

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Muž byl napaden dvěma příslušníky ochrany v prostoru obchodního domu, protože je bez domova. Pracovníci ochrany údajně na osoby bez domova, které se v obchodním domě zdržují, útočí často. Napadený návštěvníky domu nijak neobtěžoval. Pouze dojídal jídlo, které návštěvníci zanechali u odpadkových košů. Ochranka muže kvůli tomu odvedla ke vchodu pro personál, kde nejsou bezpečnostní kamery, a tam jej surově zbila. Napadený měl v důsledku útoku množství podlitin a velké bolesti. Zhruba po dvou týdnech vyhledal poškozený ošetření, načež byl ihned hospitalizován a uveden do umělého spánku. Příbuzní poškozeného poté podali trestní oznámení. Policie věc prověřila a následně bez dalších opatření odložila. Kvůli strachu svědků a absenci důkazů se trestný čin nepodařilo prokázat.

Jihomoravský kraj

141. NAPADENÍ PŘED KULTURNÍM DOMEM

Leden 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Na parkovišti před kulturním domem napadla čtveřice mužů muže původem z Bulharska. Přítom na něj opakovaně křičeli rasistické nadávky, jejichž přesné znění nám v době sestavování Zprávy jihomoravská policie neposkytla. Nejprve jej udeřili pěsti do obličeje, načež napadený spadl na zem. Na zemi ho jeden z útočníků udeřil do hlavy. Ostatní poškozeného bili pěstmi do celého těla, zejména do hrudníku, zad a hlavy. Také do něj opakovaně kopali. Napadený se snažil rány vykryvat. Útočníci mu způsobili četné pohmožděliny na zádech a hrudníku, tržnou ránu na levém obočí a ulomení části třetího zubu; tato zranění si vyžádala ošetření a jednodenní hospitalizaci bez nutnosti pracovní neschopnosti a s omezením v obvyklém způsobu života po dobu jednoho týdne. Dále mu způsobili majetkovou škodu ve výši 3 000 Kč spočívající ve zničení náramkových hodinek a pošpinění džínů a mikiny krví. Dva pachatelé byli uznáni vinnými trestním příkazem pro přečiny Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 2 písm. e), Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny podle § 355 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Další dva útočníci byli uznáni vinnými trestním příkazem pro přečiny Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Pachatelé byli potrestáni podmíněnými tresty v různé výši.

142. PEPŘÁKEM DO OBLIČEJE

Březen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, útok na majetek, fyzický útok, jiná (hajlování)

Muž opakovaně útočil na prodejce obchodu Zelenina, který byl alžírského původu. Napadal ho hanlivými výrazy týkajícími se barvy jeho pleti. Jednoho dne u prodejny hajloval a napadenému sdělil: „Já jsem zde doma.“ O den později vstoupil pod vlivem alkoholu do prodejny, kde za přítomnosti blíže nezjištěného počtu zákazníků nadával: „Ty černá hubo, ty si myslíš, že jsi tady doma? Tady jsem já doma!“ Během toho prodejci do očí nastříkal slzný sprej. V důsledku tohoto útoku pak musel napadený vyhledat lékařské ošetření na oční klinice. Následujícího dne poté, co prodavač poprosil matku útočnicka, aby synovi vysvětlila, že poškozeného již v obchodě nemá kontaktovat, útočník na výlohu prodejny Zelenina přilepil vzkaz s textem: „TA SOBOTA BYLA JEN VAROVÁNÍ. JESTLI TĚ UVIDÍM MLUVIT S NĚKÝM Z MOJÍ RODINY, TAK SI TO S TEBOU VYŘÍDÍM, TY ČERNÝ PRASE.“ Dalšího dne vstoupil útočník opět do prodejny, kde prodejci mimo jiné sdělil: „Ty černá hubo, nemáš co mluvit s mojí mámou.“ Během toho mu opět stříkal pepřovým sprejem do obličeje. Dva týdny nato se pachatel objevil v podnapilém stavu před prodejnou. Prodavač z obavy z dalšího napadení prodejnu raději uzamkl. Útočník poté nesrozumitelně vykřikoval se slzným sprejem v ruce směrem k poškozenému a přitom kopal a plival na vstupní dveře. Útočník byl odsouzen trestním příkazem pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 v souběhu s přečinem Nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 trestního zákoníku. Odsouzen byl k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců podmíněně odloženému na zkušební dobu dvou let. Dále mu byl uložen trest propadnutí věci, a to dvou kusů slzného spreje, a v neposlední řadě je odsouzený povinen nahradit zdravotní pojišťovně škodu ve výši 2 223 Kč.

Jihomoravský kraj

143. ROZBITÁ VÝLOHA KAVÁRNY

Květen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Útok na majetek

Neznámí útočníci rozbili výlohu kavárny. Její pracovníci se domnívají, že útok byl motivován nesouhlasem pachatele s prouprchickými postoji, jimiž je kavárna známá. Jednalo se přitom již o několikátý útok proti tomuto podniku. Jak bylo uvedeno na profilu kavárny na FB, jejím zaměstnancům bylo několikrát anonymně vyhrožováno fyzickou likvidací mailem i telefonicky. Pracovníci kavárny policii incidenty nehlásili, protože pachatele by stejně podle jejich názoru nebylo možné odhalit.

144. FOCENÍ NA ZASTÁVCE

Červen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná

Žena nosící šátek se stala terčem útoku. Neznámý muž jí na zastávce městské hromadné dopravy bezdůvodně vyhrožoval a nadával kvůli její víře. Dále ji fotografoval s tím, že její fotky dá na internet. Žena o incidentu řekla své rodině. Policii však nekontaktovala.

145. KYBERÚTOK NA PEDAGOŽKU

Červen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, jiná (hackerský útok)

Univerzitní vyučující přednášející v oboru sociální pedagogika a prosazující multikulturní výchovu se stala obětí kyberútoku. Její e-maily a osobní údaje byly zveřejněny na serveru White Media. Neznámí hackeři smazali stránky o jejich vzdělávacích kurzech, nebo je naplnili rasistickým obsahem. Poškozená útok nahlásila policii. Pachatele se policii nepodařilo odhalit, tudíž byla věc odložena. Zda incident vyšetřovala jako NzN, nám policie do uzavření Zprávy nesdělila.

146. PÁLENÍ KORÁNU

Červenec 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Jiná

Oppůrci islámu uspořádali před brněnskou mešitou akci nazvanou Ramadán po Česku. Její náplní, která měla podle organizátorů ukázat české tradice, bylo např. pití piva, po jídání guláše a promenáda dívek v plavkách. Poklidný průběh se změnil ve chvíli, kdy jeden z organizátorů vyzval účastníky, aby spálili stránky Koránu, které jim organizátoři rozdali. Tato aktivita narazila na odpor přihlížejících. Jeden z nich následně v médiích uvedl, že kvůli tomuto jednání podal trestní oznámení (Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 trestního zákona). Podle policie se však nejednalo o trestný čin. Trestní zákon neumožňuje stíhat hanobení náboženství jako chráněného statku, pouze umožňuje stíhat hanobení muslimů jakožto skupiny osob.

147. RASISTICKÉ URÁŽKY OD BÝVALÉHO ZAMĚSTNAVATELE

Srpen 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přešůpek

Pohnutka: Barva pleti

Forma incidentu: Slovní útok

Mladá žena si domlouvala prostřednictvím aplikace Messenger odvoz se svým bývalým zaměstnavatelem. Toho požádala, zda by s ní mohl jet také její kamarád. Ten je občanem Rakouska a pochází z Jamajky. Na tuto prosbu dotazovaný na Messengeru odpověděl: „Žádného negra si do auta nevezmu.“ Žena i její kamarád, jehož se označení „negr“ týkalo, se cítili tímto jednáním uraženi a celou věc nahlásili policii. Ta poté případ předala přestupkové komisi. Přestupková komise shledala pachatele vinným z přestupku proti občanskému soužití a incident vyřešila napomenutím.

Jihomoravský kraj

148. NAPADENÍ V HOSPODĚ

Září 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrahování nebo vyhrožování

Skupina politiků otevřeně prezentujících své prouprchlické postoje se stala obětí slovního útoku a výhrůžek. Po příchodu do hospody začali ostatní návštěvníci politiky slovně napadat a jednomu z nich vyhrožovali: „Vypadni, nebo ti rozbijeme hubu, dopiješ to pivo a vypadneš pryč, do týhle hospody už nepáchněš, tady pro tebe není místo, Refugees NOT welcome.“ Poškození se s útočníky nejprve pokoušeli diskutovat, jejich agresivita však stoupala, a proto zařízení raději opustili.

149. ZASTRAŠOVÁNÍ POLITIKA A POTYČKA V KAVÁRNĚ

Září 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrahování nebo vyhrožování

Lokální politik věnující se sociálním tématům a známý svou vstřícností k menšinám a migrantům svolal na sociálních sítích akci Pivem proti nenávislosti. Na tu reagovala skupina osob vlastní protiakcí. Její členové nejprve pohrozili, že vstup do hospody zablokují. Dále na sociálních sítích vyhrožovali zmíněnému politikovi i dalším účastníkům násilím. Na adresu politika napsali např.: „Na konci druhé světové války se napomáhání nepříteli trestalo smrtí. Je na místě uvažovat o obnově trestu smrti pro tyto jedince.“ Asi 50 mužů pak čekalo na účastníky akce před hospodou, kde se mělo setkání konat. Podnik ale kvůli obavám ze střetů vůbec neotevřel. Radikálové poté zamířili do kavárny pověstné svými prouprchlickými názory, kde došlo podle médií k drobné potyčce s hosty. Na závěr se část radikálů vydala přímo k domu dotyčného politika. Protože se jim ho nepodařilo najít, akce byla rozpuštěna.

150. ŠIKANA KVŮLI ROMSKÉ NÁRODNOSTI

Září 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, jiná

Dvanáctiletá romská dívka se stala terčem šikany na základní škole. Spolužáci se jí posmívali, že je „černá“, brali jí věci, odmítali s ní sedět v lavici a chodit ve dvojici. Jeden ze spolužáků na dívku dokonce několikrát plivl. Poškozená se svěřila rodičům, kteří se situaci pokusili řešit s vedením školy, ale bezvýsledně. Dívka se proto rozhodla základní školu změnit.

151. NAPADENÍ CIZINCE PŘED UBYTOVNOU

Září 2016

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, fyzický útok

Trojice mladíků pod vlivem alkoholu brutálně zbil cizince. Nejdříve jej slovně napadali. Když je požádal, aby toho nechali, zbili ho a ukradli mu taštičku s penězi. Poškozený se chtěl ukrýt v nedaleké ubytovně, útočníci však běželi za ním a zbili jej znovu. Celý útok byl podle slov policejní mluvčí velmi brutální. Na místo byla přivolána policie, která pachatele zadržela. Podle policie se nejedná o trestný čin z nenávislosti. Napadený se ovšem domnívá, že útok byl předsuďte motivovaný, protože pachatelé jej fyzicky napadli poté, co uslyšeli jeho akcent. Policie obvinila tři muže ve věku od 26 do 30 let z trestného činu Loupeže podle § 173 trestního zákona a podala návrh na podání obžaloby. V době sestavování Zprávy probíhalo trestní řízení, o kterém nám proto státní zastupitelství odmítlo poskytnout bližší informace.

Jihomoravský kraj / Olomoucký kraj

152. PRASEČÍ HLAVA

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Jiná

Před brněnskou mešitu položil neznámý pachatel tašku s uříznutou prasečí hlavou. Taška i s obsahem byla nalezena před vstupem do mešity. Předseda Ústředí muslimských obcí v médiích označil incident za „zbytečnost, která poškozujee pověst české společnosti a vnáší negativa“. Incidentem se ihned začala zabývat policie. Ta ohledala místo činu a vyhodnotila záběry z bezpečnostních kamer. Věc byla v době sestavování této Zprávy vyšetřována jako přestupek proti občanskému soužití.

153. „AFGÁNCE V ČR NECHCEME“

Prosinec 2016

Stav: Oznámeno policii, odmítla se incidentem zabývat

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná

Mladá žena uveřejnila na svém profilu na FB inzerát poptávající podnájem pro muže původem z Afghánistánu. Tento příspěvek sdílela na facebookové stránce Islám v České republice nechceme, kde byla označena za vlastizrádkyni. Pod příspěvkem se rozhořela nenávislná diskuse, v níž se objevily informace o tom, kde napadená pracuje. Mimo jiné bylo ženě hledající podnájem přáno násilí a deportace do Osvětími. Někteří účastníci jí dokonce otevřeně vyhrožovali. V důsledku toho měla napadená velký strach chodit ven bez doprovodu. Na dveřích svého pracoviště odstranila cedulku se jménem a využila i dalších bezpečnostních opatření. Napadená žena připravila trestní oznámení. Policie však trestní řízení nezahájila s odůvodněním, že chování útočníků nenaplnjuje znaky žádného trestného činu. Policejní orgán ve vyrozumění adresovaném poškozené dále poznamenal, že v internetových „diskuzích jsou pak běžně užívány vulgarismy, které jsou z morálního hlediska naší společností odmítané, avšak jejich podatelé je mohou používat např. ke zdůraznění svého názoru, aniž by měli v úmyslu u někoho vyvolat pocit ohrožení či křivdy“.

Olomoucký kraj

154. „UŽ ZABIJTE TOHO ŽIDA“

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Pachatel v dosud přesně nezjištěné době napsal na sociální síti: „Už zabijte toho žida :-). Škoda že Němci to s ním neskoncovali a dlouho se srali s jeho rodinkou :-).“, „Osobně já potkat Bradyho tak ho také zabiju, dokončím to co Němci začali a nedokončili :-).“ Bradym se zde zřejmě míněn přeživší holocaustu Jiří Brady, jehož jméno se objevilo v médiích v roce 2016 v souvislosti s údajným rozhodnutím prezidentské kanceláře neudělit mu státní vyznamenání proto, že je příbuzným ministra kultury Daniela Hermana, který se oficiálně setkal s Dalajámou. Policie v době sestavování Zprávy věc prověřovala jako přečin Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

155. POŽÁR DOMKU OBÝVANÉHO BEZDOMOVCI

Leden 2016

Stav: Oznámeno policii

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma incidentu: Žhářský útok

Nad ránem byl ohlášen požár v bývalé vrátnici na okraji města. Budovu obývalo zhruba pět lidí bez domova. Během požáru v budově nikdo nebyl. Obyvatelé místa tvrdili, že objekt někdo podpálil úmyslně, protože jim vadí, že tam přebývají bezdomovci. Policie se případem údajně zabývala kvůli rozsáhlému požáru a obviňuje samotné obyvatele objektu, kteří se brání tím, že je někdo podpálil úmyslně.

Jihomoravský kraj

156. „FUCK OF ISLÁM“

Červen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Útočník prostřednictvím sociálních sítí zveřejnil obrázky a fotografie s nacistickou a protináboženskou tematikou. Jednalo se např. o portrét Adolfa Hitlera se zdviženou pravicí a obrázky s protináboženskou tematikou a nápisem: „Fuck of Islám!!!“ Útočník vyjádřil svoje pozitivní stanovisko k obrázkům v komentářích. Policie se případem zabývala a prověřovala ho jako přečin Podněcování k národnosti a rasové nenávisti podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku. Nakonec však případ odložila, protože spáchání trestného činu motivovaného národností či náboženskou nesnášenlivostí nebo nenávistí se jí nepodařilo prokázat.

157. „CIGÁNI DO PLYNU, PRAVICE JE ŘEŠENÍ“

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Graffiti

Neznámý pachatel namaloval po městě třináct hákových křížů různé velikosti. Dále vytvořil jeden nápis „HEIL HITLER“, dva nápisy „SS“, dva nápisy „CIGÁNI DO PLYNU“ a nápis „PRAVICE JE ŘEŠENÍ“. Incidentem se zabývala policie, která věc kvalifikovala jako přečin Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku.

158. „CIGÁNI DO PLYNU“

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Graffiti

Neznámý pachatel nastříkal černou barvou dva nenávistné nápisy. Na ocelový tubus místního majáku umístil nápis: „Cigáni do plynu“.

Na okrasnou zidku okolo uvedeného majáku nastříkal nápis stejného znění. Policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinů Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku.

159. „ALLAH AKBAR“

Květen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Muž kurdské národnosti se stává opakovaně obětí slovních útoků. Neznámý muž na něj např. na ulici v okresním městě křičel „Allah akbar“. Muž se cítil tímto útokem uražen, nijak na něj však nereagoval a o události nikomu neřekl.

160. ÚTOKY DCERY KVŮLI NÁBOŽENSTVÍ

Srpen 2016

Stav: Neznámý

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Slovní útok

Vlastní dcera verbálně napadla matku kvůli křesťanské víře.

161. NÁPIS „JUDE“ VE SKATEPARKU

Říjen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Graffiti

Neznámý pachatel nastříkal v areálu místního skateparku nápis „EL 'HLADNÍKO“ zakončený obrazcem černou barvou vyplněné pěticípé hvězdy a obrazcem šesticípé hvězdy s nápisem „JUDE“. Dále zde nastříkal černou barvou obrazec hákového kříže a nápis „SS“. Policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinů Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2 a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku. Případ byla nicméně z důvodu nedohledání pachatele nucena odložiti.

Olomoucký kraj / Moravskoslezský kraj

162. POTÍŽE S MÍSTOSTAROSTOU

Listopad 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž a jeho rodinu pro jejich romskou národnost verbálně napadal a urážel starosta města, ve kterém žijí. Starosta rodině vyhrožoval, že jim „sociálka vezme děti a že je zavrou do děčáku“. Dále jim vyhrožoval, že k domu, který obývají a vlastní, přistaví nákladák a vystěhuje je. Poslední výhrůžkou bylo, že proti nim uspořádá pochod skinů. Starosta jim také doporučil, že by měli táhnout do Indie, odkud přišli.

Moravskoslezský kraj

163. RVAČKA NA DISKOTÉCE

Leden 2016

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Fyzický útok

Muž a žena původem z Ukrajiny byli napadeni ochranou na diskotéce, protože pracovníkům ochranky vadil jejich přízvuk. Útočníci na ně počkali před vchodem. Muže fyzicky napadli. Žena zavolala na místo policii a rychlou záchrannou službu. Útočníci lživě vypověděli, že byli napadeni a že je poškozený ohrožoval nožem. Poškozený přitom žádný nůž neměl a při útoku utrpěl zranění. Muži nebylo prodlouženo vízum v ČR, protože je proti němu vedeno trestní stíhání. To mu brání účinně se domáhat spravedlnosti. Další vývoj případu nám není znám.

164. PROTIROMSKÝ LETÁK

Únor 2016

Stav: Nepravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Muž v restauraci ve večerních hodinách rozdával letáky s hesly „dost bylo zvýhodňování cikánů“, „konečné řešení cikánské otázky“, „stop cikánskému teroru“ a „přizpůsobíme i nepřizpůsobivé“. Na letáčích byly vyobrazeny ovce stojící na české státní vlajce, kdy jedna ze tří bílých ovcí odkopává z prostoru vlajky ovci černou. Policie ukončila věc předložením zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení okresnímu státnímu zástupci. Obžalovaný byl uznán vinným pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 trestního zákoníku a byl mu uložen trest obecně prospěšných prací v délce 150 hodin. Věc nebyla v době zpracování Zprávy pravomocně skončena, protože se pachatel odvolal ke krajskému soudu.

165. VYHROŽOVÁNÍ PISTOLÍ

Únor 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita, užívání drog

Forma incidentu: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Osmatřicetiletý útočník vytáhl před restaurací z kalhot plynovou pistoli a namířil ji ze vzdálenosti asi dvou metrů na skupinku lidí, přičemž prohlásil: „Vy kurvy černé feťácké, já vás zabiju, pojďte sem!“ Následně vystřelil z plynové pistole do vzduchu, načež někteří přítomní začali utíkat. Útočník je začal pronásledovat, během čehož nejméně dvakrát vystřelil do vzduchu. Pachatel byl uznán vinným trestním příkazem pro přečiny Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Odsouzen byl k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců s podmíněným odkladem na dobu 21 měsíců. Dále byl pachateli uložen trest propadnutí plynové pistole včetně zásobníku a sedmi nábojů.

Moravskoslezský kraj

166. SPOLEČENSKÁ AKCE A NENÁVISTNÉ PROJEVY

Březen 2016

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost či etnicita, užívání drog

Forma incidentu: Slovní útok

Neznámý pachatel provolával ve večerních hodinách na společenské akci v přítomnosti několika osob nacistický pozdrav, který doplnil hajlováním. Dále měl pronášet nenávistné projevy proti Romům, jejichž znění nám Krajské ředitelství Policie Moravskoslezského kraje odmítlo poskytnout. Policie toto jednání kvalifikovala jako přečiny Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku.

167. „TY KURVO ČERNÁ, ČERNÁ HUBO“

Duben 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, jiná (hajlování)

Na chodníku u prodejny pachatel slovně urážel pracovníci technických služeb města slovy: „Ty kurvo černá, černá hubo.“ Kromě toho před ní hajloval a vykřikoval nacistický pozdrav „Sieg heil.“ Protože se navíc k poškozené postupně stále přibližoval, ta raději z místa odešla. Soud muže odsoudil trestním příkazem, který již nabyl právní moci. Útočník byl uznán vinným pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Odsouzen byl k peněžitému trestu 20 000 Kč a pro případ, že by v určené lhůtě danou částku nezaplatil, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců.

168. ÚTOKY PO DEMONSTRACI

Květen 2016

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení, sexuální orientace či identita

Forma incidentu: Slovní útok

Jedna z organizátorek demonstrace proti neonacismu byla napadána prostřednictvím FB, telefonátů a SMS zpráv. Pod fotografiemi z demonstrace se nejprve šířily nenávistné komentáře jako: „je to kurva“ nebo „je to vykastovaná lesba“. Nadřízený organizátorky byl poté telefonicky kontaktován a upozorněn, že dotyčná demonstraci pořádala a že na ní mluvila do megafonu. Na to byli upozorněni také kolegové poškozené prostřednictvím SMS zpráv. Telefonující a autoři SMS zpráv se vydávali za známého poškozené.

169. NELEGÁLNÍ MIGRANTY DO OSVĚTIMI

Září 2016

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Obrázek, který byl zveřejněn ve volně přístupné facebookové skupině Fakty CZ SK a na kterém bylo uvedeno, že za pouhých čtyři a půl roku existence a funkce koncentračního tábora v Osvětimi v něm bylo vyvražděno přes 1 100 000 lidí, okomentoval pachatel takto: „Myslím, že by se tam našlo dost ubytovacích prostor pro nelegální migranty, kteří by tam mohli jezdit v turnusech. Jen by to chtělo zprovoznit pece, udělat revizi plynu a možná by se i překonal rekord 4 a půl let.“ Policisté ukončili věc předložením zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení okresnímu státnímu zastupitelství s návrhem na podmíněně odložení podání návrhu na potrestání. Státní zástupce podmíněně odložil podání návrhu na potrestání podezřelého pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku, přičemž zkušební dobu stanovil na sedm měsíců. V této době se útočník osvědčil.

Moravskoslezský kraj / Zlínský kraj

170. „BÍLÁ SVINĚ, ZKURVENÝ ČECHU”

Říjen 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Barva pleti, národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok

Dva podnapilí muži napadli ve večerních hodinách na parkovišti taktéž podnapilého, jim neznámého muže, slovy: „bílá svině, zkurvený Čechu“. Na to měl napadený odpovědět slovy „ty kurvo černá“ a vyjmutím plynové pistole z pouzdra, ze které opakovaně vystřelil do vzduchu. Poté se snažil zbraň opětovně zasunout do pouzdra na opasku. Vlivem předchozího požití alkoholu mu zbraň vypadla z ruky na zem, v důsledku čehož došlo k náhodnému výstřelu. Policie stíhala všechny tři účastníky pro přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Dva útočníky navíc obvinila z přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) odst. 2 písm. a). U jednoho útočníka bylo stíhání ukončeno rozhodnutím státního zástupce o podmíněném odložení návrhu na potrestání, kdy byla stanovena zkušební doba v trvání 10 měsíců. Druhý útočník byl odsouzen trestním příkazem, který již nabyl právní moci, pro Výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku. Uložen mu byl trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců podmíněně odložený na dva roky. Napadený porušil zákon vystřelem z pistole. Státní zástupce v jeho případě rozhodl o podmíněném odložení návrhu na potrestání, přičemž zkušební dobu stanovil na 10 měsíců.

171. „VYPÁLIT JE I S TĚMA BYTAMA”

Listopad 2016

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Jiná (uprchlický či migrantský status)

Forma incidentu: Slovní útok

Muž kolem poledne sdílel na FB příspěvek z internetových stránek mojeostravsko.com, který tvrdil, že v Havířově už jsou uprchlíci a že stát jim pronajal byty u společnosti Byty RPG vlastněné Zdeňkem Bakalou. K tomu útočník přidal svůj písemný komentář: „Tak ted jen zjistit adresy ted kurev a vypálit je i s tema bytama, které stát má raději dá takym zmrдум než poctivě pracujícím. Fakt vláda je jeden cirkus plný cvičených opic!!!!“ Policisté věc ukončili návrhem na podání

obžaloby pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Soud se s obžalobou ztotožnil a útočníka uznal vinným rozsudkem, ve kterém odsouzenému uložil peněžitý trest 30 000 Kč. Pro případ, že by peněžitý trest nebyl uhrazen, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v délce tří měsíců.

Zlínský kraj

172. VANDAL NA ŽIDOVSKÉM HŘBITOVĚ

Únor 2016

Stav: známeno policii, odloženo (osoba není pro nedostatek věku trestně odpovědná)

Pohnutka: Náboženství

Forma incidentu: Útok na majetek

Vandal vyvrátil asi 30 pomníků na židovském hřbitově na východě Moravy. Incidentem se policie zabývala, včetně možnosti, že se jednalo o trestný čin z nenávisti. Skutek vyšetřovala pro podezření ze spáchání přečinů Poškození cizí věci podle § 228 a Výtržnictví podle § 358 trestního zákoníku. Případ byl policií odložen pro nepřípustnost trestního stíhání, pachatel nebyl pro nízký věk trestně odpovědný.

Zlínský kraj

173. VYŘVÁVÁNÍ PŘED RYCHLÝM OBČERSTVENÍM

Květen 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, útok na majetek

Podnapilý muž napadl slovně majitele bistra Kebab a opakovaně křičel: „Zkurvený Arabe, Araby do plynu, zabijte všechny Araby!“ Během napadání měl u sebe rotvajlera bez vodítka i náhubku. Poté, co byl vykáznán personálem bistra ven, pokračoval ve vulgárních nadávkách a posílal psa na kolemjdoucí osoby s povely: „Sežer ho, vem si ho!“ Dále poškodil dřevěnou lať na venkovní zahrádce bistra. Ve výtržnickém jednání přestal až po příjezdu hlídky městské policie. Soud pachatele uznal vinným trestním příkazem pro přečiny Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Odsouzen byl k trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců podmíněně odloženému na zkušební dobu 18 měsíců.

174. „OBSLUHUJEŠ NEGRY“

Prosinec 2016

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost či etnicita

Forma incidentu: Slovní útok, jiná (hajlování)

V baru v menším městě asi hodinu po půlnoci začala žena nadávat servírce, že „obsluhuje negry“ a „černé“ a že „bílí musí čekat“. Potom se útočnice obrátila na Romy sedící u baru a směrem k nim vykřikovala, že jsou „černé huby a negři“ a že „je škoda, že umřel Hitler“. Dále opakovaně zvedala pravici v nacistickém pozdravu a křičela: „Sieg heil!“ a „Heil Hitler!“ Samosoudce vydal trestní příkaz, který uznal útočnici vinnou ze spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Projev sympatií k hnutí směřujícím k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Odsouzena byla k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 100 hodin.

Seznam použité a doporučené literatury

Christie, Nils. 1986. „The Ideal Victim.“ In: *From Crime Policy To Victim Policy*. Ed. E. A. Fattah. London: The MacMillan Press, s. 17–30.

Hall, Nathan. 2013. *Hate Crime*. Second Edition. London and New York: Routledge.

In IUSTITIA. 2016. *Tváří v tvář předsudečnému násilí – příručka pro sociální pracovníky a pracovnice*. Praha: In IUSTITIA, Nomada. Association for Multicultural Society Integration, Ludia proti rasismu, Vive Žene a International Aid Network.
Dostupné z: <https://www.in-ius.cz/dwn/brozury-bias/bias-cze-def-web.pdf> (bit.ly/znn16-lit1).

In IUSTITIA. 2015. *Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2014*. Praha: In IUSTITIA.
Dostupné z: <https://www.in-ius.cz/dwn/znc2015/znc2014cz.pdf> (bit.ly/znn16-lit2).

In IUSTITIA. 2016. *Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2015*. Praha: In IUSTITIA.
Dostupné z: <http://www.in-ius.cz/dwn/zpravy-o-nzn/znc2015cz.pdf> (bit.ly/znn16-lit3).

Lokšová, Terezie. 2016. *(Ne)přítomní uprchlíci: mediální obraz dění v Králikách a na Moldavě*. Praha: Multikulturní centrum.
Dostupné z: https://aa.ecn.cz/img_upload/5161971da26c649ef6702ca724435813/ne-pritomni-uprchlici_1.pdf (bit.ly/zpn17-lit4).

Mareš, Miroslav. 2011. *Problematika Hate Crime. Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR s důrazem na trestné činy z nenávisti proti cizincům*. Brno: Bez vydavatele.
Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/problematika-hate-crimes.aspx> (bit.ly/znn16-lit5).

Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR). 2009. *Preventing and Responding to Hate Crimes. A Resource Guide for NGOs in the OSCE Region*. Warsaw: the OSCE's Office for Democratic Institutions and Human Rights.
Dostupné z: <https://www.osce.org/odihhr/39821> (bit.ly/znn16-lit6).

Štěchová, Markéta. 2004. *Interetnické konflikty (jejich příčiny a dopady z pohledu teorie a empirických sond)*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci.
Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/302.pdf> (bit.ly/znn16-lit7).

Tkaczyk, Michal, Pospěch, Pavel a Macek, Jakub. 2015. *Analýza mediálního pokrytí uprchlické krize (výzkumná zpráva)*. Brno: Masarykova univerzita.
Dostupné z: <https://www.muni.cz/research/publications/1320771> (bit.ly/zpn17-lit8).

Vaňková, Markéta. 2008. „Systém brána aneb Jak přispívá policie k reprodukci sociálního vyloučení.“ In: *Romové a Cikáni – známí i neznámí. Interdisciplinární pohled*. Ed. M. Jakoubek, M. a L. Budilová. Voznice: Leda, s. 125–130.

